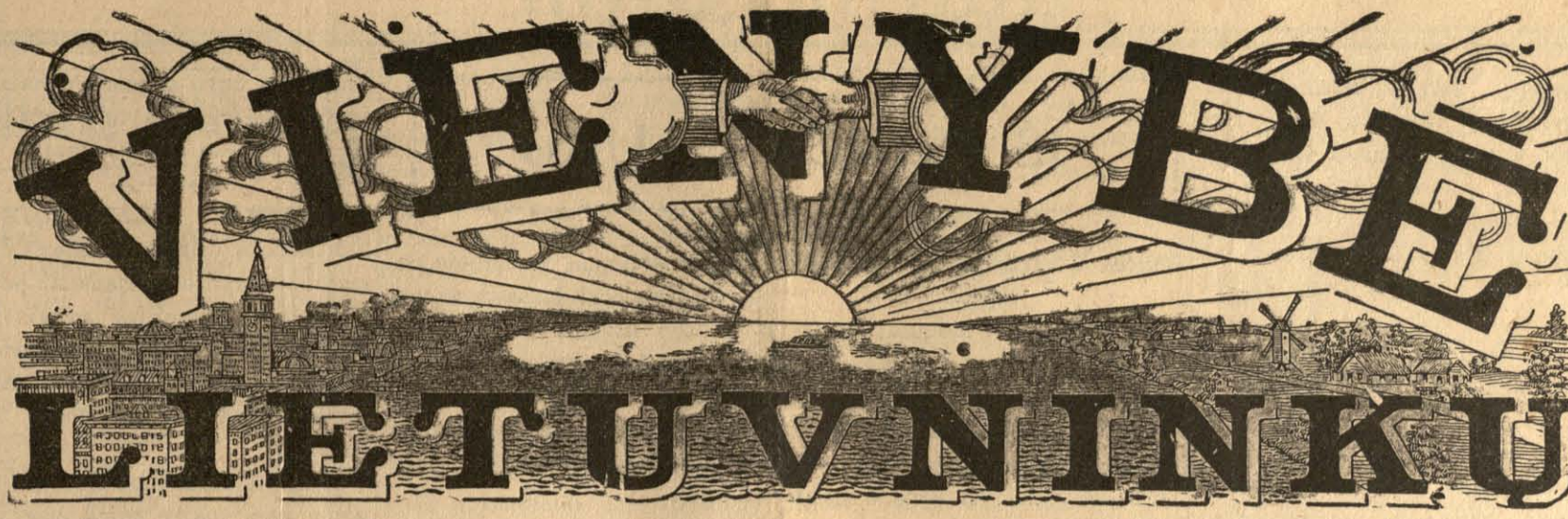

VIENYBE LIETUVNINKŲ
 IŠEINA KAS SĖKEDĄ
 Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apparsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVNINKŲ
 PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 18

Brooklyn, N. Y., Gegužio (May) 3 d., 1916 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y. UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879

Metai XXX

Anglai sumuszti Mesopotanijoje

Apie 10,000 anglų pasidavė į turkų nelaisvę Kut-el Amare.

Rusai Armėnijoje vėl pradeda pirmyn žengti.

Vokiečiai giriasi kad prie ežero Naroč paėmę virš 5,000 rusų kareivių.

Francuzai tiki kad prie Verduno mušiai jau baigiasi. Vokiečiai jau pervežė artilerijos dalį kiton vieton.

Airų sukilimas beveik jau nuslopintas. Daugelis revoliucionierių paklius po teismu.

Pittsburgre didelis streikas, streikuoja virš 100,000 darbininkų.

o savos tokios neturi. Bet dar svarbesnė kliūtis yra jų tolimesnė politiškosė pažvalgosė. Vidurinė sriovė aktyviškai veda darbą kovos už Lietuvos Autonomiją, ir tame darbe eina *visa Lietuva*, tuom tarpu socialistai jau Brooklyno seime atsistojo atbuli prieš šitą mūsų tautos gyviausį klausimą ir jį nežmoniškaie niekino per savo laikraščius iki pat šiai dienai. Net ir iš savo partijos pradėjo mėtyti laukan savo įžymesnius vadovus (pradėjus nuo adv. Janulaičio ir kit.), kurie šitame baisiame Lietuvos momente nori užlaikyti Lietuvos žielybę ir statosi sau už idealą Lietuvos Autonomiją. Reikia tik pasižiūrėti, ką išrėžė patįs vėliausi numeriai „Rankpelnio“ ir „Naujiečių“, kur visus savo partijos šviesesnių nuomonių žmones vadina „social-patriotais“, ir be jokių ceremonijų pritaria juos išmėtyti laukan, pasidžiaugdami net tuo, kad ir vokiečiai socialistai (karės šalininkai;) išmėtė iš partijos Liebknechtą!...

Nereikia manyti, kad toks tautininkų su socialistais susidėjimas paliestų tik tai Lietuvos šelpimą, o ne jos politiką. Kas taip mano, tai tebėra dar saldaus nekaltumo vystykluose. Kaip tik susidėjimas, nors ir toksai įvyktų, tuojaus prasidėtų socialistų tempimas į savo partijos pusę, — pavidale, padėkim sau, nors ir aukų išsiuntimo Europon; socialistai jau nuo karės prasidėjimo agitavo siųsti aukas, kaip jie sako: „mums žinomams žmonėms.“ Dabar šitas pats klausimas labai švelniai yra iškišamas per špaltas „Tėvynės“ ir „Ateities.“ Ar vidurinė sriovė ant šito sutiktų? Tai yra labai didelis klausimas. Toli mes šitame dalyke neisime; bet galima būtų pažymėti, kad mes labiau tikime į darbą plačiai organizuotų draugijų Lietuvoje, negu vienos ar kitos ypatos, nors jos socialistams būtų ir „geriausiai žinomos.“ Ypatos vis ypatos. Visuomeniškas darbas reikia indėti į labai plačias rankas, o ne į keleto ypatų. Taip nėra nei vienoje tautoje daroma. Ar jau mes susilaukėme tokias ypatas, kurios be plačios kontrolės ir su angeliška teisybe

bei su Solomono gudrybe gerai atliks darbą vardan su viršum pusės milijono lietuvių amerikiečių ir vardan visos Lietuvos? Ne, tokių stebuklų dar nėra, kad tokių angelų butumėm susilaukė; be to, mes esame labai gilių demokratiškų palinkimų, ir velytume matyti Lietuvos aukas siunčiamas per didelės draugijas, — nežiurint kaip tuli mus jomis baidytų, — o ne ypatoms.

Vienok mes manytume, kad vidurinė sriovė nieko nenustotų, jeigu ir pabandytų su socialistais susitarti. Kokios iš tų bandymų išėitų, — tai matytume; per tą bandymą, jeigu jau nieko kito gero neišeitų, tai bent galėtų pasirodyti aiškesnis mūsų socialistų veidas klausime apie Lietuvos Autonomiją. Bet del šito, atkartojame, pasiūlymas turėtų pareiti nuo pačių socialistų, nes jie pirmiaus tautininkų pasiūlymą šaltai ir beveik su šnairomis atmetė. Ir jeigu jau socialistų Sąjunga rastų šitą pasiūlymą reikalingu, kaip pirmiaus rado nereikalingu, tai ji turėtų kreiptis į ALTS. koalicijos komisiją, o išgelbėtų „Tėvynės“ ir „Ateities“ špaltas nuo ilgų ir bereikalingų pertraktacijų, kurios prie nieko gero negali priversti. Juk už vidurinę sriovę atsako tik ALTS. Ir čionai mes tikime tik į rimtai organizuotą darbą, o ne į ypatų besitriumus apie „tiltus“ tarpe partijų.

čiams organizacijoms nepaisydama jų politikinės spalvos ir darbavimosi būdų.

Toliaus nurodoma, kad nesutikimas gali būti tikrai delei aukų siuntimo, ir čia pat nurodo, kad tą lengva galima būtų išvengti ir aukas siųsti Petrogradan pilnai užsitiktėtinu p. Keimio ir Januškevičiaus vardu, o Vilniun (po volkiečių) Jono Vileišio, Šiaulio ir Biržiškos vardu.

Ant galo rašo, kad pp. Bulotai ir p. Žemaitė labai geidžia, kad tautininkai kaip nors su socialistais susitaikytų, nes dabartinė siurutė tiesiog nesuprantama.

Ta „Ateities“ nuomonė gera; mes visuomet stovime už vienybę kaip dvi vieni, pirmiausiai visus amerikiečius (taip pat ir Didžiosios Lietuvos) lietuvius galima padalyti į dvi svarbiausias dalis: konservatyvus ir radikalus. Mes kitokių konservatyvų beveik nemurime, kaip tik katalikiškus klerikalus. Radikalai gi skiriasi į dvi šaki: tautininkai demokratai ir socialistai. (Toliau tęsiant galima dar paskrstyti tautininkus ir į dvi, jei ne į tris dalis, taip lygiai kaip ir socialistus.) Bet svarbiausias pamatinis pasiskirstymas galimas tik į dvi sriovi — konservatyvų ir radikalų. Su konservatyvais viskas buvo bandyta. Jie pabaigoje 1914 metų radikalams parodė, atsiprašant špygą. Kiek laiko prabėgus, tas pamiršta, vėl bandyta sueiti bendran darban ir vėl tas pats. Jei konservatyvai mori iš mums kad, mes tik jiems bernautume, tai lai veikia vieni.

Naturališkai išėina, kad turėtų būti artymesnis ryšys tarp tautininkų ir socialistų. Bet jo nėra delto, kad ir socialistai norėjo to pat, ką ir klerikalai. Jie Brooklyno seime turėdami savo didžiumą panorėjo, kad tautininkai liktų prie nieko, kad jie liktų pergalėti, pavengti. Bet kolei tautininkai turi po kojų dirvą, kol jų idealai jiems brangūs, tai to negali būti, del to ir įvyko bereikalingas ir blėdingas skilimas. Kuomet radikalai turėtų kaip tik suvienytomis spēkomis padaryti lygsvarą prieš kįlantį klerikalizmą, tuomet jie skaldosi ir politikinė persvara pasilieka konservatyvų rankose.

Mes su socialistais galėtume jungtis, bet tik tai tuomet, kuomet socialistai stotų ant politikos dirvos. Socialistų dabartinė organizacija link Lietuvos nėra politiška organizacija, ji yra revoliucijinė. Socialistai turėtų pripažinti politišką kovą ir už Lietuvos reikalus, kaip jie čionai Amerikoje pripažįsta politišką kovą už darbi-

Eina kalbos apie „tiltą.“

Philadelphijos susivažiavime lietuviai tautiečiai užreiškė labai gražias mintis apie padarymą „tilto“ tarpe mūsų visų trijų esančių „partijų“ arba sriovių, butent tarpe tautininkų, klerikalų ir socialistų. Tam tikslui minėtas susivažiavimas net išrinko taip vadinamą „koalicijos komisiją“, kuri į visas viršų paminėtas srioves oficiališkai delto kreipėsi. Kokios iš to buvo pasekmės, mūsų visuomenė jau spējo apsipazinti. Klerikalai buvo bandė į bloką susilieti, bet vėliaus jie pabugo tautininkų „kad jie politikoje neviršytų“, ir darbas niekais nuėjo. Socialistai išpat pradžių oficiališkai ir griežtai atsiskė dėtis koalicijon su „tautiečiais ir klerikalais“. Tokiu budu šitas bandymas subudavoti tiltą tarpe mūsų partijų tuomtarpu nepasisėkė.

Bet dabar vėl šitas klausimas pakilo iš naujo. Kaip matėme, du mūsų laikraščiai: „Tėvynė“ ir „Ateitis“ labai rupestingai apie šitą tiltą darbuojasi. Tik dabar jau šitas tiltas esą turėtų būti kitoks, negu buvo pirmiaus manyta. Dabar jau esą reiktų sujungti visus „pirmieviškus gaivalus“, o tokie gaivalai esą tautiečiai demokratai ir mūsų socialistai. Apie šitą kalbos atsirado atvažiavus Amerikon pui Bulotai, kuriam, anot „Ateities“ išsireiškimo esą dabar „labai nesmagu dirbti.“ Kad būtų jam smagiau dirbti, reiktų mat tautiečius ir socialistus sujungti kruvon, ir tada jisai pasilikytų liuosas nuo užmetinėjimų, kad prie socialistų dirba. Gal

dar ir kitas dalykas rupi pervesdinti „Tėvynė“ ir „Ateities“, svarbiausi rupestis bus bene tame, kad aukas Amerikoje renkamas nesųsti dabar Lietuvoje susitvėrusiai „Lietuvos Selpimo Draugijai“, apie kurią kaip mes taip ir kiti laikraščiai pora savaičių atgal pranešė; jiems rupi tas aukas nukreipti ant rankų dviejų žmonių, butent pp. Keimio ir Januškevičiaus.

Tai vyriausis reikalas, delei kurio minėti du laikraščiai kalba apie „tiltą“ tarpe tautiečių demokratų ir socialistų.

Grįžkime truputį užklausti: iš kur tos „kalbos“ atsirado?

Kiek mes žinome, ALTS. koalicijos komisija jokio oficiališko užkietimo nuo socialistų dar nėra gavusi. Kadangi ši komisija dar tebėra sveika ir gyva, todėl vardan vidurinė sriovė lietuvių apie panašius tiltus gali kalbėti tikrai je, o paskiaus ji turi formališkaie pranešti į ALTS. enčrą, iš kur paskui bus duota direktiva tolesniems darbams tokiame klausime. Kitaip panašios „kalbos“ per „Tėvynę“ ir „Ateitį“ tik kalbomis ir pasiliks.

Jeigu, vienok, šitas klausimas priimtų ir tikresnę formą, tai jisai turi pareiti į mūsų sriovę ne per minėtus du laikraščius (kurie nors socialistams prijaučia, bet visgi nenorėtų, kad jie būtų skaitomi kaipo socialistų balsas; jie nei negali gvarantuoti, kad socialistai ant šito „tilto“ ims tuoj ir šoks, kaip jau syki oficiališkai atsisakė šokti). Susiderinimui

tautiečių demokratų ir socialistų Lietuvos šelpime ir kovojime už Lietuvos liucsybę turės išėiti pasisiulymas nuo socialistų Sąjungos, nes tik ji gali oficiališkai „juodu ant balto“ gvarantuoti už socialistus, kad jie šitokiam susiderinimui pritaria. Ikišioliai nieko tokio nuo L. S. S. dar nebuvogirdėtis. Todel, nors mes labai apgailaujame, kad p. Bulotai, anot „Ateities“, esą „labai nesmagus padėjimas, bet negalima tam pagelbėti; patįs socialistai visai nei nemano jam tame pagelbėti. Kuo tame būtų kalta vidurinė sriovė?

Bet dargi prileiskime, kad net ir LSS. oficiališkai kreiptųsi prie vidurinės sriovės su panašia propozicija, tai visgi dar toli gražu neturėtų taip toli bėgti „Tėvynė“ ir „Ateitis“, nes jodvi visai dar nežino, kokias išlygas tos abi sriovės pasistatys, ir ar jos ant savitarpinių išlygų susitaikys.

Tas klausimas bus taip svarbus, kaip buvo svarbus tarianties ir su klerikalais. Su klerikalais tuomet išrodė dar net lengvesnis dalykas. Juk tautiečiai ir klerikalai, abi šitos sriovės labai arti sutinka ant šių dviejų svarbiausių klausimų: kovojimo už Lietuvos žielybę, ir kovojimo greičium viena kitos, nors į joki bloką nesuėjo. Ir, to neveizint, visgi taip lengvai susiderinti pasirodė negalimu. Akyva būtų matyti, kaip socialistai į tuos klausimus atsineš. Ikišioliai jie apie užlaikymą Lietuvos žielybės mažai tepaisė, ką jau vienas didžiausias faktas prieš akis stovi, kad jie ikišioliai neisuntė pabėgėliams į Rusiją nei vieno cento; mat Lietuvių Draugijai jie neužsitiki,

ninkų reikalus. Todėl jie butinai turėtų sutverti savo atskirą politinį Fondą delei išskovojimo plačiausios, arba darbininkiškosios liudybės Lietuvai. Jei jie to nedaro, tai bent turėtų remti Liet. Autonomijos fondą, kuris nori išskovati netik darbininkams, bet ir visiems gyventojams liuosą Lietuvą. Dabargi socialistai kaip tik niekina tautininkus, kurie eina prie tų pačių tikslų tik kitais keliais.

Mūsų nuomone galima būtų sujungti netik L. Š. F. ir L. G. F. bet ir L. A. F., kurin turėtų būti atidėdamas tam tikras nuošintis, lygiai taip kaip klerikalai kad daro. Tas gal kiek neteisinga, bet labai praktiška. Autonomijos g fondas turėtų rūpintis išgauti tokią plačią Lietuvai liuosybę, kokią tegalima išgauti. Bet tai tik nuomonė.

Kas link siuntinėjimo aukų, tai tą mes išreiškėme įžangos straipsnyje. Čia turime pasakyti tik tiek, kad dabar beveik ir nevieta būtų kalbėti apie aukų siuntimą Rusijon, kuomet daug kartų labiau aukos reikalingesnės Lietuvoje po vokiečių. Ten jau, kaip matėte iš pereito N, yra susitvėręs komitetas, į kurį, kaip galima spėti, įeina ir tie užsitikimi socialistams žmonės.

Taigi viskas galima, bet socialistai turėtų permąstyti savo atsimešimą link mūsų. Jei jie taip viską niekys kas yra tautiečių ideais, tai bereikalinga apie bent kokį susijungimą ir kalbėti.

// Nebukime per daug vienusiais.

„Naujienos“ delei mūsų įžangos straipsnio „Ka pasakojama apie Rusijos lietuvius p. Martus“ daug rašo ir pabrėžia tą faktą, kad, kaip „V. L.“ pamatė po p. Martaus atvažiavimo, tą „Naujienos“ senai žinojo. Vienu žodžiu iš to išeina, kad „Naujienos“ viską gerai „regėjo“, o „V. L.“ ne. Ot čion dalykas ir netaip perduotas kaip ištikrųjų yra.

Mes negynėme, kad L. D. yra ne klerikalinė dr. ja, iš pradžių ji buvo bapartyviška, tą atkartotinai tvirtino po keletą kartų ir p. Martus, bet klerikalai anot p. Martaus, paėmė viršų nuo to laiko, kaip ji persikėlė Petrogradan, tai yra po Vilniaus pakliuvimo į vokiečių rankas. Svarbiausias mūsų tvirtinimu buvo, kad Lietuvai dr. ja po rusais veikia didžiausias svarbos darbas. Tą mes tvirtinome, prie to ir dabar laikomės ir tą patį patvirtina kad ir Rusijoje gyvenantį pirmieji (žiūrėkite „Naujosios Lietuvos“ N11).

Mat pas lietuvius jau įsiviešpatavusi ta nuomonė, kad priešinga sriovė ką ji nei veiktų, tai veikia vien tik blogą. Taip žiuri ir „N.“, kurios užbaigia savo straipsnį tradiciniais žodžiais:

„...jei prašytų aukų „badujančiai Lietuvai,“ tai mes nusijūsimė juos kur ppirai auga.“

Mesgi žiurime ir norime žiūrėti kitaip. Juk ir klerikalai, kurių rankose Lietuvos dr. ja, gali padaryti didelį ir naudingą darbą. Socialistai nepasitiki ta draugija, kad ji klerikalų rankose, bet jei ji būtų, daleiskime, socialistų rankose, tai tuomet klerikalai su lygia teise gali nepasitikėti socialistams. Klerikalai šelpiamiems skleidžia savo idėjas, socialistai skleistų savo ir abeji lygūs. Kyla klausimas tik kurios idėjos geresnės, bet ir čionai klerikalui geresnės klerikališkos idėjos, o socialistui socialistiškos. Viskas priklauso nuo to kaip kas žiuri. Bet kad ir vieni ir kiti gali atlikti naudingą darbą, tai irgi aišku. Lietuvių

Draugija, nors ji klerikalų rankose, bet ji atlieka tą darbą, kad pabėgėlius iš Lietuvos šiaip taip sušelpia, ką nesugebėjo padaryti kiti. Duonos kėsnis ar iš klerikalų ar iš socialisto rankos imtas yra duonos kėsnis. Taigi nors ta draugija klerikališka, bet ji yra labai naudinga ir negalima ant jos šunis karti, kaip „Naujienos“ nekartą bandė padaryti. Ir pilnai gerai darė L. G. F. siųsdamas aukas visoms pabėgėlius šelpiantioms draugijoms neatsižvelgiant į jų spalvą. Taip turėtų ir ateityje būti.

***

// Jau tik nėra saiko.

V. Kapsukas „Rampelnyje“ prikašioja p. Bulotai, buk jis esąs kunigų šalininkas, o darbininkų priešas. Kapsukas tik jau per daug subjektyviškai žiuri. Jei taip tai, pagaliau gali ir Dr. J. Šliupas likti klerikalui. Kad ir p. Kapsukas yra vadovu, bet visgi turėtų atsižvelgti į tai ką rašo.

Ponas Bulota, pasak „Ateities“, tuos prieškaštus perskaitęs labai susinervavęs tarp kitko pasakė:

„...O ką del mano priešingumo darbininkams, tai Kapsukas gerai žino, kad ne visi yra darbininkų draugai, kurie skelbiatsi, ir ne visi jų priešai, kurie nesireklamuoja jų draugais; o vėl iš nuolat besiskelbiančių darbininkų draugais yra juk žinoma ir tokių, per kurių perdidelį savo kailio saugojimą po keliolika nekaltų darbininkų atsiduria katorgoj.“

Oi kaip teisingi šie p. Bulotos žodžiai; juos labai ir labai turėtų įsitėmyti mūsų darbininkai, kurie seka paskui kiekvieną, kuris tik save darbininkų uxtarvojų reklamuoja. Daug, labai daug pas mus yra tokių, kurie nebudami darbininkų užtartytojais, o vienok jų rolę puikiai moka lošti.

***

// Tik socialistai žino.

„Naujienos“ bekritikuodamos „Tėvynėje“ tilpusį p. Živatkausko raštelį sako:

„Jeigu socialistai atmetė seime p. Šliupo rezoliucijas, tai tiktai delto, kad jos buvo niekam netikusios. Daugelyje punktų jos griežtai prieštaravo demokratizmo principams.“

Vadinasi nei Dr. Šliupas, nei visi demokratai-tautininkai nesuaprinta savo demokratizmo principų, o tik tą žino socialistai. Bet kokiū tai sebuklu tie patys socialistai tas pačias Šliupo rezoliucijas performulavę tame seime priėmė, tik delto, kad socialistų jos buvo įneštos. Dar didesniu sebuklu anglų socialistų partija link mažųjų tautų priėmė ingi lygiai tokias pat, kaip Šliupo rezoliucijas.

Kalbant reiktų prisilaikyti bent nuoseklumo.

***

// L. Š. F. siųs aukas Vilniun.

„Laisvės“ N34 L. Š. F. sekretorius M. M. Račičūtė — Herman oficialiai praneša, kad tas fondas nuatęs pasiūsti 5,000 dolarių Gydyimo ir Maitinimo Draugijai Vilniun p. Biržiškos vardu.

Gaila tiktai, kad nepasiūsta, o tik nutarta. Ten juk didžiausias vargas.

Mūsų sesers
Lietuvoje
vargą kenčia
Aukaukime
joms
kuri kiek galite.

IŠ KARĖS LAUKO

600,000 VOKIEČIŲ PO VERDUNU.

Paryžius. — Francuzai oficiališkai praneša, kad dabar po Verdunu esą nemažiau vokiečių, kaip 600,000 kareivių. Nežiurint į tai, kad po Verdunu vokiečių daug užu, vokiečiai vis tenai daugiau sutraukia kareivių.

Paskutinėse dienose vėl buvo gana stiprus mušiai prie Negyviolio kalno. Vokiečiai giriasi, kad atėmė iš francuzų tranšėjų dalį, francuzai gi apie tai nieko nekalkba.

ANGLŲ NEPASISEKIMAS MESOPOTAMIJOJE.

Anglai oficiališkai praneša, kad anglų kariumenei Mesopotamijoje paupyje Tigro vėl nepasisekė. Anglai buvo prasilaūzė per pirmasias turkų linijas, bet prie antrųjų turkai juos smarkiai sumušė, kad jie negalėjo palaikyti nei pirmasias linijas. Jie priversti buvo bėgti. Taippat išuodyta daug anglų kareivių.

Apskritai imant anglams Mesopotamijoje dideli nepasisėkimai.

VOKIEČIŲ LAIVYNAS BOMBARDAVO ANGLIJOS PAKRAŠČIUS.

Dabar trečiu kart vokiečių laivynas stengėsi bombarduoti Anglijos pakraščius, bet tuojaus likosi patulinių laivų ir ant krantų pastatyto batarėjų atmušas. Mušis tęsėsi 20 minutų. Anglų pagadinti 3 laivai. Apie vokiečių nuostolius nieko nežinoma.

RUSAI FRANCIJOJE.

Paryžius. — Iš Marselians praneša, kad pradžioje šio mėnesio taippat pribuvo vėl 10,000 rusų kareivių.

Lai kraščiui praneša, kad į miestą Tulon pribuvo daug pabėgėlių serbų. Dabar tuos pabėgėlius serbus kareivius aprėngia į rusų formas ir kaipo rusus siūneia kariauti prieš vokiečius.

Bene bus tie visi menamieji rusai kareiviai Francijoje serbai. Rusams dabar nėra per kur dasingauti. Francijon. Archangelskas dar užsašes, o per Vladivostoką tai tik jau per toli.

MUŠIAI PRIE RYGOS.

Petrogradas. — Vėlykų naktėje prie Hinkščio vokiečiai gana smarkiai bombardavo rusų pozicijas. Taippat per vėlykas vokiečiai gana smarkiai šaudė.

ITALAI VEIKIA.

Italai nežiurint, kad dabar tenai blogi orai labai veikia. Karsė austrai smarkiai užatakavo italus, bet likosi atmušti.

Italų lakunai labai tankiai laikioja ties austrų itališkų miestu Triest ir mėto bombas, kuriomis pridaro daug nuostolių.

BULGARŲ NUOSTOLIAI.

Graikijos laikraščiui praneša, kad sulyginamai daugiausiai nukentėję šioje karėje bulgarai. Iš jų 400,000 kareivių viso užmušta 87,000 kareivių, o sužeistų esą api 50,000. Taigi bulgarai viso nustojo 137,000 kareivius. Taigi didžiausia proporecija negu bent vienos iš kariaujančių šalių.

MUŠIAI FRANCIJOJE.

Į šiaurę nuo Aisne tarp vokiečių ir francuzų tęsiasi gana smarkūs kanuoliniū mušiai. Taip pat gana smarkūs kanuoliniū šaudymasis ir Aragono miškuose.

Apskritai imant Francijoje dabar smarkiausiai kariaujama negu kitoje kokioje nors vietoje. Tik šiuom kartu vokiečiai jau ne taip smarkiai užpuola, kaip pirmiaus. Daugelyje vietų jau ir francuzai smarkiai užpuola ant vokiečių.

JAPONAI FRANCUZŲ ARMIJOJE.

Vinas amerikietis nesena sugrižęs iš Francijos pasakoja, kad jis Marseljuje matęs japonus kareivius, japoniškoje formoje tik su francuziškais ginklais. Jis sako, kad tuos kareivius komanduoja francuzų oficierai. Manoma, kad Francijoje dabar yra daug japonų kareivių.

RUSŲ PIRMYN ŽENGIMAS PAS TRAPEZUNDĄ SULAIKYTAS.

Petrogradas. Rusų pirmyn žengimas į vakarus nuo Trapezundo patiko ant savo kelio didelį priešmimą iš turkų pusės. Tenai pribuvo dideli vokiečių būriai, kurie rusus ir sulaike. Tenai laukiama didelių mušių.

Rusų frontas Mažoje Azijoje tęsiasi per 240 mylių ilgio, delto rusai turi labai sergėtis, kad nebutų apeiti iš užpakalio.

TURKAI MUŠA VOKIEČIUS OFICIERUS.

Vienas laikraščių korespondentas iš Odesos praneša, kad kaip tik buvo paimtas Trapezundas ir turkams priešio trauktis atgal, tai turkiški kareiviai išmušė vokiečių oficerius. Mat turkai laikio vokiečius kaltininkais visų nelaimių kritusių ant Turkijos.

VAKARUOSE LAUKIAMA SMARKAUS VOKIEČIŲ UŽPUOLIMO.

Paryžius. — Francuzai laukia smarkaus užpuolimo vakarų fronto ir delto tai jie rengiasi prie to. Jau ir dabar nekuriuose vietose vokiečiai pradėjo smarkiai atakuoti francuzus.

PASKENDO LAIVAI.

Viduržeminėse jurėse laivas „Russel“ užėjo ant mimos ir paskendo. Žuvo 124 žmonės. Kitas Anglijos laivas „Industria“ vokiečių submarino paskandintas Atlantiko didjuryje.

Iš Visur

KAS DABAR DEDASI POCIAME VERDUNE.

Lai kraščio „American“ korespondentas dabar tyčia aplankė miestą Verduną, kad pažiūrėti kaip jis dabar išrodo, del kurio tiek gyvasių žuvo. Jis sako, kad vargiai yar bent vienas miestas pasaulyje labiau išgriauntas, kaip Verdunas. Per keturesdešimtis dienų kasdien į miestą Verduną krito po 400—800 didelių kanuoliniū šuvių, neskaitant jau mažųjų. Pirmiau tas miestas buvo daliai apsodintas medžiais, bet dabar tik vieni griuvėsiai. Nėra akms ant akmenio, nežymu kur buvo gatvės ir kur namai. Nematyti jokio medžio nieko. Žmonės senai iš jo pabėgo, net šunes ir tie išmušėti. Ties miestu amžinai stovi dulkų debes, nes kanuoliniū šuviai kasdien krinta į tuos griuvėsius, bet neturi ką daugiau griauti, skaldo tiktai akmenų ir plytų kravas ir sukelia dideles dulkes. Jau ir gaisrų nėra, nes nėra kam

degti, kas buvo degamo, pirmiau jau sudegė. Ir už tuos griuvėsius eina tokia smarki kova.

SUKILIMAS IRLANDIJOJE.

Irlandijos (airių) ministeris oficiališkai Anglijos parlamente pranešė, kad Irlandijos sostainėje Dubline įvyko sukilimas prieš Anglijos valdžią. Kariumenė numalšino sukilimą. Užmušta 12 žmonių.

Apskritai kalbama, kad dabar airiai nori sukilti prieš Angliją, kad išskovoti sau visiška nepriulgumybę. Vokiečiai prie to juos prikalbinėja ir kontrabandos kelių kiek galint siūneia airiams ginklus. Net vienas laivas su ginklais buvo sugautas Irlandijos pakraščiuose.

Berlinas. — Oficiališkai pranešta, kad Rumunija kuom galituom remia teutonus. Pranešama, kad Austrija ir Vokietija jau iš Rumunijos išvežė 60,000 vagonų prikrautų grudais. Ateinančią savaitę žada išvežti 140,000 vagonų.

KAIZERIS SOCIALISTAS.

Skaitėme laikraščiuose kad kaizeris vienu tarpu buvo katalikas, paskui Turkijai pradėjus kariauti pasidarė magometonu, dabar gi esą išpajįstas socialistu.

Iš Berlino pribuvę Kopenhaganen žmonės pasakoja daug sensacijinių žinių, tarp kurių štai ką:

Į Kaizerio palocius Potsdame nuėjusi delegacija susidedanti iš socialistų atstovų, kaizeris socialistus maloniai priėmė ir pasikalbėjime jiems pasakė, kad jis (kaizeris) pirmiau buvęs socialistams priešingas tiktai delto, kad jie antitautiški. Dabar kada socialistai patįs stoji kovon už tautą, tai ir jis jiems labai prijaučia. Kas link jų ekonominio mokslo ir draugijos sutvarkymo, tai jis visuomet socialistams sympatiavaus. Vokietija, anot kaizerio, socialistų šalis ir jau valdžia daug socializmo įvedusi, tuom tarpu Francija, nors ten prie valdžios buvo socialistai nieko tokio nepadariusi.

UŽMUSTA IR SUŽEISTA 25,000 ANGLŲ OFICIERŲ.

Londonas. — Oficiališkai paskelbta, kad laike šios karės viso užmušta ir sužeista Anglijos oficerų 25,000 žmonės. Taigi proporecionaliai sulgy kareivių nustojo Anglija daugiausiai nustoja oficerų.

AUSTRAI NORI TAIKOS.

Londonas. — Iš Italijos ateina žinios, kad Vengrijos laikraščiui labai agituoja už tai, kad būtų greičiau užverti taika. Vengrai delto nori taikos, kad jie dasinguotų, jog Vokietija norinti, kad Austro Vengsija būtų padalinta ant daugelio autonomiškųjų šalių. Vengrai mano, kad tas Vokietijos žingsnis vedą į tai, kad paskui tas autonomiškasis šalis būtų lengva pagriebti.

PORTUGALIJA ISVEJA VISUS VOKIEČIUS.

Portugalijos valdžia pasulė vokiečiams gyvenantiems Portugalijoje išsikraustyti į penkias dienas išskyrus tuos, kurie tinka kareivijai. Sulaiykta vokiečiai bus išvežti ant Azoriskųjų salų.

IRLANDIJOS SUKILĖLIŲ VADAS BUS NUŽUDYTAS.

Londonas. — Nors buvo pranešta, kad Irlandijos sukilimas jau numalšintas, vienok pasirodo, kad dar jis tęsiasi. Sulyg pranešimų sukilėlių vadai lordas Kaizementas busias nužudytas.

ANARCHISTAI IR KARĖ.

Paryžius. — Lai kraščiuose išspausdintas svarbiausių anarchisčių atsisaukinas, po kuriūmi pasirašo Kropotkinas, Gravas ir daugelis kitų. Atsisaukinime kalbama, kad kolei nebus nusmaugtas vokiškasis militarizmas, tolei nėra ką kalbėti apie taiką.

POPIEŽIUS GAVO DAUG TELEGRAMŲ.

Per Vėlykas popiežius gavo virš 3,000 telegramų iš įvairių pasaulio kraštų, kuriuose linkima, kad popiežius darytų viską, kad tik taika greičiau įvyktų.

JAPONAI DIDINA KARIŠKĄ LAIVYNĄ.

Tokio. — Japonų laikraščiui praneša, kad japonų valdžia priėmusi naują programą statymui naujų kariškų laivų. Iki 1923 metų turi but pastatyti vienas drednoutas, 2 kreizeriai, 3 povandeniniai laivai, 8 mininiai laivai ir 8 šiaip kariški laivai. Tas viskas atsieis 190 milijonų dolarių.

50,000 REKRUTŲ Į SAVAITE.

Londonas. — Kalbama, kad slapta posėdis parlamento priėmęs štai kokią taisyklę. Kol kas įvesti priverstiną kareivišką tarnystę tik neženoteims kareiviams. Ženoti turi stoti liuosnoriai po 50,000 į savaitę. Jei per tris savaites nestos 150,000 rekrutų ženotų, tai nuo gegužės 27 bus priverstina visiems kareiviška tarnystė.

REIKALAUJA KALNAKASIŲ.

Londonas. — Kariška ministerija reikalauja 10,000 kalnakasių delei palaikymo tranšėjų ir visokių požeminių urvų.

BAISUS PARAKO PLYŠIMAS.

Iš Atenų (Graikija) praneša, kad mieste Dedegačė sprogo parakas parako dirbtuvėje. Esą labai daug užmuštų darbininkų. Trenksmas buvo girdėti už keliolikos mylių aplinkui.

VOKIETIJA PRIE KO TAI RENGIAISI.

Bernas (Sveicarija). — Vokietija prie ko tai didelio rengiasi. Kad paslėpti tą rengimąsi, uždarytas rubežius tarp Sveicarijos ir Vokietijos dvidešimčiai dienų.

EUROPOJE MAISTAS LABAI PABRANGO.

Madridas (Ispanija). — Sulyg Ispanijos laikraščių pranešimų, maistas Europoje netik kariaujančiuose valstybėse, bet ir neutrališkose šalyse labai pabrango. Ypač maistas labai pabrango ir Ispanijoje, nuo ko nukentėia darbininkų klesa.

KIEK VOKIETIJA NUSTOJO KAREIVIŲ.

Amsterdamas. — Sulyg vokiečių oficialių pranešimų, Vokietija laike šios karės jau nustojo 3,934,000 savo kareivių užmuštus, sužeistais ir melaisvėn paimtais. Taigi Vokietija nustojo metoli 4 milijonų vyrų.

NĖRA TARNAIČIŲ.

Viena (Austrija). — Turčiams dabar nesmagu — jie joku būdu negali nusišėmdyti tarnaičių. Stoknojan darbininkų tarnaitės nuėjo dirbti į dirbtuves ir į laukus, o ponams patiems reikia pasitarnauti.

GERIAUSIA BIZNIERIAMS GARSINTIS „VIENYBĖJE LIETUVINIŲ.“

Iš Amerikos

SUSAUDYTA 500 VILLOS KAREIVIŲ.

Paskutinėje mūsų amerikiečių kareivių su Villistais sakoma likosi užmūsta į 500 villistų. Suvienytų valstijų kareivių žuvę labai mažai.

GAUDO VILLA.

Jau buvo laikraščiuose rašyta, kad Villa yra numiręs, bet tas pasirodė neteisybė. Villa sau ir šiandien sveikas ir kariauja su Suvienytų Valstijų kariūnėmis. Dabar iš Columbus praneša, kad amerikiečių kariūnė vėl jį vežasi. Kiek gi laiko atgal, tula moteris jį net buvo mačiusi Los Angeles mieste.

AMERIKIEČIAI NENORI KARIUMENĖJE TARNAUTI.

Per paskutinę savaitę, nežinurint jai, kad vedama smarki agitacija, pasidavė kariškon tarnystėn tikrai 772 vyrai. Jeigu ir laike karės su Vokietija po tiek stotų kareivių, tai reiktų visų metų kol Amerika surinktų 25,000 kareivių. Bet ir su tokiu skaičiumi kareivių nėra ką pradėti kariauti. Politikieriai ir tėvynės tėvai pradeda kalbėti apie tai, kad reikia įvesti priverstiną kareiviaimą.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS STATYDIDELIUS KARIŠKUS LAIVUS.

Suvienytų Valstijų valdžia dar tik pirmą kartą nutarė statyti didelius kariškus laivus-drednotus. Ant tų laivų bus sustatytos šešiolikcoolinės kanonės, kurios galės šauti šoviniais sveriančiais 50 pdų ir nešančios daugiau nei 20 verstų. Tų laivų greitumas bus virš 35 mylių į valandą. Tokius šešis laivus pabudavos laike šešių metų.

VĒL SUSIMUSĖ TRĄUKINYS.

New York New Haven and Hartford turbūt yra nelaimingiau sū geležkeliu iš visų Amerikos geležkelių. Dabar vėl ant jo susidaužė traukinys, tik jau šiuom tarpu ne pasažierimis, o tik paprastas traukinys su prekėmis. Trijs vagonai subyrėjo į šipulius; žmonių niekas nenukentėjo.

SIUNDYMAS ANT JAPONŲ.

Amerikos laikraščiai tiesiog siundyte siundo mimias ant japonų. Ypač tuomi pasižymi New York Journal ir „New York American“ laikraščiai. Jie tiesiog inkalba žmonėms baimę geltonojo (japonų) pavojaus. To siundyto priežastis yra tas, kad japonų pasiuntinys visai neseniai užprotestavo prieš Amerikos valdžią, kam ji aprubežiuoja japonų immigraciją. Japonija dabar nau dojasį progą, Amerika įsipainiojo į Meksikos reikalus, o europiečiai nieko negali isikišti, mes jie namieje turi didžiausią reikalą — karę.

Pittsburgh, Pa. Čionai darbininkai viršaus 39 dirbtuvių sustreikavo reikalaudami didesnių algų. Streikuojama 100,000 darbininkų, trumpam laike dar laukiama išeinant 30,000 darbininkų ant streiko. Streikas rodosi bus žiaurus, gal ir ilgas. Dirbtuvių magnatai norėdami apsisaugoti nuo darbininkų iškilusio streiko, ir nenorėdami išpildyti darbininkų reikalavimus, jau šaukia si į pagalbą miliciją. Dar riaušių nebuvo, bet tikimasi jų iškilant.

DARBAS ir KAPITALAS

Fall River, Mass. Audinyčių darbininkai čion laimėjo pakėlimą algų ant 10 centų ant dolario. Tarp darbininkų ir darbdavių konferencija tęsėsi vos keletą valandų. 35,000 darbininkų laimėjo pakėlimo algas.

New York, N. Y. Mašinistai dirbanti firmoje R. Hoe & Co. padavė kompanijai sekančius reikalavimus. 50 centų į valandą, pusę dienos darbo subatoms, dvigubą mokestį už viršlaikį. Reikalaujama, kad kompanija išpildytų paduotus reikalavimus iki gegužės 1 dienai. Jeigu nebus reikalavimai išpildyti iki minėtai dienai, tai sakoma, kad kilsias streikas.

Wheeling, W. Va. Nesusitaikant ant mainierių paduotų reikalavimų operatoriams delei pakėlimo mokesties, rytinėj dalyj Ohio valstijos keturiolika didelių angliakasyklų tapo jau uždarytų. Paliko be darbo 3,000 darbininkų.

Newark, N. J. Fordas čionai rengiasi pabudavoti didelę dirbtuvę automobiliams dirbti. Sakoma, kad dirbtuvės pabudavojimas atsisieis 5 milijonus dolarių. Toje dirbtuvėje dirbs 5,000 darbininkų.

Bayonne, N. J. Čionai darbininkams dirbantiems „Water. Oil Co.“ bus pakeltos algas ant 10 nuošimčių. Tas palyti 2,500 darbininkų.

New York, N. Y. Derybos mainierių ir operatorių linkui atnaujinimo kontrakto ir pakėlimo algų eina labai sunkiai. Pereitą savaitę pasiklydo gandas, kad jau susitaikinimo vilties jau nėra. Mainierių operatoriams labai daug nusileido, bet operatoriai kaip ir visai nenori mainieriams nieko iš pastatytų reikalavimų pripažinti. Dar yra viltis, kad ir sunkiu keliu, bet gal bus susitaikyta. Mainierių pirmininkas plačiai prirodinėja, kad jeigu nebus susitaikyta ramiu būdu, ir bus iššauktas streikas, tai kad darbininkai nuostolių turės, ir panės daug vargo, tuomi pat ir operatoriai irgi turės didelius nuostolius. Vėlesnės žinios sako, kad konferencija kaip ir užsibaigė ir streiko nebusi.

Altoona, Pa. Čion darbininkai prie išdirbimo popieros nuo pirmos dienos gegužės pradės dirbti vietoje 10 valandų tik 9 val. Mokestį gaus tą pačią kaip ir už 10 valandų.

Staten Island, N. Y. Virš 200 priėplaukos darbininkų, dirbančių prie iškrovimo laivų prieplaukoje „American Doeks Co.“ išėjo ant streiko. Reikalauja 25 centų į valandą ir aštuonių valandų darbo dienos. Sakoma, kad streikas nesitęs ilgai ir darbininkai laimės.

Harrison, N. J. Pirmiausiai čion darbininkai sustreikavo „Worthington Pump Works“ (1,800 darbininkų) reikalaudami daugiau mokesties ir trumpesnių darbo valandų. Pereitą savaitę dar trijų dirbtuvių darbininkai padavė reikalavimus savo darbdaviams, kurie irgi reikalauja 8 valandų dienos darbo. Fabrikantai visokiais budais darbininkus mėgina atkalbinėti nuo streiko ir sako, kad darbininkai nieko nelaimės. Darbininkai fabrikantų gsdinimų nesibijo ir neatkreipia nei domos, bet tvirtai laikosi prie paduotų savo reikalavimų. Pagirtinas darbas laikyties vienybėje, ir taip laikiantės galima tikėtis streiką laimėti.

New York, N. Y. Artinasi darbininkų šventė — tai Pirmą dieną Gegužės, kurią kone viso pasaulio darbininkai priėmė už darbininkų šventę. Amerikos darbininkai labai rengiasi sutikti 1-mą gegužės ir rengiasi apvaikščioti tą dieną su didžiausiomis demonstracijoms. Tik viename New York, sakoma, demonstruos viršaus 90,000 darbininkų.

New York, N. Y. Čionai darbdaviai surengė lokautą darbininkams dirbantiems prie drabužių į 75,000 darbininkų likosi išmesta iš darbo.

Taippat čionai jau susireikavo statioriai ir dailydės skaičiuje 50,000 vyrų. Iš jų tik 20,000 priklauso unijon ir umijistai ves streiką.

Iš Rusijos

GANDAS, KAD CARAS SUŽEISTAS.

Švedijos laikraščiai rašo, kad Rusijos carą ką tik nepatiko mirtis. Caras Balandžio 14 d. buvo nuvažiavęs pas miestą Ivantsa žiūrėti naujai priuostus kareivius. Tuom tarpu į kareivius metęs bombą vokiškas lakunas. Tarp naujokų kilo sumišimas, panika. Nežinė tikrai ar carą sužeidė bombos skaveldra, ar jis nukentėjo laike panikos. Tas laikoma labai didelėje slapytbėje. Sakoma, kad delei to atsitikimo generolas Ivanovas buvo priverstas atsiskirti nuo vyriausios komandos Galicijos fronte.

MOTERIS GELEŽKELIŲ DARBININKĖS.

Kelių ministerija geležkelių stotijų viršminkams paliope, kad jie priimintų darban moteris ne tik į kontorą, bet ir prie kitokių darbų. Moteris gali būti konduktoriais, garvežių valdytojais ir gali būti prileistos į geležkelių dirbtuves.

VOKIEČIAI LABAI GERAI IN-FORMUOTI APIE RUSUS.

Profesorius Pagodinas rašo laikraščiuose, kad vienas rusų profesorių chemikų jam pasakojė, kad jis neseniai vienam chemikame Vokietijoje leidžiamame laikraštyje skaitė statistišką straipsnį apie išsivystymą chemijos Rusijoje laike karės. Pasirodo, kad patjis rusai neturi tokių puikių ir teisingų žinių apie tai, kaip vokiečiai. Ką jau ir kalbėti apie karės nuotikius.

PASIKĖSINIMAS ANT RASPUTINO.

Rasputinas yra vienuolis popas, kuris caro palioeiuose turi begalinę intekmę. Todėl prie Rasputino laizėsi daugelis angštų urėdėninkų. Bet tas pats Rasputinas, naturaliskai, stovi daugeliui kam ant kelio. Kaip rašo laikraščiai ant Rasputino gyvasties pasikėsinos koks tai Rzevskis. Vokiškas laikraštis rašo, kad tas Rzevskis buvo papirktas net pačio ministerio vidaus dalykų Chvostovo. Pasikėsinimas nepasisekė, už tai Chvostovas nustojo ministerio vietos. Stebėtinausia tas, kad už pasikėsinimą Rzevskis visiškai nebuvo nubaustas, bet tik išsiųstas iš Petrogrado. Matomai už Rzevskio užstoja kokis tai angštis valdininkas einantis prieš Rasputiną.

NEVADINKITE KAZOKAIS.

Vienas senatorius paskelbė, kad rašydami laiškus belaisviams kareiviams Vokietijoje nereikia vadinti kareivių kazokais. Kaip tik

cezurnodami randa emėją laiško pavadintą kazoku, tuoj vokiečiai tą emėją labai persekioja. Matomai vokiečiai tiesiog indukė ant kazokų.

VIETOJE GYDUOLIŲ — NUODAI.

Rusija pirkio Amerikoje apie 800 svarų aspirino del savo armijos. Bet pasirodė, kad amerikiečiai vietoje aspirino rusams pardavė mišinį iš sacharino su bornine rugščėia. Dabar rusų atstovas apskundė gyduolių pardavėjus teismui ir vieno New Yorko teismo prokuroras tyrinėja tą dalyką. Gresia didelis skandalas.

KONFISKUOTOS VOKIEČIŲ ŽEMĖS.

Vidaus dalykų ministerija dabar išskaitliavo, kiek yra konfiskuota nuo vokiečių žemės. Pasirodo, kad Rusijoje atimta viso virš 2 milijonų dešimtainių, arba 3 nuošimtis visos žemės.

Iš Lietuvos

Kauno komendantas išleido tokią įsakymą: „Privatinių žmonių turtais: metalais (žalvaris, varis, bronzas, nikelis), dviračiais bei automobiliai, aliejai, žilbalas, visokios rūšies spiritas ir stiprieji gėralai, odos, kailiai, medvilnė (bovelna), kur daugiau yra valgo mieji daiktai ir pašaras, taippat cigarus ir popierosai yra sekvestruojamas (atimamas) ir visa tad pardavinėti uždrausta. Kas jų turi, privalo pristatyti į komendantūną jų sąrašus ne vėliau, kaip per keturias dienas, paskelbus šį įsakymą.“

Nuo š. m. sausio 15 d. laikraštis „Dabartis“, kuris iki šioleiėjo iš Tiltės, išsikėlė Didžiojon Lietuvos ir dabar jau eina iš Kauno. Atsakomoju redaktorium rašosi d-ras Steputaitis. Naujas „Dabarties“ adresas toks: Kaunas, Naujoji gatvė No. 12.

Vokiečių laikraštis „Berliner Tageblatt“ rašo, kad vokiečių vyriausybė išsiuntusi Kaunan vieną parlamento (reichstago) narį lietuvių lietuvių laikraščiuose. Jei tai kalbama apie dėst. Steputaitį, tai galima spręsti, kad „Dabarties“ bus virtusi vokiečių vyriausybės oficiozo. („Liet. Balsas.“)

MUSŲ PABĖGĖLIAI

Voronežas. Letjanos Komiteto bendrabutis. Lietuvių bendrabutyje buvo iš viso 15, dabar beliko 12. Kalkurie turėjo išsikelti iš jo del nesutikimų su priveizdėtoja. Priveizdėtoja, surusėjusi lenkė, iš pat pradžios pradėjo nekėsti lietuvių ir priešintis, kad jie stotų bendrabutin. (Gaila, kad buvo priežasčių, kurios spyrė įeskioti prieiglaudos bendrabutyje). Ji tebekovoją ir dabar ir visai lietuvius persekioja. Jei prašo kurio reikalingo daikto lenkas ar rusas, tai tuojaus duoda, bet jei lietuvis tai palauk, broleli.

Reikia pasakyti, kad čia lenkai apskritai daug bloga daro lietuviams. Pavyzdžiui, vienas lenkas davė vienam mokiniui du rubliu, kad tik nestotų Yėo gimnazijon, kurios jie nekėnėnė ir kiek galėdami niekina. **J. Dagilis.**

Simferopolis.

Sekmadienyje teko man apsilankyti katalikų bažnyčioj, kurioj lietuvių dvasios reikalai rupinami lenkų kalba.

Iš trumpų pasikalbėjimų su bureliu pabėgėlių lietuvių, pamaldoms pasibaigus, daug ko negalėjau sužinoti. Vis delto paaiškėjo, kad lietuviai čia jaučiasi skaudžiam. Skaudžia čia juos bažnyčioj, skaudžia ir pašalpa teikiant. Mat lenkai, kurių čia ir prieš karę būvusi nemaža kolonija, dabar vargšų pabėgėlių reikalus patėmė į savo rankas. Sudarę komitetą jiems šelpiti, ir lietuvių esą šelpiami drauge su rusais. Na, ir nenustabu, kad lietuviai, ar tai nemokėdami rusų kalbos, ar tai iš sodžiaus pakliuvę miestan, savo nedrasumu visur sutinkia kliučių ir šelpimo reikaluose.

Nemanau aš kaltinti lenkų. Priešingai, jie reikia tik pagirti už darbštumą. Negalima kaltinti ir musiškių. Bė abejo, sunku yra aprupinti išsiklaidžiusius po placią Rusiją lietuvius kaip dvasios jų reikalus, taip ir medžiaginius. Vis tik mūsų Liet. Dr-jos nukentėjusiems del karės šelpiti ir dvasiniu ir pasauliniu inteligentų pareiga rūpintis, kiek galint, pabėgėliais, kad, kareji pasibaigus, mūsų pabėgėliai nepriimtų mums Kudirkos žodžių iš „Lietuvos šviesuoliams...“

Smulkiau apie lietuvių pabėgėlių reikalus pasistengsiu nupiešti kitą kart, aplankęs juos šelpiančias įstaigas ir susipažinęs su jų gyvenimu vietoje. Baigdamas turiu pasakyti, kad čia ir mūsų laikraščio „Lietuvių Balsas“ truksta, nors jis ir parduavinėjamas atskirais numeriais. Geistima butų, kad veltui kas nors „L. B.“ dalintų.

Ardičkų Juozas.

Bobruiskas. Netikros žinios atitaisymas. „Lietuvių Balsas“ No. 14 buvo neteisinga žinia apie Bobruisko lietuvių mokyklą. Prašau neatsakyti indėti šį atitaisymą.

Mokykloje mokoma lietuviškai ne tik pradiniam, bet visuose trijuose skyriuose. Vaikų mokykloje yra ne 100, bet kol kas 120.

Mokyklos bendrabučio prižiūrėtoja visai ne lenkina vaikų „nenorėdama su jais lietuviškai kalbėti“, nes jos visai nebuvo ir nėra; prižiūrėtoju yra patsai mokytojas lietuvis.

Apie prieiglaudą taip pat netiesa pamašyta. Matyt, suteikusias žinią — p. Aš — visai jaunas žmogus: dar neismoko vienuoliktosjo įsakymo — „nesakyk, nežinodamas.“

Tokios žinios gadina ir taip jau sunkų darbą, įzeidzamos ir atšaldydamos retus ir brangintinus bendrabdarbius.

Su angšta pagarba Bobruisko skyriaus pinmininkas: **Kun. Br. Bumsas.** („Liet. Balsas.“)

Iš Latvijos

RYGA.

Valgymo produktams pirkties kortelės dalinis: Petrogrado priemiesčio gyventojams — 7, 9 ir 10 kovo paskutinį sykį duos tiems, kurie tokių kortelių dar nėra gavę. Žmonės plačiai kalba apie Rygos gyventojų išsiuntimą. Vietiniai laikraščiai, nejausdami nieko panašaus, tuos žmonių prasiimanymus vadina tuščiais plepalais.

Odų rekvizicija. Odų krautuvės, kurios išsikėlė iš Rygos Pleskuvon, dabar rekvizuota visos odos, merekvizuota krautuvės tik tai su netikusiomis odomis. Odos rekvizuota tam tikram komitetui nutarus.

Vagiama arkliai. Kovo 4 d. miesto arklų pjovyklos rinkos plečių pavogta vienam sodiečiui arklis. Pavogtas arklis atrasta Čekurkalne pas ūgoną Fricą Kleimą, kuris tenpat ir gyvena. („Rygos Garsas.“)

Iš Baltijos

Susižinojimas su Liepojom.

Daugybė pabėgėlių, išbėgusių iš Liepojaus ir palikusių ten savo pažįstamus, gimines ir k. labai norėt žinoti, kas ten darosi ir kaip jie, pasilikusieji, dabar begyvena. Šiuo tarpu pradėjo Liepojaus pabėgėliai gauti iš Liepojaus savo pažįstamų laiškų, prašančių siųsti piningų. Atvirutėse rašoma, kad delei atsako reikią kreipties ispanų konsulą Danijoj. Laiškai iš Liepojaus ėjė 25—50 dienų, ant kurių pasirašyta ispanų konsulo Liepojuj, Perekalino. Daugybė pabėgėlių kreipiasi į ispanų konsulą Reveljy delei nusistymo jų laiškų Liepojuj. („Rygos Garsas.“)

Šis-tas.

Kodel vyrai nenori pačiuotis?

Labai tankiai moteris nusiskundžia ant vyrų, kad jie nenori pačiuotis; vyrai gi į tai atsako, kad moteris per daug dabar iš vyrų reikalauja. Taip tai Anglijoje yra keletas merginų klubų, kurių nariai, — jaunos merginos turi prizadėti, kad jos prieš istekėsiant turi užduoti savo jauniui keletą klausimų:

1. Ar apsiima jaunikis žiūrėti į savo pačią kaip į lygią sau?
2. Ar galima tikėtis, kad su jau nosios motina jaunasis apsisieis taip pat kaip ir su savo motina?
3. Ar rytmečiais pats pakurens pečius ir išneš laukan pelenus?
4. Ar yra įsitikinimas, kad materialis padėjimas laiks nuo laiko vis taps geresniu?
5. Ar vaikščioja bažnyčion?
6. Ar prizada prieš išeisiant darban pabučiuoti savo pačią?
7. Ar prizada vakarais buti namieje?

Suprantama, kad prizadėti daug ką galima, bet merginos tai žino; jos nori, kad kaip tik vyras neįspildo tuos prizadus, tuoj persiskirti, suprantama gaunant gerą atlyginimą.

Kaip lengvai išskalbti drapanas?

Norint drapanas lengvai ir baltai išskalbti, reikia taip daryti. Mektiant iš vakaro reikia vandeniui įmaišyti produką arba pusę puoduko benzinos. Ant rytojaus, rengiantis drapanas virinti, reikia taipgi vandeniui įmaišyti benzinos ir tokiame vandenyje jas gerai išvirinti. Paskui reikia tik tai patrinti drapanas ir visi nešvarumai lengvai išsitrina.

Kaip pažinti pasiutusį šunį?

Pasintęs šuva vaikščioja liudnas, nedegeja paspaudęs; nuo žmonių slepiasi; įeskioti tamsių vietų, kur galėtų atsigulti; taip pat esti piktas, susierzinęs, dažnai puola kąsti, nežiurėdamas, kad tai ir savo šeimyninką. Daugeilis šunų apleidžia savo namus ir eina klajodami laukais, bet už kelių dienų ir vėl grįžta. Jis loja, bet jo lojimas koks tai kurčias, biurus, daugiau panašus į sunkų dejavimą, staugimą. Jis vaikščioja taip pat išsūžiojęs, išblykusiom akim, pasišiaušęs; greitai liesėja.

KOESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

ALTS. Prakalbos.

Balandžio 24 d., McCaddin Memorial šventainėje ant Berry Str. atsibuvo A. L. T. S. 1-mos kp, rengtos prakalbos.

P-as M. J. Vinikaitis atidarydamas susirinkimą pratarė keletą žodžių apie dabartinę Lietuvos padėjimą, apie tikslą šių prakalbų ir apie mažą Lietuvos vargais mūsų žmonių rūpinimąsi. „Čia mažai žmonių atsilankę gal dėl to, kad čia nėra svaiginančių gėralų, dėl to, kad čia Lietuvos reikalai svarstomi. Bet kur balius kur muzika, ten daug jų linksminasi, kuomet mūsų broliai Lietuvoje ir Rusijoje neturėdami ką valgyti ašaras lieja.“ Padraug pranešė apie Martaus atsilankymą iš Lietuvos, kuris „kartu su pabėgėliais vargus kentęs, tikrai mums pasiryžęs yra papasakoti, visas tas baisenybes...“ Perstatė pirmiausiai kalbėti p. J. Lutkauską.

P-as Lutkauskas, pakartojęs mūsų dainiaus Dr. V. Kudirkos ir dėtus mūsų himnų žodžius: „Te gul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.“ Aiškina vienybės reikalingumą. Pagaliaus kalbą apie skandų ir apvertkitą mūsų tėvynės padėjimą, vargus, jos išteriojimą. Ir nors Lietuva kur kas daugiau nukentėjo už kitas šalis, ir nors ji yra ne kiek mažesnė už Belgiją bei kitas šalis, ji vienok nėra pasauliui žinoma. Po mūsų „globėjū“ letena bukdama Lietuva nesusėję tiek kaip kitos šalys kultūriškai pakilti, — kada visa tai atsieksime, kada liuosai savo šalyje gyvenime — galėsime ir savo partijų reikalais užsiimti, tada galėsime ir pasibariti ir tt... Dar kartą pakartojęs —

lenkia, apleidžia. Mūs dabartiniame momente niekas nežino... Nors tame daugiausia mūsų pačių kaltės yra. Pas mus nėra vienybės. Pas mus kožnas sau traukia. Turėdamas SLRKA. ženklių traukia pas save ir tik kad savo tikslus atsieks, ne Lietuvos gero padarius, kitas LSS. sąnarsis pasi-puošęs taip pat tempia prie savęs ir gi tik savo tikslus pasieks, o ne Lietuvai kuomi nors pagalbėjus. Pastarieji net ir visai Lietuvos išsižadėti nori... Pas mus dabar tik neapykanta vienai kitų viešpatauja paniekimas vieni kitų. Laikraštijos iki žemiausio laipsnio nupuolimas... Peštynės už vadovybę... O kaip tai veltus, kaip blėdingas mums patiems tas mūsų elgimasis. Juk žinom, kad nedaug galima pešantiems laimėti, kuomet žinom nesugebės reikalingumą. Ką gi mes dabar galėtume laimėti po karės busiančioje konferencijoje. Blogai mums jeigu mes ir toliau tik panašiai veiksime!... Kuomet mes vaidijamės mūsų priešai tuomi pasimando: — išnaikino Lietuvą, užgrobs iš mūsų viengėnių rankų žemes. O jau tauta be žemės galima pilnai žuvusia rokuoti!... Taigi ne taip mes turime elgtis. Vieton buti disorganizuotais ir nuolatos tarp savęs pešties, mes štai ką turime susivienyti. Mūsų augščiausiu principu yra — tai kova už Lietuvą, jos neprigulmybę, savyvaldą. Mūsų svarbiausias obalsis — vienybė. Visas suirutes, nesupratimus nu metus šalin — vienytis, stiprinti mūsų tautą dvasiškai, kelti ją svetimtaučiu akyse, o tuomet tik kada visa tai atsieksime, kada liuosai savo šalyje gyvenime — galėsime ir savo partijų reikalais užsiimti, tada galėsime ir pasibariti ir tt... Dar kartą pakartojęs —

„Vardan tos Lietuvos vienybė težydi“ — ragino visus lietuvius prie vienybės... Ragino remti autonomijos klausimą ir tt.

Siam kalbėtojų pabaigus savo kalbą deklamavo eiles p-lė Al-dona Petrauskintė „Už jurų plačiųjų“ ir p-lė Biruta Petrauskintė „Šešupė garsoji.“

Perstatyto kalbėti dar nesena iš Lietuvos atvažiuavęs p. A. M. Martus.

P-as Martus, sugraudintas jaunoms Petrauskintės deklamacija apie dabartinės Lietuvos vargus, pro ašaras sveikina čia susirinkusius. Pirmiausia primena kaip tai svarbu yra dabar rūpintis Lietuvos likimu, ir kaip mažai amerikiečių lietuvių į tai domos krepiama. (Mat, žmonių buvo labai mažai atsilankę. Aš kaltyčiau ne žmones, bet rengėjus: buvo galima atsiminti, juk tai antra diena Velykų, dauguma žmonių nedirba, tad kortos, raugelio užstraukus, — ne do prakalbų). Šios prakalbos esą didelės vertės ir kožnas lietuvis, kuriame dar lietuviškas kraujas muša — privaldyti jų klausytis, rūpintis Lietuvos vargais... Pagaliaus apipasaškojo apie pradžią ir tolesnį karės tęsimą. Svarbiausiu jo kalbos punktu — tai apipasaškojimas apie vieną (kuriam p. Martus buvo vadovu) bėgančiųjų iš karės lauko Rusijos gilumon lietuvių (apie 7,000 ypatų) būrį.

Štai kaip jis apipasaškoja. Kuomet jau antru kartu vokiečiai veržėsi Lietuvon, kuomet viskas tik liepsnose ir dūmuose yt pragare virė, ir kuomet Rusijos valdžios įsakyta nešdinties iš Lietuvos, žmonės vieni pasibauginę ateinančių karės bangų, kiti kazokų nagaikomis pliekiami, kaip vanduo pludo lietuviai Rusijos linkui. (Dauguma net nespėję gesniais drabužiais apsuvilkti, dauguma dar su šiokių-tokių (jau visai kariškiems reikalams netinkamu) vežimėliu bei kumelka). Ir ot tokiu būdu susidarius augš-

čiau aminėtam lietuvių būriui, traukinys iš valdžios, pabėgėlius traukta ant Vilniaus, o paskui ir toliau. Čia tai neapsakomi ir neaprašomi vargai jų paneša. Pavyzdžiui metik drabužių, maisto bei piningų trūkė, bet kartais buvę dideliu džiaugsmu suradus vandens šulnelį (čia papasakojo vieną atsitikimą, kur tik per prievartą gavę vandens). Šauktasi, kuomet jau visai maisto pritruko, valdžios pagalbos, bet iš ten nesu-
laukus, važnuota net kelis kartus ypatingai prašyti, kad tik kaip nors pagelbėjus vargstantiems pabėgėliams. Į praieinančius lietuvius (dar Vilniaus gub.) labai šnairiai žiūrėta sulenkėjusių lietuvių. Juos ne kaip tik pagonais ir vadinama. Net į savus kapus pasimirusių pabėgėlių nelaidžiama laidoti. (Mirus pabėgėliui buvo palaidojama tik kur ant senų kapų bei taip sau kur pakelyje). Toliau Rusijon nuėjus ir negeriau. Štai apipasaškoja, kaip tulas dvarininkas bairiai šturkščiai pasielgęs (minėtas dvarininkas buvęs kada tai dar Rusijos kariumenės generolu). Mat, užėjus priešų dvaro, visai pabėgėliams maisto pritrukę. Jo maldavę pavelyti kiek nors bulvių pasikasti, su išlyga, jog nuostolių raportas busias paduotas gen-
gub. ir jis gausias atlyginimą už padarytus nuostolius. Jis atsikė tai padaryti, net soviniu grąsindamas. Tik po prievarta bulvių pasikasta... Bet dar tai tik baikas. Visi žiaurumų eilė pasirodė šalčiams užėjus. Čia šalta, čia nei vandens, nei maisto; žmonėmis šalta, nors imk žmogus ir įlšk gyvas į žemes. O čia valdžia vis liepia toliau bėgti, čia vis dar girdisi užpakalyje kanuolių baubimas... Žmonės vaitoja, motinos, iš kurių dauguma netik lengvai apsiirengusios, bet ir basomis kijosmis, vaitoja, kurdikiai miršta... Žodžiu, baisus, širdį grau-dinantis reginys... Tik pagaliaus, kur tai apie Minską, tūlame miestelyje, vargais negalais išgavus

ma... Sunkus ir apvertkinas ten žmonių padėjimas, kaip lygiai negeresnis ir tų, kurie dabar po Rusiją daužosi..

Ir dar daug p. Martus pasakojo. Pagaliaus kreipėsi prie amerikiečių lietuvių, kad jie šiame momente visa kita užmiršę, griebtųsi visomis įiegomis Lietuvą gelbėti, mes kitaip verksmingas jų padėjimas. Išnaikys juos badas, ir ligos... Podraug turime pasistengti kaip tik galint užlaikyti lietuvių rankose Lietuvos žemes. Kitaip — lietuvių tautai grėsia neapsakomas pavojus...

Martus rinko aukas.

Tuom tarpu kalbėjo p. J. O. Širvydas.

Šitas kalbėtojas keliais trumpais ruožiais pabrėžė, jog visos kitos pavergtosios tautos rengiasi ir jau prisirengusios prie businčios po karę konferencijos. Kuomet pas mus dar visai kitaip dalykai stovi. Reikia siūsti konferencijon delegatus ar delegatus, o pas mus dar net nėra už ką siūsti. O tai esanti mūsų didžiausia priedermė šį reikalą paremti, turime būti gatavais, nes karė kaip netikėtai iškilto, taip umai gali ir užsibaigti. Reikia pirma laiko prie to prisirengti. Ragino, kad kožnas savo draugijoje bei klubuose vestų propagandą aukau-ti tam tikslui piningu, nes kiekvienos draugijos konstitucijoje yra gražiai užrašyta „rūpintis tautos reikalais“. Dabar proga tai išpildyti, parodyti, jog mes mylime savo tėvynę ir ištesame tai ką žadėjome... Žemė — svarbiausia tautos pasilaikymo popėdė. Tauta be žemės tai nėra tautos. Tiesa, žydai gyvena be visame pasaulyje be savo žemės, bet tai ne lietuviams. Mažai mes savais reikalais rūpinamės. Mūsų jaunuomėnė žuva amerikiečių bangose ir Rusijoje. Tadgi jeigu mylite savo tėvynę Lietuvą — dabar parodykite tai!

Dar vienas iš publikos, pasiprašęs klausimo, aiškino apie mūsų nesutikimus, sakydamas, jog tas visos, pagal ją supratimą paeina iš mūsų dvasiškiuos pusės. Buk mūsų kuningai sėja tarp žmonių neapykantą, nusipratimus... Aukų surinkta \$3210.

Pr. Bajoras.

PATERSON, N. J.
„V. L.“ N. 16 ponas P. E. F. užmeta man buk aš nežinau apie ką rašau savo korespondencijoje No. 14. Neapsimokėtu į tą visą atkartoti, bet patarėiu ponui P. E. F. perskaityti mano korespondenciją ir ar jis ras kad aš jam užmečiau, kad jis išgyręs Lietuvos Sunų ir Dukterų Dr.-ją, ar išpeikė bažnytnines draugijas. Tamstos išreiškiai savo nuomonę, tai man rodoš kad ir aš turiu tiesą irgi turėti savo nuomonės apie dalykus. O užta, kad mūsų nuomonės nesutinka, tai Tamstoms gali pasirodyti, kad aš neteisinga ir atbulai. Kiekvienas mūsų turime savo mirą del apkaivinimo pasaulyje visų daiktų.

Girdėjęt nuo kitų, kad šv. Onos drg. atsisakė dalyvauti feruose delto, kad buvo užkviesta laišku be štampos. Dr-ja neatsako už-tai, ką Tamstos išgirdot iš šalies.
— O ar tu nežinai, kad sapnai visuomet išsipildo.
— Taigi už, ir man rodo, juk ana kiti visi valgo su mėsa.
— Šeimininkė išėjo krautuvėn par-
nešti kumpį. Ji eidama vis mastė kaip gerai but „mokytam“ žmo-gui ir su pagalba sapnų dazižino-ti kaip įvyko ir išnyko pasni-kai.
A. A. T.—čia.

FELJETONAS

KAIP PASNINKAI ĮVYKO.

Silkės šmotelis ir kavos su duona, — tai visa buvo Gurlklio vakarienė. Nurijęs paskutinį kavos gurkšnį Gurlklys pasirėmė alkūnėmis skobnais ir ilgą valandą rymojo. Paskiaus galvą pakėlęs sau po nosę sumurmėjo „bus gerai“ ir šaukštuku puodelin pataršikėjo. — tai buvo ženklas kad pribūtų šeimininkė.

— Ko norite? — Inėjusi paklausė šeimininkė.

— Ryto pusryčiui pagaminkite mėsos paprasę Gurlklys.

— Mėsos!! Ar tu pabludai? Gavėnioje valgysi mėsą? — Pasnikas, negausi! — Iš didžio šeimininkė pažvelgė Gurlklio link.

— Gerai. Gavėnia-pasnikas! Bet ar žinai šeimininke, kaip įvyko tie negeistiniai pasnikai? — paklausė Gurlklys.

— Kokis jis navatnus. Ar žinai kaip įvyko. Kaip viskas įvyko, taip ir pasnikai, — atrėžė šeimininkė.

— Ne, pasnikai visai kitaip įvyko.

— Tai kaip jau?

— Ornit. Štai imk kedę sėskis, o aš tau papasakosiu.

— Man reik tavo pasakų! — Bet visgi tai tarusi atsisėdo klausytis.

— Pirma negu pradėsiu, turiu

prisipažinti, kad aš esu augšto mokslo vyras. Ir jau esu perskaitęs visas istoriškas pasakas, taigi jau baigiu ir šventraščius skaityti. Iš ko gerokai žinau, kas tai yra mokslas ir apie tai papasakosiu.

— Gerai jau gerai. Bet pasakyk iš kur sužinojot, kaip įvyko pasnikai — paklausė šeimininkė.

— Apie pasnikus man sapnyje prisisapnavo. Pamenį ketvergo vakar kaip aš nuėjau gulti, tik duonos pavalgęs — užklausė Gurlklys.

— A a. Tada aš buvau pamiršusi tau silkės parnešti.

— Taigi. Tik spėjau akis sudėti, kaip šalia manęs atsistojo senelis su ilgą balta barzda — tai buvo iš dangaus pasiūstas pranašas. Jis man pradėjo pasakoti, kad nėra reikalingi pasnikai. Tai aš tuom neužsigandiniau ir paprašiau, kad jis papasakotų kaip įvyko pasnikai. Tada jis man nuodugnai papasakojo. Tai ir aš dabar tamistai tą pačią jo pasaką atkartosiu.

— Teisybė mano motinėle pasakodavo dar mums mažiems bu-nant, kad seniaus ant žemės pranašai vaikščiojavo. Mat ir dabar dar nekuriuos žmones apsilanko — linksniau prabūlo šeimininkė.

— Štai to pranašo pasaka:

Daug metų atgal buvo toks pasaulio milžinas, tikras jo vardas buvo Gorila. Anais laikais tas Gorila veik visą pasaulį valdė ir ką norėjo, tą darė su pavergtaisiais žmonėmis.

Vieną dieną tam Gorilai nebunant namie, nežinia kas išvogė jo vaikus. Jis pangrįžęs ir jų neradęs bėgsia užsirstino ir nutarė neatbūtinai sujieškoti juos. Iš-jieškojo visą apielinkį, bet vaiku niekur negalėjo surasti. Tai tą dieną Gorila taip išalko besitramkydamas po visus palkampius, kad jis galėjo daugiau mėsos suėsti, negu jo visi pavergtieji žmonės. Bet iš kur tiek mėsos gauti... Alkis privertė jo makaulėje biskį pamastyti ir jis sugalvojo tą dieną pasniku, o tą žmonių suvalgomą mėšą pats suėsti. Tai buvo sėveda, ką mes ir šiandien tebeturime.

Toliaus tas Gorila vis negalėjo užmiršti savo vaikų. Kiekvieną dieną bastėsi po palkampes, jieškojo. Sykį Gorilą bejieškant vaikų pasifaike užeit ir antrą jam panašų milžiną, kuris taipgi valdė didelį pasaulio plotą.

Juodu susitikę pradėjo kariauti. Laikė dviejų karės dienų Gorilai pavyko savo priešą pergalti. Per tas dvi dienas Gorila dar labiau išalko, kad galėjo du-
syk daugiau mėsos suvalgyti, ne-gu jo visi žmonės, tai ir tuodvi dieni paskyrė pasniku t. y. Pėtny-
čią ir subatą.

Dabar betgi Gorila pamatė, kad ne jis vienas ant šios žemės obu-
lio yra milžinu, bet ir daugiau

jam panaši randsi. Tikėdamas jis daugiau tokių milžinų užėiti, pradėjo rengties į karę.

Kuomet Gorila kariavo su pirmu milžinu, jis buvo labai riebus, del tos priežasties jam buvo sunki kova, tai jis dabar išnūsi-ljo budą kaip pasidaryti liesu...

Jis savo pavergtiesiems žmonėms paliopė ištaisyti tam tyčia kėli kelią, kuriom jis galėtų bė-gioti iš vieno galo antran. Tas kelias buvo septynių viorštų, arba 24,500 pėdų ilgio ir jis juom kas metai baigiantės žiemai per septymes savaites bėgiodavo. (Mat Gorila tik vasaroj eidavo milžinų jieškoti). O kuomet Gorila taip smarkiai bėgdavo, tai ir valgyt labai daug suvalgydavo. Negaudamas iš niekur tiek pieno, kiek jam reikėjo, turėjo badaut, tai Gorila bebadaudamas paskyrė savo pavergtiesiems žmonėms tas vi-
sas savaites pasnikauti, uždraudė mėsą ir pieną valgyti. Nuo tad-
žmonelės ir pasnikavo ir pasnikat-
je. Tos septynios savaitės ir yra gavėnia, ką dar mes ir šiandien pasnikaujame. Tai kaip įvyko pas-
nikai.

— Ko tamista to tuštagalvio klausai, matai, kad jo makaulėje gaidžiukai gieda. To visai nebu-vo, ką jis miege pasakojo. Pasni-kai reikalingi ir kunui ir dušios išganymui. Visi augštesni žmonės priešinos mėsos valgymui, iš an-tro kambario inėjęs Voveraitis tarė į šeimininkę:

— Nutilk Voveraiti! Mategi kampe šluota... Tau bemokslini reikia kištis prie „mokyto“ žmo-nybė Lietuvoje dabar neapsako-
nas.

gaus — subruzdė ant Voveraičio šeimininkė. — Sakyk toliaus Gurlkleli.

Voveraitis pažvelgęs kampan greitai išsinešė savo kambarin, o Gurlklys tęsė toliaus:

— Jau pabaigiau. Dabar dar turiu papasakot, kaip išnyko pas-nikai.

— Buvo tokie septyni metai, kad visi gyvuliai išstipo, jei tik girioj koks pasiliko, tai palaikė veislę.

Galvijams išstipus, Gorilai at-
ėjo badas, nes niekur nebegalėjo gauti mėsos. Taj tada ir ponas Gorila padžiovė kojas.

Gorilai pastipus draug ir pas-
nikai pastipo, bet žmonės ir po šiai dieni pasnikauja. Dar mes daug šiandien tokių rasime, kurie užlaiko to milžino Gorilos ista-
tus. Tai visa to pranašo pasaka: žodis į žodį, aš tamistai per-beldžiau. — pabagė Gurlklys.

— Labai puiki ir žingeidi tavo pasaka — tarė šeimininkė — bet ar galėjo taip buti. Ar teisybė, kad taip buvo ką pasakojai? — žingeidavo.

— Aš apie tai visai, nekalbėsiu daugiau, kas pasakytta, tas yra teisybė. Senovėje daug kas buvo gatima.

— Bet visgi sunku patikėti.

— Tai tu netiki man „mokslo“ vyrui. Juk tu žinai, kad aš ir gazieta skaitau, — autoritetingai tarė Gurlklys.

— Bet visgi baisu virti mėsos.

— Sakau, kad rytoj virk kum-pį, ką čia dar kalbėti.

— Bet visgi tai buvo tik sap-
nas.

Budama tos draugijos narė užtikrinu, kad šv. Onos drg. nepaiso tokių menkų dalykų kaip laiškas be štampos. Pasirodo, kad kitiems labiau rūpi, kad štampos neprilipdė. Neprivalau priduoti Tamistoms kvotinius delko ji atsi sakė, tai ne Tamstos dalykas.

Ponas P. E. F. pats save kritikuojate N. 16 rašote, kad kuomet dalino plakatus, žmonės sakė, kad nemoka skaityti ir neėmė visų, o No. 12 rašote „žmonės jas ėmė, bet su ignoravimu ir tuoj nu metami, lapeliai buvo trempiami ir vėjo nešiojami ir Tamstoms liudna buvo.”

Toliau nusiskundžiat, kad aš apjuodinau Tamstą. Gaila, kad Tamstos perskaitę taip suprato. Nerašiau apie Tamstos asmenišką pasielgimą, tik, mano nuomone, apie pasielgimus tos sriovės prie kurios Tamstos priklausote, o jeigu Jurui kepturė užsidegė, well — tai aš negaliu „hel-pyt.”

Ponas P. E. F. rašo, kad mato mane keno nors įrankiu. Labai nusistebėjau, kuomet tą darsižino-jau, nes lig šiol visuomet jaučiausi linosa kaip paukštis skrajojantis po orę: Neesu ištekėjusi, neesu nei jokia bizniera, neturiu ryšių nei su viena ypata, kuri dėt mažiausių arba didžiausių tikslų galėtų mane panaudoti, kaip įrankį. Ar Tamstos žinote ką žodis „įrankis“ reiškia ir kaip jį galima vartoti? Man neužtenka to, ką Tamstoms matosi. Aš turiu tiesą reikalauti nuo Tamstos priparodimui su faktais, kokiū būdu aš esu įrankis ir vardą tos ypotos, kurios Tamstos matote mane įrankiu. Aš netik pavadinu Tamstą melagiu, bet ir galiu pamokinti Tamstą kaip atsargiausią tą žodį vartoti.

Man rodosi, kad ponas P. E. F. labai neprotingai elgiasi, kuomet reikalauja nuo manęs pripa-rodymų per laikraštį, ką jis bevaikščioldamas smuklėse ir girdėjęs nuo savo draugučių, kad pakampinei žmonės jį juodina. Aš tik už save atsakau. Patarčiau eiti ten į smukles ir nuo jų įsė-koti priparodymų kur ir nuo kurių girdėjote.

Argi Tamstos ateityje negalė-tumėt būti daugiau vyrų išskieni? Negražu vyrai būti lyg bobelėi po pakampius įsėskoti viso-kių žinių žimelių, o dar aršiau ne-gu bobelės į laikraštį talpinti, kad kas nors Tamstą salimuose apjuodina. Patarčiau Tamstoms praleisti tą laiką sužinoti ko nors naudingo ir prakalno ir paugin-ti save.

Paskui vėl Tamista esi vyras, vadini esi rimtu vyru, o laikrašt-in rašydamas nuo plačios visuomenės slėpisi po inicialais, taigi ir esi bailesnis už paprastą mergaitę, kuri drįsta stačiai ir nepasislėpus kalbėti apie dalykus. Tai kešeneje rodytas špygos, o ne rimta kova už nuomones, už idėjinį gyvenimą.

Apol. Jakubavičiūtė.

Redakcijos prierašas. Šiuomi po lemiką apie fėrų surengimą užbaigiamė. Abi pusės po kelis kart gavo progą išsikalbėti.

BINGHAMTON, N. Y.

Kiek laiko atgal „V. L.“ buvo patalpinta korespondencija, kad čionai eina kalbos, kad kokia ten lietuvaite ant kapinių vaidina, tai mūsų „apšviestuliai“ ištikro tą norėję patirti. Kokią tai dieną visi kuopoje nuėjo ant kapinių ir pribarstė miltų, kad galėtų susekt iš pėdsakio kur eis ta besivaidinaanti lietuvaite. Jie per visą naktį dabojo, bet nieko nedatyrė. Geriaus butų buvė jei mūsų „socialistai“ iš tų miltų

išsikepė sau duonos, negu bereikalingai išbarstė, o miltai juk dabar tokį brangūs.

Viską Matės.

SO. BOSTON, MASS.

Balandžio 15 d. Tautos fondas surengė aukų rinkimo dieną (Tag Day). Surengimas buvo visaiplikliudomas, — reikėjo gauti netleidimą iš namų savininkų, prie kurių namų stovėjo rinkikai. „Darbininkas“ primeta socialistams ir tautininkams, buk jie kenkė aukų rinkimui, bet tas visai netiesia. Kenkė rinkimui aukų patįs klerikalai, kurie nenori įleisti į komisiją kitokių žmonių kaip tik savosius, mat svarbu kad kartais surinktos aukos negalėtų buti tiesiog pasiųstos Lietuvos kankintiniams. Fondo pirminkas norėjo prisikalbinti ir sandariečius ir kitus, bet jam nepasisėkė prigauti. Jei butų pinigai siunčiamai stačiai į Lietuvą, visi butų dirbę, bet dabar 20 nuošimčių remti klerikališką politiką mes negalime. Jei tas butų tai butų iššė rinkti ne 150 žmonių, bet gal kokia 1,500 žmonių ir butų surinkę ne 1,400 dolarių bet kokio 10,000 dolarių. Juk kur vienybė, ten galybė. Bet mūsų kunigai kitaip užtai tokios ir pasekmės buvo.

Velykų vakare Bal. 23 d. 7 sandaros kuopa surengė vakarą paminėjimui 10 metų sukaktuvių mirties Povylo Višinskio. Prie surengimo prisidėjo „Gabilja“, Labdarybės dr-ja, konservatorijos mokiniai su gerb. Miku Petrusku priešakyje. Nors oras buvo negražus, bet žmonių susirinko į 400. Kalbėjo gerbiama Žemaitė, paskui Bulotienė, M. Šalčius ir p. Bulota. Protarpiais buvo išpildytos deklamacijos ir daimos. Taippat buvo renkamos aukos sušėpimui moksleivių — surinkta apie 100 dolarių. Ant galo „Gabiljos“ choras sūdainavo apie tuziną tautiškų dainų ir tuom viskas užsibaigė.

Labai tai puiku, kad sandariečiai rengia tokius gražius vakarus. Dabargi kaip girdėti 7-ta kuopa ant gegužės 6 d. rengia pirmą savo balių. Į kuopą jau priklauso apie 100 narių ir galima tikrai sakyti, kad sandara trumpu laiku sumuš rekordą visose politikinėse organizacijose. Ypač sandarai čionai nori užkenkti klerikalai, bet jie nieko negali padaryti.

Apie gegužės pabaigą čionai kalbės senis Šliupas tas klerikalams pasakys daug teisybės, kuri jiems nelabai saldi.

Sandarietis.

WORCESTER, MASS.

Jau rašiau „V. L.“ apie atsibuvusias ALTS. prakalbas ir apie socialistų triukšmą ten sukeltą. Dabar socialistai per naktis rėmiega ir vis rengiasi užatakuoti tautininkus, — jie tikisi laimėti. Jie sako, kad mes jų negalime sumušti gyvais faktais, tai sumušim balsais. Ypač dabar reikia veikti, nes tautininkų organizacija dar jauna nesustiprėjusi. Kiti gi sako: „bukime atsargūs, nepasitikėkime perdaug patįs savimi, partraukime iš Bostono kokį Michelsoną ir tt.” Bet dabar nieko tokio nesigirdėti, matomai slap-tai veikia.

A. J.—as.

BRIDGEPORT, CONN.

Tautininkų prakalbos.

Balandžio 16 d. 1916 m. 7 v. vakare prasidėjo prakalbos, kurias surengė ALTS. 15 kp. Pirminkas paaiškines vakaro programą perstatė kalbėti J. V. Lutkauską, iš Brooklyno, N. Y. Kalbėtojas kalbėjo dviejuose atvejuo-

se. Pirmame atvejyje kalbėjo apie mūsų politiškas partijas, nurašydamas daug negeistinių dalykų, kaip socialistų, taip ir klerikalų partijose, kurie užkenkė dabartiniame momente mūsų tautai. Nupeikė tuos partijų vadus, kurie neatsizvelgdami ant svarbiausių mūsų tautos reikalų, griebėsi netikiausių priemonių bytik atsiekti savo „aš.”

Kalbėjo apie vienybę visų sriovių mūsų tautos reikaluose ir kokia nauda mums butų, jeigu visi iš vieno dirbtume.

Kalbėdamas ape mūsų fondus, išsireiškė, kad klerikalų fondas surinko daugiausia aukų, bet nupeikė delto, kad jie eikvoja didelę dalį pinigų savo partijos sustiprinimui ir visiems dalykams, be kurių dabar galima apsieiti. Apart to pabrėžė, kad ateina žinių iš Petrogrado, kad kaip čionai, taip ir tenai jau smarkiai pradeda veikti ultra-klerikalai ir net reikalauja, kad centralinis komitetas Petrograde iš paskirtų nukentėjusiems nuo karės, pinigų, paskirtų dalį pinigų leidimui ultra-klerikalisko laikraščio, mat dabar leidžiamais laikraščiais jie (ultra-klerikalai) nepatenkina, nes tenai išleidiama trūptis pirmeivybės ir stengiamasi visų nuomones pagerbti idant palaikyti vienybę.

Socialistų fondan patarė suvis aukų nesiųsti, labiausia delto, kad jie (socialistai), mesiučia pinigų į Lietuvą — sušėlpti alkanstaneis. Jeigu socialistai nesutinka siųsti aukas į tą fondą arba draugiją kur mes ir visi kiti siunčiame, tai gali siųsti kitai draugijai, by tik ta draugija užsiimtu šėlpimu badaujančių, bet socialistai to nedaro, o vienok stengiasi tuom vardu (del pašalpos nukentėjusiems nuo karės) aukas rinkti ir deda į kokio Mašiaus banką.

Antrame atvejyje aiškino ALTS. platformos pamatinius istatymus ir kokiais budais sandariečiai stengiasi žengti prie atsiekimo Lietuvai liuosybės.

Kalbėtojas nurodė, kad sandariečiai pripažįsta teisę kiekvienam asmeniui, sriovei ir sveikai politiškaai partijai veikti kaip jiems geriau patinka, bet neatsakako kritikuoti kas tik atrodyd demokratiijos ir mūsų tautos idealams priešinga. Tą kalbėtojas savo kalboje pilnai ir išlaikė. Kritikuodami kitų sriovių dabartinę politiką niekuomet nesistengė įžeisti, arba nepamatuodamas faktais ką nors negero, bei mūsų tautai kenkiančio pasakyti.

Pabaigęs kalbą prasidėjo vietinių socialistų ataka. Pirmas reikalauja balso P. Petrauskas (socialistas). Balsas suteikiama. Petrauskas nesavišku balsu sako: „Aš turiu keletą klausimų ir noriu diskusuoti... diskutuoti... dibeiti... Publika musistebėjus iš taip neaiškaus pasakymo visi atsigrižė ir žiūrė į Petrauską. Petrauskas tuo tarpu persiprašo, kad jis esąs su kepture, nes šiandien negalįs buti be kepturės. Kalbėtojas iš Petrausko išsireiškimo suprato, kad jis nori debatuoti, sako: „Labai gerai, galėsiu stoti į debatus, bet tamista parašykite ir paduokite klausimus.” Petrauskas atsako: „Aš nenoriu dabar... aš čia turiu daug užrašes.” Kalbėtojas atkartoja: „Labai gerai, paduokite klausimus iš kalno, bus galima prie jų prisirengti...” Petrauskas perkerta kalbą ir sako: „Aš esmu grynas socialistas, o kitas plikas tautietis; aš noriu diskutuoti su vietiniais tautininkais.” Publika smarkiai juokiasi. Kalbėtojas suprato su kuom turi reikalą, sėdasi, tuom tarpu paima

balsą R. Adžgauskas (ALTS. 15 kp. organizatorius) ir sako: „Pasakyk arba parašyk tuos klausimus, kuriuos turi, ir jeigu jie šiandien buvo pakliudyti, eisiu debatuoti, o kitaip ne, nes Jūs visuomet paduodate klausymus angštym kojom.” Petrauskas nutylė. Prašo balso J. Marcinkevičius (taipgi socialistas), pirminkui daleidus, sako: „Kokiu būdu tautiečiai mano atgauti Lietuvai liuosybę?” Kalbėtojas atkartoja nekuriuos paragrafus iš Sandariečių suvažiavimo nutarimų ir aiškina. J. Marcinkevičius suprato, kad su tuom klausymu stato save ant pašaios, nes pasirodo, kad nesuprato trumpa valandėlė atgal tą patį klausimą aiškinant. Marcinkevičius sušūmka: „Sustok! duok man kalbėti.” Petrauskas simpatizuodamas Marcinkevičiui sušūmka: „Sėna jau pasaka.” Kalbėtojas pamatė kad negali rimtai kalbėti, pradeda kaip ką atsakyti satyriškai. Publika smagiai pasijuokia. Petrauskas pradeda piktaai šaukti: „Tautiečiai sugriovė Brooklyno seimą! Lutkauskas pirmas atsky-rė socialistus... „Vienybė Liežiuv-ninkų!” (Taip pravardžiavo laikraštį „Vienybė Lietuvininkų”) iš publikos pasigirsta balsas: „Ne reikia pliovonių, atimkite balsą!” Tuom tarpu vienu karta dar daugiau socialistų reikalauja balso. Kalbėtojas nusišypsoja ir liepia laikytis tvarkos. Iš publikos pasigirsta balsas: „Jie visada kaip žėgsjė diskusuoja.” Kalbėtojas pridūrė: „Ištikro tik negrįskėkit.” J pabaigę mūsų socialistai taip išsikarsčiavo, kad pradėjo pykti ir šaukti; ir taš visas lindijo, kad jie dar nedaaugė rimtai pasidalyti nuomonėmis bei išgirsti nuomonę sau priešingas sriovės atstovo mūsų tautos gyvenimo reikaluose ir skaitytis su faktais bei teisybė kaip kulturiški, aktyviškai dalyvaujanti žmonijos gyvenime žmonės, bet kaip paprastai; keršyti ir išėjus laukan pasididžioti pergale — „sukritikavom.” Tai paminėtų prakalbų diskusijose buvo jųjų vadovujančių tikslu. J pabaigę klausymams prasidėjus labai naiviškiems ir taip primityviškai ėmus elgtis, kalbėtojas atsaisakė atsakinėti.

Prakalbos užsibaigė. Publika eidama laukan gėrėjosi kalbėtojom, ir jojo kalba, džiaugėsi šj-bei-tą išgirdę naujo, o mūsų socialistai neatsiekė savo siekio, lipdami laip tais žemyn skundėsi: „Mums „čiančiaus“ nedavė, mes...”

Kalbos pertraukoje buvo renkamos aukos lėšų uždėngimui, kurių surinkta \$8.64.

jo ant lietuviškų laisvų kapinių Hanover, Pa.

Balandžio 18 d. Mirė Selvestras Paukštis iš Edwardsville, Pa., g7 m., amžiaus, į Ameriką atvažiavo 18 m. ir pragyveno visą laiką Edwardsville ir visiems buvo gerai žinomas kaip pasiturintis lietuvis ir buvo ilgus metus superintendentas „Bartels Brewery.”

Mirė po ilgos ligos „complications” ir paliko moterį ir aštuonis vaikus, Antaną, Simaną, Vinę, Juožą, Joną ir Selvestrą, ir vieną dukterį Ceciliją. Vienas yra advokatas, o antras kunigas. Reiškia rūpinosi vaikus padaryti žmonėmis ir paduoti į rankas profesiją arba amatą.

Lai išsisi šioj laisvoj šalyj.

SLA. 35 kp. surengė prakalbas kun. X. Moekui 17 ir 18 d. balandžio. Kaip tik dažinojo Romos didžiausi šalininkai, tai tuoj nubėgė į miesto administraciją su asaromis meldė ir išmeldė nuo jų kad neleisti kalbėti kun. Moekui.

Na, žmonės pradeda rinktis į salę ateina pora policistų ir liepia žmonėmis eiti mamon.

Žmonės meklauo ir aiškino, bet jie visgi išvarė iš salės. Valdyba dažinojus apie tai, nuėjo pas miesto Mayorą ir sako, kad mums uždraudė laikyti prakalbas; tas atsako, kad nieko nežino. Nuėjo valdyba pas Chief of Police, tas pasako nevalia ir viskas, jei neklausysite, tai išvaikys.

Nevalia! Užklausta kodėl nevalia skelbti laisvės žodis laisvoje šalyje, pasakė, „nevalia”, nes jis nenori ir viskas.

Na čia trumpu laiku nebuvo galima nieko gero gauti ir kalbėtojas pamatęs tokias aplinkybes tuoj išvažiavo mamo.

Bal. 18 d., 35 kp. SLA. valdyba šaukia savo ekstrą susirinkimą ir knygyno komisiją sutvarkyti kningas.

Savininkas salės p. F. Kavahauskas neduoda salės, esą turi nuo miesto adm. injunction prieš šiuos mitingus, nevalia nei žibu-rių užžibyti.

Na, ir neleidžia, nei tas, nei ant savo salės, kuri yra 35 kp. SLA. ir kurioje keletą metų laikė susirinkimus. Tai ko susilaukė Wilkes Barre lietuviai nevalia nei mitingų laikyti, nes nepatinka Romos ponams. Bet turime viltį, kad vienas bus kaltas ir užmokės iškaščius, o jeigu ne, tai visos laisvos draugystės mokės kaip pasielgti, ir kuomet biznis nustos ėjės, tai žinos keno klausyti, o keno ne!

Tai tokios yra naujienos pas mus.

Vietinis.

GILBERTON, PA.

Kovo 16, 17 dd. p. J. Rasimo salėje, buvo rodoma p. A. T. Račiuno judomieji paveiksiai iš Karės lauko.

Vakarai buvo parengti rupeščiū pp. Sadausko ir Dumbiliausko. Nuošimtis buvo skiriamas į Tautos (L. G. F.) Fondą, delei nukentėjusių nuo karės \$2.50 buvo pasiūsta p. Širvydai, Brooklyn, N. Y.

E. Račiūnienė.

CLEVELAND, OHIO.

Baland. 2 d. 1916 m. Acme Hall svetainėje atsibuvo debatai temoje: „Tauta svarbesnė už socializmą”. Tautos pusę gynė gudotinas p. P. J. Purvis mokytojas matematikos ir studentas Profesorystės kurso, socialistų pusę laikė visiems žinomas A. Žagaras medicinos studentas.

Žmonių buvo apie 700-800 pilna svetainė, buvo išrinktas teismas iš penkių teisėjų sekančiai: du socialistų vienas tautietis; vienas laisvamaniis ateistas ir vienas be-

partytiškas, kuris visai niekad nesikišo į lietuvių politiką. Pirmiausiai kalbėta po 50 min., o paskui po 30 min. pirmiausiai užpuolimo pusės kalbėjo Žagaras, kuris sakė, kad tautos turi žuti ir socializmas tik laimę suteiks kada bus panaikinta privatiška nuosavybė. Užbaigus Žagarui, kalbėjo p. Purvis temoje, kodėl reikia tautystę statyti pirmoje vietoje, o partijas antroje vietoje. esą tik tautos gali investuoti pasaulini gerovę. Žmonės tai yra publika apipylė delnų plovimu. Antru kartu Žagaras kalbėjo visai ne-nuosekliai, matyt buvo sunervuotas nesilaikė temos apgynime socializmo, nieko negalėjo pasakyti stygo jam faktų ir tik kartojto p. Purvio kalbą, o į galą taip susinervavo ir iš temos išėjo, pradėjo visai nešvariais žodžiais „bombarduoti” kunigus ir jų gaspadines, kad net publika darė jam patėmijimus, kad užmiršo savo temą. Žinoma, nuo tokių nešvarių žodžių pradėjo aplėist sėdynes moteris ir merginos. Tai mat kokiu nešvarumu kalbos atsižymi socialistų vadovai. Kas kita p. Purvio, jo kalba švelna ir su faktais, jis parodė, jog p. Žagaras nežino gerai nei socializmo ir rezultatas išėjo toks, kad visa publika išskyrus keletą „šakininkų” ir kitokių panašių pritarė Žagarui, o visa publika pritarė p. Purvini. Teismas daugumu balsų nusprendė, kad p. Purvis sukritikavo p. Žagarą, tai yra teisybė teisybės pusėje.

Balandžio 15 d. Popavičiaus svetainėje atsibuvo prakalbos A. L. T. S. 18 kuopos. Kalbėjo du moksleiviai iš Ados Universiteto: p. J. J. Bagdonas ir p. K. Zykus, taipgi vietinis p. M. Rusiacas. Žmonių buvo mažai susirinkę, nes subotas vakaras. Per prakalbas „šakininkai” darė triukšmą ir nemandagiai užsilaikė kuomi patįs save parodė necivilizuotais. Laikas juk susiprasti, didelė gėda tvarkos ardytojams. A. L. T. S. 18 kuopa gerai gyvuoja, nors neseniai kaip susivėrė, bet jau turi 36 narius, kurie sutvėrė prie kuopos ratelį, kuris sudarys vyrų chorą ir loš teatrus. Tikimasi, jog Clevelande A. L. T. S. 18 kuopa išsiplėtos plačiai, žmonės minėtai organizacijai prijaunė.

Per minėtas prakalbas tapo surinkta keletą dolarių Autonomijos fondui. ALTS. kuopa laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kožną mėnesį Neuros-Kranausko svetainėje.

Balandžio 16 d. atsibuvo net dvejios prakalbos: D. L. K. Vytauto gvardijos ir 20 kp. TMD. Vytauto gvardijai kalbėjo iš Chicago gerb. d-ras Greičiūnas, kur tapo surinkta ir apie 35 dol. nukentėjusiems nuo karės. TMD. 20 kp. kalbėjo moksleiviai J. J. Bagdonas ir K. Zykus, taipgi pabaigojęs kalbėjo gerbiamas d-ras Greičiūnas apie naudingumą TMD. ir apie naudingumą SLA.

Prie TMD, 20 kp. prisirašė penki nauji nariai, taipgi tapo surinkta keletas dolarių Autonomijai fondui.

Balandžio 17 d. ant Popavičiaus svetainės A. L. P. Sajunga parengė prolekeiją. Gerb. Dr. Greičiūnas aiškino apie pilietystę ir apie sveikatą. Žmonių ne perdaugiausiai buvo, bet atsilankusieji džiaugėsi, nes daug naudingų dalykų išgirdo nuo gerb. dakt. Greičiūno. Prie minėtos organizacijos prisirašė liktollika naujų anrių.

Clevelando lietuviai tik juda. Kaip girdėti 30 bal. atsibus teatras ir balius 47 kp. TMD., o taipgi girdėti ir prakalbų bus šj pavasarj dar ne vienos.

Saulius.

WILKES BARRE, PA.

Bal. 15 d. užmušė trukys Joną Svotelį. J. Svotelis buvo 35 metų amžiaus ir gavęs savo užmokėstį, gintas ėjo geležkeliu ir trukys užbėgo ir sutrynė jį visą; abi kojas nupjovė rankas nutraukė ir kurtinę sulaužė; gyvas išbuvo vos 8 val., ir mirė ligonbutyje baisiau sioje kankynėje. Tai girtuoklio gyvenimas ir jo mirtis.

Kol buvo gyvas, tai nieko nežinojo, kaip tik smuklę, neprigulėjo niekur, nei prie laisvų, nei prie bažnytinių dr-jų, nei pinigų neturėjo, mes viskas buvo perkošta per gerklę, o buvo geros sveikatos, buvo stipriausias visoje apie-linkėje ir buvo darbininkas, turėjo gerus darbus ir gerai uždirbo. Tai tokis yra girtuoklio gyvenimas. Apie Wilkes Barrius yra tokių apie kokią šimtinę, kurie niekur nepriguli, nieko neskaity, jeigu gyvenimo nepataisys ir jų laukia tas pats likimas, kokį turėjo J. Svotelis. Svotelį palaido-

jo ant lietuviškų laisvų kapinių Hanover, Pa.

Balandžio 18 d. Mirė Selvestras Paukštis iš Edwardsville, Pa., g7 m., amžiaus, į Ameriką atvažiavo 18 m. ir pragyveno visą laiką Edwardsville ir visiems buvo gerai žinomas kaip pasiturintis lietuvis ir buvo ilgus metus superintendentas „Bartels Brewery.”

Mirė po ilgos ligos „complications” ir paliko moterį ir aštuonis vaikus, Antaną, Simaną, Vinę, Juožą, Joną ir Selvestrą, ir vieną dukterį Ceciliją. Vienas yra advokatas, o antras kunigas. Reiškia rūpinosi vaikus padaryti žmonėmis ir paduoti į rankas profesiją arba amatą.

Lai išsisi šioj laisvoj šalyj.

SLA. 35 kp. surengė prakalbas kun. X. Moekui 17 ir 18 d. balandžio. Kaip tik dažinojo Romos didžiausi šalininkai, tai tuoj nubėgė į miesto administraciją su asaromis meldė ir išmeldė nuo jų kad neleisti kalbėti kun. Moekui.

Na, žmonės pradeda rinktis į salę ateina pora policistų ir liepia žmonėmis eiti mamon.

Žmonės meklauo ir aiškino, bet jie visgi išvarė iš salės. Valdyba dažinojus apie tai, nuėjo pas miesto Mayorą ir sako, kad mums uždraudė laikyti prakalbas; tas atsako, kad nieko nežino. Nuėjo valdyba pas Chief of Police, tas pasako nevalia ir viskas, jei neklausysite, tai išvaikys.

Nevalia! Užklausta kodėl nevalia skelbti laisvės žodis laisvoje šalyje, pasakė, „nevalia”, nes jis nenori ir viskas.

Na čia trumpu laiku nebuvo galima nieko gero gauti ir kalbėtojas pamatęs tokias aplinkybes tuoj išvažiavo mamo.

Bal. 18 d., 35 kp. SLA. valdyba šaukia savo ekstrą susirinkimą ir knygyno komisiją sutvarkyti kningas.

Savininkas salės p. F. Kavahauskas neduoda salės, esą turi nuo miesto adm. injunction prieš šiuos mitingus, nevalia nei žibu-rių užžibyti.

Na, ir neleidžia, nei tas, nei ant savo salės, kuri yra 35 kp. SLA. ir kurioje keletą metų laikė susirinkimus. Tai ko susilaukė Wilkes Barre lietuviai nevalia nei mitingų laikyti, nes nepatinka Romos ponams. Bet turime viltį, kad vienas bus kaltas ir užmokės iškaščius, o jeigu ne, tai visos laisvos draugystės mokės kaip pasielgti, ir kuomet biznis nustos ėjės, tai žinos keno klausyti, o keno ne!

Tai tokios yra naujienos pas mus.

Vietinis.

GILBERTON, PA.

Kovo 16, 17 dd. p. J. Rasimo salėje, buvo rodoma p. A. T. Račiuno judomieji paveiksiai iš Karės lauko.

Vakarai buvo parengti rupeščiū pp. Sadausko ir Dumbiliausko. Nuošimtis buvo skiriamas į Tautos (L. G. F.) Fondą, delei nukentėjusių nuo karės \$2.50 buvo pasiūsta p. Širvydai, Brooklyn, N. Y.

E. Račiūnienė.

CLEVELAND, OHIO.

Baland. 2 d. 1916 m. Acme Hall svetainėje atsibuvo debatai temoje: „Tauta svarbesnė už socializmą”. Tautos pusę gynė gudotinas p. P. J. Purvis mokytojas matematikos ir studentas Profesorystės kurso, socialistų pusę laikė visiems žinomas A. Žagaras medicinos studentas.

Žmonių buvo apie 700-800 pilna svetainė, buvo išrinktas teismas iš penkių teisėjų sekančiai: du socialistų vienas tautietis; vienas laisvamaniis ateistas ir vienas be-

SEATTLE, WASH.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 182-rajū knuopa nedėlioje, kovo 19 d., sulošė teatrą, kuris gana gerai pavyko. Buvo perstatyti du veikalai: „Knarkia Paliepus“ ir „Vienas iš mūsų turi apsivesti.“ Apart šitų veikalų, buvo daugelis deklamacijų, monologų ir dialogų. Lošėjai, apsvartant visą padėjamą ir aplinkybes, gana gerai veikalus atliko, kuomi ir publika išsireiškė, jog buvo pilnai užganėdinta.

Teatras prasidėjo su prakalba, kalbėjo p. Bendrikis iš Tacomos, kuris aiškiai ir vaizdingai perbėgo socializmo istoriją ir nupiešė netikusį šios dienos draugijos suvėdavimą bei darbininkų vargus. Nurodydamas darbininkų išganymą, socialistiškame draugijos suvėdavime. P. Bendrikis gana iškalbingai kalbėjo, padarydamas gana gerą ant publikos įspūdį.

Nors publikos neperdaug buvo, mač gavėnės laikas; vienok pasirodė, jog knuopa dar vis apie tris dolarius turėjo pelno. Ant pabaigos buvo šokiai ir visas tvarkoje dailiai užsibaigė.

Zendekas.

IS ARGENTINOS.

Buenos Aires.

Negaliu nurimti neišsikiešęs į tuos reikalus. Man rodo didelę klaidą daro „Draugo“ ir „Darbininko“ redaktoriai. Jie gal kai po dviasiški vadovai sulgy savęs ir gerai daro, bet mūsų broliai laip apsiziuri kur veda tie tėveliai. Jie be abejonės pasakys, kad veda į dangų, prie Dievo, bet aš ilgai tyrinėjęs tą dalyką ne dėl išjuokimo religijos ar Dievo, sakau kad jie labai žmones klaidina. Jiems rupi ne Dievas ir religija, bet svietiškoji valdžia, žemiškoji galybė. Ar Viešpats Dievas prisakė apaštalamas eiti ir valdyti svietą? Ne! Tik liepė eiti ir apsakinti evangeliją arba amžinytės tiesą. Ar Kristus prisakė imti užmokestį už jo mokslą už jo prakilnas pasaulin atneštas tiesas? Ne! Kristus sakė, kad ką gavote, tą dalinkite kitiems. Dvasiški tėveliai gi nori pasiimti į savo rankas visą valdžią. Negana dar to, reikia jiems ir turtus surinkti ir tik keliais rožėmis išbarstytais eiti į Dangų, pas Visagalintįjį Dievą. Bet ar galima linksmybės, džiangsme pasiekti tos dieviškos augštybės? Ne! Jie siekia tik žemišką gerybę, laikiną užsiganėdinimą, bet ne laimę, amžiną laimę. Ir jie patys skelbia, kad tik per skausmus apturės žmogus laimę, bet jie patys nori per džiangsmą ir užganėdinimą žemiškų palinkimų nueiti dangum. Bet man rodo, kad toks kelias veda vien pragaran. Dangum, augštybėn kelias siauras, erškečiuotas, sunkus ir tik juom galima nueiti pas Dievą.

Mūsų dviasiški vadovai įeško garbės, ir tai garbės žemiškos, „griešnos“ visai užmiršdami amžinąją garbę, bet užmiršta, kad tik už negarbę, už tiesą galima ingyti garbę, tik už buvimą persekiotojais galima garbę užsipelnyti; persekiotojais visuomet yra žemiška tuštybė.

Tie mūsų dviasiški vadovai skelbia, kad viskas Lietuvai, Lietuva gi Dievui, jie gi, dviasiški vadovai kaipo Dievo „tarnai“ turi būti Lietuvos valdytojai, bet Viešpats gi pasakė, kad būti geru reikia tarnauti. Taigi ir mūsų dviasiški vadovai turėtų moks pavesdinti Lietuvą Dievui, bet nebūti tos Lietuvos viešpatais, bet tik tarnais, nes tik tarnas bus ponu, o ponas tarnu.

Dievas skelbė ramybę ant žemės, o to Dievo, to Kristaus taip

vadunami tarnai ar dviasiški tėveliai skelbia nesantaiką, skelbia suirutę, ir tą viską darydami jie sakosi vykdyti Kristaus karalystę ant žemės. Koks baisus išjuokimas Kristaus mokslo, kuris dėl to savo mokslo kraują praliejė.

Pas mus Argentinoje kunigai beveik neturi jokios intekmės ant valdžios, mažai į valdymo būdą kunigai tesinėja, bet čia laike 13 metų pastatytos likosi 7 gražios bažnyčios. Taigi pasirodo, kad ir be politikos, be valdžios žmonės dar labiau liuosai, laisvai remia jas ir niekas pusę žodžio prieš tai negali pasakyti. Čia daug kunigų atidengia mokyklą, mokina rašymo ir skaitymo, žinoma mokina ir tikėjimo, bet nemokina „politikos“ ir tuomi jie daug gerą padaro. Argi ir mus dviasiški vadovai negalėtų taip daryti. Jie be jokios valdžios daug, daug padarytų, o jei morėtų tai ir ramiai gyvent galėtų, ne taip, kaip dabar jie maišosi po politiškas partijas.

Juozas Pauga.

ATSISAUKIMAS Į ARGENTINOS LIETUVIUS.

Bramgus viengenciū:

Nelaimių bangos užliejo Europą, milijonai jaunų vyrų žuvo, kiti milijonai žuva nuo bado ir šalčio. Ligos be laiko skina jaunus vyrus ir mažus vaikus. Daugelis tautų kenčia didžiausias nelaimes, o tarpe jų kenčia ir mūsų tėvynė Lietuva. Jau netoli du metai kaip mūsų tėvynę paplukusi ašaros ir kraujuose, nes nelaimės vis sėja karės dievaitis. Žuva mūsų broliai, Visuose kraštuose kitų tautų žmonės senai jau rupinasi sušelpsti savo brolius nelaimėje esančius, o mes lig šiol labai mažai rupinomės, nes nebuvo pas mus vienybės ir tam tikros įstaugos sušelpimui mūsų brolių. (Nors ir buvo prie dr. J. „Diegas“ tam komitetas, bet mažai kas pritarė). Taigi dabar pranešu gerbiama visuomenei linksmą žinę, kad jau yra pradėtas darbas ir sutvėrta Argentinos lietuvių Draugija sušelpimui nuo karės nukentėjusių. Dabar, man rodo mūsų visuomenė negali išsikabinėti, kad nėra kur aukauti arba nėra kam aukas siųsti. Todėl aš šaukiuosį prie Jūs broliai ir seseris, rašykimės, prie tos draugijos. Jos veikimas užtikrintas, išdėminkas pastatytas po kancija. Eikime visi iš vieno, o tada daug daugiau galėsime nuveikti dėl mūsų Tėvynės ir labai mūsų brolių ir sesučių.

Taigi laikas ir senai laikas, svarbus laikas gelbėti, nes pasakui gal neturėsime jau nei ką gelbėti. Taigi dabar neškime aukas, pasirodykim, kad mes esame tikrais lietuviais. Į tą mūsų draugiją reikia kas mėnu mokėti tikrai po 25c., arba kas nenori, gali paaukauti kiek tik nori, kiek gali. Dar kartą šaukiuosį jį, broliai, eikime prie vienybės. Šaukiuosį vardan tėvynės meilės, vardan žmoniškumo, gelbėkime mūsų baudančius brolius.

Ši naujai sutvėrta Argentinos Lietuvių Draugija šelpimui nukentėjusių nuo karės yra visiškai bepartijviska, jau ji gyvuoja per pusantro mėnesio ir turi daug narių visoje Argentinoje. Jos skyrius galima tvėrti visur po visą pietų Ameriką. Tos draugijos valdyba susideda iš sekančių ypatų: Pirm. K. Jazakas, pirm. pag. J. Padvalskis, susin. sekr. V. Kitra, fin. sekr. K. Undraitis, išdėminkas P. Krapavickas, kandidatai: — A. Tatilas, J. Vasiliauskas ir P. Keršulis. Anų rinkimui komitetas susideda iš: J. Vasiliausko, S. Drotvino, V. Bajorina, A. Totilos ir J. Padvalskio.

Su visais reikalais kreiptis antrašu: Casilla de Carreo 591, Buenos Aires, V. Kitra. Aukas gi siunčiant čekį reikia išrašyti išdėminko vardu Francisco Krapavickas, o laišką su tuom čekiu reikia užadresuoti fin. sekretoriaus vardu ir antrašu: Santa Rozalia 2,040, Buenos Aires, K. Undraitis.

ALD. Šelp. nuo karės nuk. Pirm. pag. Ignas Padvalskis.

P. S. Labai prašytume kitų laikraščių šį atsisaukimą perspausdinti, nes tą žinia apie draugiją norėtume knoplačiausiai praplėsti.

J. P.

YPATINGUMAS

(Tąsa).

Tegul tik kas užsimena apie „katalikišką“ Amerikos lietuvių tarpe politiką. Akiesmirknyje ir stovi prieš akis nevyuotas ir nuolat savo loceais pirštais šukuojas savo loceus plaukus žmogus ir; vis rodosi planuoja kokią „bailką“ istaisyti ar tai sau ar kitiems, tai ypatingumas, tai Kun. Kemešis.

Apie jį mėstant unai puola ant širdies nelaimingas Dr. Rutkausko iš kelio išvedimas. Sulaikymas Rimkos, kad negalėtų atvažiuoti į „bloko“ posėdžius. Geisimas pasigauti ir taip pat iš kelio išvesti Karužą ir Sirvydą, kaip kad padaryta su Dr. Rutkausku.

Negalima nepastebėti šitokių žmonių. Tai ypatingumas.

Kas norėjo SLA. suskaldyti į penkiolika dalių. Kas užsipykė MD. gyvą į karštą indėti ir palaidoti. Kas už dolarį savo tikėjimą mainė vieną ant kito. Kas gyvas budamas numirė, o numiręs gyvu buvo. Kas SLA. prezidentą suareštavo. Kas nuo „V. L.“ išgrąjino tiek kiek „Zabloc“ ant muilo. Kas budamas advokatu, o nėra advokatu.

Nei klausit nereikia. Visi gali žinoti, nei vardo nepridėjęs, nes, kaip nereikia vardo pridėti minton rietierių, kuris kovojo su mumais, kadangi žinomas yra vienas tik Don Kichota.

Taip ir prie augščiaus paduotų užklausimų nereikia nieko pridėti, kadangi lietuvių tarpe randasi tik vienu-jena šitokia ypaty.

Bet dėl kurijozo pasakysiu; žinote tai Bagočius-de Bagačewsky.

Tegul kas užsimena apie falsifikaciją dokumentų ir afidavitų, bemačiant susidursi su Adam Kutra, — on žė Vasil, — on žė Vasilevski.

Kas tik skaitė socialistų išleistą ir taipgi jų pačių storone išplatintą veikalą „Otiec Kostantin“ arba saujale melagysčių, tai galėję labai gerai Adam Kutrą pastebėti. Irgi ypatingumas.

Paistikiu, kad iš augščiaus privesių vaizdelių, galėsime nors iš dalies suprasti kas yra ypatingumas ir kaip jis pasiskirsto.

Kiekvienas žmogus gali būti ypatingu. Viskas ko reikia, idant juomi likti, tai paveldėti tokias geras ar blogas ypatybes, kurios būtų ganėtinomis užvaldyti protines jiegas ir, toje ar antroje srytyje pakelti augščiaus paprašto minių, esančių šalip tavęs protavimo. (Ar autorius čia nepamiršo tik pakalbėti ir apie Čalį Čaplina, kuris amerikiečių domą labiaus patraukė, negu Europos karški nuotikiai — Red.).

Kaip ypatingu tapti, yra tai sunkus uždavinys, kurį reiktų mums gerai studijuoti.

Sunkus uždavinys yra delto, kad ypatingumas yra geras ir blogas, o gerą ir blogą ne visi vienodai supranta. Viens tą va-

dina blogu, ką kitas vadina esant geru.

Vienok abelnašis žodžiais pėšiant, galima štai ką pastebėti. Historija parodo ir težymi visus, kurie tik buvo savo gyvenime ypatingai šį bei tą nuveikę. Ir historija vienus pėstato po tiesias, o kitus po kairias. O šitaiyp pastatydama vienus po tiesias, o antrus po kairias, nupiešė du abelnu gyvenimo paveiksliu ir abu du pastatė prieš musų akis, kaip pavyzdį nusiūžėjimui ir pritaikymui musų gyvenimo palinkimams bei abelnam krypsniui.

Pirmame paveiksle matome visus tuos ypatingumus, kurie atspindi genijališkumą, intelektuale, moraluose, švelnumu, principuose ir abelnaš visame, kas tik yra gera vienam ir abelnai visai žmonijai.

Antrame paveiksle matome visus tuos ypatingumus, kurie atspindi labai ypatingais saumylstyje, buklume, keršte, vilingystėje, užvydėjime ir abelnai visame, kas yra gera, tik iš nepermatymo, vienam, o bloga visiems kitiems žmonėms; arba, aiškiau sakant, kas yra bloga ir vienam ir visai žmonijai.

Į virš parodytus du paveiksliu, historija mums liepia žiūrėti sekančiai:

Iš pirmo liepia mums mokintiesi ir stengtisi panaudoti budus savo Ypatingumo išauklėjimui.

Iš antro liepia mums mokintiesi ir pasistengti apsisaugoti, tokiu klaidų nepadaryti, kad savo ypatingumą nepriskyrus antron eilėn.

Edisonas savo ypatingumu iškilo. Jis atidengė daug slaptųjų elektros srytyje. Ir šandien sukoncentruota elektros spēka, po Edisono direkėja, ne vien neša jam garbę, bet ir naudą visai žmonijai. Šimtai tukstančių, o gal net milijonai žmonių, šitoje srytyje pelno sau pragyvenimą. Žmonija gėrasis šviesa, krutantiomis paveikslais, dainomis ir muzika.

Labai, dėl to ir yra sektini darbai šito didelio žmogaus, nes jie yra naudingi žmonijai.

Ir visų šitos pirmos eilės, bei po tiesiai historijos pastatytų žmonių ypatingumas yra pavyzdingi ir sektini.

Tuom tapu antros eilės, kaip tik yra priešingi. Paimkim pavyzdin kad ir Don Kichota. Juk jis yra didelis ypatingumas ir, vintntelis savo rušies. Labai garsus savo kovojime su malunais. Vienok kovojimes su malunais žmonijai, neigi pačiam kovotojui jokios naudos neatnešė. Jis juokingas, bet nors žmonijai nebuvo blėdingas.

Šis pavyzdys yra nors gražus ir originalis, vienok nėra sektinas, o tik pasimokinimui, kad panašaus darbo nedirbti ir šitokių kvailių šposų nekrešti.

Kaip jau minėjau, kad kiekvienas žmogus gali būti ypatingu tik reikia paveldėti vieną arba kelias geras, arba vieną ar kelias blogas ypatybes.

Čia, nors trumpai, privesiu keletą būdų bei ypatybių, su kurių pagalba galima kiekvienam iškilti augščiaus imitacijos ir padaryti save ypatingu pirmėilinėje srytyje.

Pirmiausiu ir butinausiu reikalingumu yra pažinti save, savo sielą ir visą žmogų, reališka stovyje.

Suėjškoti ir atrasti savyje vadovaujančias fyziškas ar tai dviasiškas ypatybes, o tais suradus ir apčiuopus, reikia visomis pastangomis auklėti ir tobulinti iki augščiausiam laipsniui; pakelti taisytybes taip augštai, kad minia galėtų lengvai pastebėti ir iš tų kitų išskirti.

Ką reik daryti ir ko reik vengti save, surastose ypatybėse, auginant?

Pirmiausiai reik vengti klaidų, kaipo pavyzdin: Suradęs ir apčiuopęs savo fyzišką stovį ir, pagal savo išmintį, apvertinęs savo spēkų atvirai sau prisipažink ir kitiems pasirodyk tik tokiu, koki tikrai esi. Jeigu, padėkim, sveri 150 svarų, budamas ugio 5 pėdų ir 9 colių, o kitas sveria 200 svarų ir yra 6 pėdų; tu esi atletas ir ans, abu lygiai išsilavinę, tai jau aiškiai yra matoma, kad imtyne lygybės būti negali. Na, o jeigu tu ir žinodamas savo spēkas, kad yra nelygios ir matydamas, kad praloši, vienok nei sau nei kitiems pasirodyti viešai nenorėsi kuomi esi ir esi su sau nelygiu imtyne, rezultate bus tavo pnaimėta. Klaida.

Ir prie jos busi dabar priverstas prisipažinti, su gėda ir negarbe. Ir kiekvienas dabar pasakys. „Tai tikrai buvo ypatingo būdo žmogus, bet kvailas, kad su nelygiu sau ėjo imtyne.“

Kitaiyp atsitinka, kada žmogus eina prie savo tikslo tuom keliu, kuris jam tikrai yra skirtas ir tin kamas.

Jeigu žinodamas savo fyzišką spēkų ir tikrai jausdamas, kad negali daugiau pakelti kaip 100 svarų, o esi laivybosna su kitu už savų piningu, kad, padėkim, pakelsi 200 svarų. Tai rezultate kas bus? Niekas daugiau kaip pralaimėta: ir piningai ir garbė, o gal per didelas pastangas, nepakeliama daiktą keliant ir sveikatos visiškai gali nustoti.

Panašiai ir protiškas bei dviasiškas spēkas reik nusverti ir į tą pusę linkti, kur, maž daug, jau ti save prigimtą talentą.

Jeigu jauti, kad tavo patraukiamas yra tapti inžinierium, tai nesistengk pasilikti kunigu, ar kuomi kitu, nes elgtiesi priešingai liksi nepasekmingu tipu papraštose imitacijos.

Jeigu jauti, kad tavo palinkimas yra tapti dailiude, tai ir buk juomi ir eik prie šito tikslo, nes ir šiame amate gali tapti dideliu. Ir čia daug tokių dalykų galima padaryti, kokių iki dabar dar nieks nesugebėjo.

O gal turi patraukimą ir jauti esąs tinkamu tapti chemiku arba elektros inžinierium, bet pažvelgus matai, kad jau tose srytyse yra daug kitų. Ir gal pabugsi, kad jų nebeapsigausi, o apie augščiaus už juos iškilti nei minties nėra.

Taip manyti yra klaida. Statyk savo visas jėgas ir budayok ir stiprink savo valią ir eik, o pamatysi, kad tose šakose mokslo dar jik maži ir labai nežymūs dalykai tėra išrasti. Pamatysi, kad čia dar galima atidengti daug didesnių slaptųjų, negu Edisonas atidengė; negu Curie atidengė.

„Jieskokite, o jums bus duota.“ Yra teisinga patarlė. Ir jieskant to, ko tikrai žmogus trokšta, atrasti galima, tik reikia prisilaukyti pilnai sekančių taisyklių:

Dabok ir labai anti prisilaukyk fyziško normališkaumo, atsimindamas tai, kad tik „sveikame kune ir sveika dvasia gyvena.“

Prie šio patarimo ir eina daug dalykų, kuriuos reikia po draug pastebėti. Čia reikia pažinti save ir žinoti iš kokių chemiškų sudėtinųjų tavo kunas yra padarytas. Todėl ir atydzion reikia imti maistas, pasilsis, mankštiniamis bei kuno lavinimas (gymnastika).

Dora ir morališkaumas yra nepaprastai kilti daiktai, kuriuos reik dēboti ir gerbti. Šie du yra didžiausi ir kilčiausi fyziško ir dviasiško valdymosi punktai.

Pasiryžimas ir pastovumas

daug ir labai daug sverianti ir galingi yra žmogaus valdininkai. Ar žinote, kad pasiryžimas be pastovumo yra lygus retėžiui, kurio viena rinkė yra pertrukusi. Kaip retėžis su sutrukusia rinke nėra tvirtas savo sulyg išveizdos, taip ir pasiryžimas be pastovumo nėra tvirtu.

Teisybė ir nuoseklus savęs apventinimas yra taipgi kilti valdininkai. Dabok ir visokuose savo gyvenimo klausimuose turėk lygsvarą. Perdėjimas ir nedadėjimas yra laužymas lygsvaros įstatymų. Aiškiau sakant, savo niekad neapleisk ir kito nenorėk.

Budavok ir stiprink valios galybę. Nes turi insitėmyti, kad Valios galybė yra žmogaus didžiausias ir tvirčiausias valdytojas-dabintojas.

Kuo tvirtesnė yra žmoguje Valios galybė, tuo žmogus save augštesnių padaro.

Valios galybė žmogų padaro drasiu ir narsiu.

Augščiaus pabriežti valdininkai yra butinai reikalingi išauklėti iki augščiausiu tobulybei. Šie valdininkai padēs kiekvienam žmogui iškilti iki „somebody“ pirmos rušies.

O auklėjant šitas ypatybes ko reikia vengti, kad žmogus nesugestų ir kad nepasilikyt tik ypata antros eilės, arba vien tik bereikšmė imitacija?

Ot štai ko reikia vengti. Tai blogybių, kurios aiškiai apsirėiška sekančiuose išvedimuose:

Puikybės bei perėdo pasididžiavimo, užvydėjimo, tuštumo bei apie save perdidelio ir perėdo manymo, girtybės, keršto, nedorybės, nemorališkaumo ir baimės.

Kurį žmogų pastarosios rušies sinonimai valdo savo pilnybėje, jis niekuomet negali pasiekti pirmėilio ypatingumo. Tokiems yra lemta vien tik likti pasekėjais bereikšmės imitacijos, arba gali būti lemta likti kopijomomis Herostrato bei Don Kichoto.

Auksas pats per save neišdirba. Jis randasi žemės viduriuose, pavydale žibučių geltonose smiltyse. Idant jį surasti, reikia gabijų ir pilnai pripratusių ištyrinėtojų.

Auksą suradus reikia jį išdirbti, idant jis būtų tokiu, kokių mes jį jau matome. O jo išdirbimui yra naudojami tam tikri būdai pagal kuriuos vien tik auksas išdirbamas.

Taip ir žmogus pažinęs save ir suradęs savo krypsnio ypatybę, turi panaudoti visus augščiaus paminėtus valdininkus išdirbimui, istobulimimui ir iškėlimui savo ypatingumo, pirmos eilės, vengiant paimti viršū antros eilės valdininkams, kurie mano pažymėti antraeiliniais ir blogais veiksmiais.

Nežinan ar man pavyko gerai ir pilnai mintį išreikšti šiame klausime, taip, kad galėtumete su prasti.

Pats klausimas yra labai svarbus ir gilus. O raštas trumpas, todėl trumpame rašte ir sunku yra aiškiai ir nuosekliai klausimą išaiškinti. Vienok pasitikiu, kad jaunimas ins už plunksnos ir padēs man šiame klausime plačias galintis.

Prie galo tarsiu. Bukime drąsus ir stengkimės pažinti save, o tai atsiekė ir kitus savo valdininkus (ne politiškus neigi „religiškus“) galėsime geriaus su prasti.

Sandarietis.

(Užbaiga).

// SKAITYKITE

Musų išleistą kningą

„JAUNIEJI SKRAUJA“

— Senovės medžioklių apysak- Kaina — \$1.00.

AR ŽŪSTANTI YRA DVASIA?

„Užmuškite-mūžudykite-sunaikinkite mano kuną — sulaikykite mano fizišką judėjimą — lai sustos kvėpavę plaučiai ir paliaus plaku si širdis, bet jei manyje bus dvasia — aš liksiu pasaulyje tokiu pat, kokiu ir buvau. Nes negalima sunaikinti dvasios — ji yra nemirštanti-amžina.“

Ar toli žmogus žmogui yra nelygus — tada aš pasakysiu, ar visi turi dvasią, nors jų lavonai egzistuoja, nors juda.

Tik dalis žmonių pasaulį valdo — ir jie yra tikrais žmonėmis. Jie siekia dar augščiau. Tik aš nekaltu čionai apie karumą ar skiepetumą, ne apie sostą ir ne apie viešpatį. Didžiūma gi žmonių tik ką tą vardą nešioja, bet netoli jie nuėjo nuo kirmino, iš kurio daėjo iki permainos savo dabartinės formos bei išvaizdos. Jie negyvena, tik egzistuoja: jie neturi dvasios, o jų kūnai klaidžioja, akių bei mimėjų vedžiojami po gyvenimo pelkes ir jie nežino, kada galą prieš, nei koki jų vertė yra. Jie brenda per balas ir raištus, nes nežino kelio, kuris sausumomis veda, kuris nušviestas žiburiais. Jų kūno atsilimas ir užbaigia jų egzistavimą, nes jų dvasia nelieka pasaulio ardvėje, pasaulio žmogus jos nežino.

Bet žuvinas kūno, kuris vistic nėra amžinu ir nuolatiniu, kurio tik tuolaikinė forma apsiereiškimi dvasios ar pervedimui jau esančios dvasios duota, nereiškia nieko, nes tokia gimusi dvasia pasilieka, perėjusi į kitą kūną. Esti net, kad toki dvasia tik po ilgą klaidžiojimą suranda sau vietą: ji randa sau kitus kumus ir apsišūna juose, sutvirtindami juos pagal jų kainos. Toki dvasia niekad nelieka sunaikinta, nepradingsta ji nei ardvėje, nes kaip gali dingti tas, kas yra?

Čionai noriu prieiti prie tokių dvasios milžinų, kurių kunų jau nėra, betgi jų dvasia apsigyvenusi sielose žmonių ir išnaikinti negalima. Gautama, gyvenęs apie 500 metų prieš Kristų, savo dvasią paliko milijonuose budhistų. Kristus, kuris gyveno du tūkstančiai metų atgal, dabar jo nėra, bet jo dvasia tebėra užsilikusi milijonuose krikščionių. Buvo ir yra dar kiti...

Ar mirštanti ir ar išnykstanti yra tųjų dviejų tikybų inkunotyjų dvasia?

Kad, paviršiu pažvelgęs, pasakysiu — nyksta, ir jūs tikėsite man. Juk krikščionybė Kristus dvasia nepasiekus augščiaušiojo savo idealo, nei visi budhistai nėra pilnai Gautamos dvasios sugebėjais. Iš įvairių silpnųjų, visokia keliu ta dvasia išeina ir palieka juos tik kumais.

Bet ar ta dvasia pradingsta amžinai? — Ne. Ji tik pereina į tvirtesnę sielą, koki tają dvasią supranta ir jai suteikia pilną vietą. Ir Kristaus pasekėjai — ne iš vardo, bet iš darbų — Jo dvasią pilnai perėmė ir reikia juo pradėti darbą, ir Gautamos dvasią supratęs budhistas yra pasišventęs ano nustatytam darbui.

Dvasia ta darosi tvirtesnė, kuomet ji nyksta iš daugybų, o pereina į mažumą, nes didžiūma nei negali suprasti jos kaip reikiant.

Nėra jau kunų garsių vokiečių muzikų — Mozarto, Shuberto ir kt., garsaus italo skulptoriaus Michael Angelo, ir italo piešėjo Leonardo de Vinci; ir garsaus kariauninko Napoleono, ir filosofo Nitschės, ir ramybės skleidėjo-rašytojo Levo Tolstojaus. Daug ir kitų.

Ar dings jų dvasia, nors jų kū-

nai jau mirę ir žemėse guli senai? Juk kiekvieno muzikos mylėtojo siela gėrisi Mozarto ir Shuberto muzikos tvarinių dvasia; jei mes apsilankytume Romoje į Vatikaną, jei nueitume į Paryžiaus Louvre ir kitus didžiuosius pasaulio muzėjus, tenai atrasime ir Michaelo Angelo skulptūros dvasią, ir de Vinci piešinių dvasią; jei perkatsime bilė kariauninko sielą, mes jame atrasime apsišūvusį Napoleono dvasią; jeigu gi pažinsime žmogų, mes jame patėmysime Nitschės „viršžmogum siekimo“ dvasią, o Tolstojaus dvasią patėmysime kiekviename, kurs jį pažįsta.

Tu, kuris be dvasios pasaulį braidai, kodėl tu gyveni ir kokią naudą tu iš savęs turi? Kokia nau da iš tavęs man — jei ne kaip medžiaga aš tave sunaudot galiu? Inleisk savo kuman bent dalelę kiltun-o dvasios, kad neliktum puvančia medžiaga ir tik tąsa dir vai.

K. S. Karpavičius.

DELEI P. DRAUGELIO MIRTIES.

Gerbiamieji!

Prisiunčiu \$5.00 čekį, kad padarytumėte Petriui Draugeliui vainiką nuo manęs, nes asabiškai aš pats atvykti negaliu. Telegrama saklo, kad laidotas bus ketvergo rytmetyje; tai bus gana laiko, kad vainiką padarytų.

Išreikiu likusiai šeimynai savo gili nuoskausmą. Dar tik keletas dienų atgal su Petru kalbėjom apie Lietuvos ir jo ypatingus reikalus. Mirtis užpuolė netikėtai. Lieka tik mums likusiems gyvais trusties Liet. labui. Petras prisitaravo ne raštu, ne prakalbamais lietuvių darbui; bet dėjo piningą, šimtais sykių aukavo savo svetainę lietuvių ir Lietuvos reikalams. Pas jį susitvėrė L. G. ir A. Fondas! Nuo senų laikų jis palaikė pirmieiviskus laikraščius: „Naująją Gadyne“, „Laisvąją Mintį“ ir daugelį kitų. Pas Petrą buvo laisva prieiga visiems laisvamaniams, kada kitur vietos netekę būdavo. Petras neatsilikio piningu niekur, kiek aš žinau, kada ėjosi paremti ir palaikyti ir priekyn pastumti pirmieivystės darbas.

Ne tas pirmieivis, kuris žodžiu tai išpažįsta, bet tas, kuris darbu prisideda. O tokiu darbininku yra buvęs Petras Drangelis.

Tegul jo atmintis lieka pas mus nesutepta! Tegul jis laimingai išsisi kapuose! Gaila tik, kad savo akimis neišvydo Laisvos Lietuvos!

J. Šliupas.
24, IV, 1916
Seranton, Pa.

IŠBUSKIE.

Išbuskie, lietuvi,
Kur amžius jau snaudei,
Užmiršęs pats save
Ir savo tėvynę,
Užmiršęs ir brolių
Lilkimą-gerovę
Letargan impuolę
Mintim vėjus gaudai.

Tėvynė nuo tavęs
Jau pagalbos šaukia,
Nelaimėn patekus,
Vargų nešant našta,
Kad' josios likimas
Į grabą ją veda —
Ištieskie — ji tavo.
Senai rankos laukia.

Paliunkie jau gaudęs
Tu vėjus dauose,
Pažinkie tikrybę,
Kas pareiga tavo,
Kas veda prie tikslo,
Kas pamatą stato,
Tada tik nurimęs
Ramiai sualsuosi.

K. S. Karpavičius.

J.-EAS. E. ZOZANAS.

MOTERIS

JOS GYVENMO SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

(Užbaiga)

Baltimai. Ši negeroji liga per keletą metų nuneša gražumą ir sveikatą daugelio jaunų moterų. Ši liga labai paprasta dideliuose miestuose. Statistika parodo, kad aštuonesdešimts moterų iš šimto yra daugiau ar mažiau užkrėstos šiaja liga.

Pas moteris baltimai arba tam tikri baltimai atsiranda ant paviršiaus ingulos, arba ant drėgno paviršiaus motinėlės, arba net kartu tose abiejose vietose.

Baltimai atsiranda del daugelio priežasčių, suminėsimė tiktai svarbiausius.

Labai miglotas ir drėgnas oras, tankus keitimasis oro iš šilumos į šaltį ar atbulai, tamsūs kambariai, kuriuose veik visuomet oras buna tvankus.

Taipgi baltimus iššaukia blogas valgis, perdidelis naudojimas saldumynų ir žalių vaisių ir negeras skilvio gromuliuavimas.

Iš kart baltimai neparodo ką nors blogo, bet vėliau padaro labai blogą intekmę ant moteris sveikatos; iš kart buna tik laikinis sveikatos nežymus suirimas, bet paskui gali pavirst į vėžį, o vėžys tai baisi liga, kurią negali išgydyti jokios gyduolės; vėžį nevisuomet išgydo ir operacijos-išpjomimai. Nelaimingos tos moteris, kurios neatkreipia atidžios iš kart ir tai ligai duoda įsisenėti.

Moteris baltimais sergančios pirmiausiai turi save užlaikyti kaip galima švariau. Vasarą gerai maudytis šaltame vandenyje ir tt. Bet šitie visi budai nieko negelbsti jei moteris nedaro gimnastikos, geras oras, geras miegas. Taippat reikia šalintis nuo visokių pasilinksmimų vakarų. Ant gallo turi buti pritaikintas valgis. Bet užvis geriausia, kad moteris kreipiasi prie gerų gydytojų ir klausu jų patarimų.

Jeigu moteris gerai tą visą išpildo, tai už nekuriu laiko pas ją prapuola baltimai ir liekasi apsaugotas jų gražumas ir sveikata.

(Užbaiga)

NIKONOV.

Kontribucija

Drama dviejose veiksmėse iš karės nuotikių
Sulietuvino P. N.

(Tąsa).

Miesto galva. (Labai nusiminęs). — Tokiu budu mus sušaudys...

Profesorius. — Aš negaliu duoti daugiau.

Miesto galva. — Kur-gi aš paimsiu trukstančius piningus?

Profesorius. — Pasistengkite.

Miesto galva. — Bet kaip pasistengti?

Profesorius. — Negaliu.

Miesto galva. — Ir tokiame laike dar tamista gali derėtis. Aš jau nesuprantu puikaus geraširdžio profesoriaus Varnė!

Profesorius (užsidedęs). — Supraskite ką tamista kalbi... Derėtis! Bet ar žinai delko aš deruosi?

Miesto galva. (Susigėdinęs). — Aš pradėdu suprasti...

Profesorius. — Tai ir kalbėti nėra ką!

Miesto galva. — Delto tai aš prie tamistos kreipiuosi, kad visi šaltiniai jau išsemti.

Profesorius. — Čion tai ir yra ta bedugnė duobė į kurią mesime mes viską, ką turime brangaus. Mielas Dieve! Mesti tenai viską tą, ką per amžius taupinome vardan mokslo ir artimo meilės.

Miesto galva. — Profesoriau! Ir mano širdis plyšta. Aš nelaimingiausias pasaulyje žmogus. Keletas mėnesių atgal aš buvau visiškai laimingas; aš džiaugiausi, kad užimu pirmą vietą mieste... Dabar gi aš prakeikiau tą vietą. Aš turiu mano priešams liepanti plėšti mūsų žmones! Bet supraskite mane! Jei aš ligi trijų valandų nepriruošiu šimta trukstančių frankų, tai pradės šaudyti ir

griauti miestą...

Profesorius. (Ramiai). — Aš tai žinau.

Miesto galva. — Dabar jau dvi po pietų, o man dar truksta dvidešimties trukstančių... Iš kur aš juos paimsiu? Visas miestas jau apiplėštas... Turtingesnieji pabėgo... Profesoriau gelbėkite!

Profesorius. (Užsimastęs). — Gerai, atiduosiu viską ką turiu.

Miesto galva. (Nudžiugęs). — Garbė Dievui!

Profesorius. — Delto, kad aš ir turiu tiktai tą dvidešimt trukstančių, tai pas mane nieko neliks. Aš jau nekalbėsiu kam tie piningai skirti.

Miesto galva. — Tai jūsų dukters kraitis? *Profesorius.* — Kokius niekus kalbi! Niekados mano dukte ir aš tokiame laike nei nemanėme apie kraity...

Miesto galva. — Tai tie piningai buvo paskirti mokslieikiams siekiniams?

Profesorius. — Nekalbėsimė ir apie tai... Tai geresniam tikslui negu tamista manai (Eina prie šėpos, išima piningus ir paduoda miesto galvai).

Miesto galva. — Šie piningai pavirs į degačias anglis rankose tu, kuris juos paims... Ateis keršto valanda! (Miesto galva išeina).

SCENA IV.

Profesorius ir Alisė.

Alisė. (Ineina per šalines duris). — Tėtuši, tu atidavei piningus del vokiečių?

Profesorius. — Negalima buvo neduoti.

Alisė. — Miestas galutinai apiplėštas... Mes irgi apiplėšti... Mes negalėsime niekam pagelbėti...

Profesorius. — Tai tu man išmetinėji?

Alisė. — O ne, tėtuši, ne! Tai netyčia ištariau (keisdama kalbos temą). Žinai, tėtuši, Albertas čionai!

Profesorius. (Nustebeęs). — Ištikro? Kaip jis čion pakliuvo?

Alisė. (Karčiai nusijuokus). — Kaip tai keista! Net prie artimiausių žmonių jau mes neturime jokių patraukimų. Štai jis atėjo. Daugiau nei tris mėnesius mes jo nematėme, ir nėra jokio džiaugsmo iš pasimatymo... Koki bur-tai!

Profesorius. — Ir ką gi mes pergyvename! Tie nenaudėliai pagriebė mus už ger-klų ir reikalauja iš mus netik piningų ir gyvybės, bet jie reikalauja, kad mes kaip koki nenaudėliai patįs apiplėštume savo žmones! Nelaimingas tas miesto galva, jis priešams paliepus bėgioja po miestą ir renka piningus nuo neturtelių. O aš atiduodu tuos piningus, kuriuos skyrčiau papenėjimui alkanųjų... Mes atimame nuo vaikų ir atiduodame kiaulėms.

Po svetima lazda, mes elgiamės kaip budeliai... Bet negalima kitaip... Tai kame visa baisenybė!

Alisė. — Tėtuši, juk tai daroma del jų išgelbėjimo. Jie tai supranta.

Profesorius. — Ne, to negalima suprasti. Dabar negalima nei suprasti, nei atsimti kaip pirmiau. Dabar galima tik-tai vienas iš dviejų: arba verkti, arba neapkęsti... Jie ima kontribuciją ne vien tik piningais... Jie ima jų žmonė-mis ir žmonių širdimis... Ima žmones, o jų vieton palieka žvėris...

Alisė. — Albertas taippat kalba... *Profesorius.* — Albertas.... Albertas laimingesnis už mus. Jis bent gali griebtis už ginklo ir muštis iki paskutinio lašo kraujo. O aš? O miesto galva? Mes kankinamės, nes neapkenčiame... Mums gėda, kaip vagiui prikaltram prie kryžiaus... Mes negalime tuos nenaudėlius išmesti per duris. Mes negalime sušukti: „Šalin rankas!“ Ir jei net fiziškai galėtume griebtis už ginklų ir pulti ant priešų, bet mes neturėtume doriškos teisės tai daryti... Tai reikėtų žuvimą mūsų miesto žmonių. Kokia gėda! Buti po vokiečių padu ir spausi savo artimą... Tai kur visas baisumas!

Alisė. — Tėtuši, del Dievo meilės nusira-nink! Tu neturi rupintis... Tu silpnas ir li-gotas... (Verkia). Jie atėmė mūsų pi-ningus... Argi jie atims tavo gyvybę?

Profesorius. — Jie visų gyvybes atims... (Pauza). O kad turčiau aš bent ko-

(Toliaus bus).

A. L. T. S. REIKALAI

KUOPŲ ŠTOVIS.

24. Montello, Mass. — Kuopa (nauja).

KARĖ PRIEŠ SANDARĄ.

Mūsų draugai perskaitys kitoje vietoje (berods skaitė apie tai ir kituose laikraščiuose) pranešimą, kas atsitiko Worcester, Mass. kur mūsų Sandaros kuopos parengtą susirinkimą norėjo išardyti, ir iš dalies jį išardė, tam tikri iš anksto susiorganizavę „triukšmadariai“ — kaip mandagiai juos pavadina mūsų draugai worcesteriečiai. Tą smarkų darbą atliko vietiniai socialistai, ar bent po jų vadovyste suorganizuota gauja blogos valios žmonių. Atsitikimas taip nedoras, kad negalima ir suprasti, ko tie „triukšmadariai“ norėjo. Ar tai buvo suorganizuota žmonės pačios paskučiausios rūšies, ir tik tamsybės akstimo badomi prie to da-ėjo, ar tai buvo žmonės, kurie mūsų organizacijai nori kenkti, kad apginti savo „principus“. Jei gu tai buvo tamsių gaivalų darbas, tai L. S. S. vadovai ir mūsų socialistų laikraščiai turėtų išnešti prieš savo narių Worcesteryje pasielgimą viešą protestą ir jų darbus viešai nupeikti, kad visa visuomenė žinotų, jog mūsų socialistai tokiems tamsiems darbams neprijaučia. Jeigu tai buvo daroma, kad socializmo principus „apginti“ nuo tautiečių demokra-tų, tai lai mūsų socialistų vadovai irgi viešai pasako, kad šito-kius nešvarius darbus užgria, ir kad tokias žmones ir toliaus nau-dos mūsų susirinkimams kenkti. Abiejuose atvejuose mums reika-linga išgirsti socialistų vadovų žodis, mes reikės lietuvių visuome-ni žinoti, kaip socialistai su-pranta laisvės žodžio principus. Jeigu jau laisvoje Washingtono žemėje delei mūsų socialistų mes nebegalėsime liuosai ir ramiai laikyti savo susirinkimų, tai kiek-vieną sykį reikės kreipties prie valdžios, kad mūsų tamsius gai-valus suvaldytų. Kokioje vietoje tada pasistatys mūsų socialistai, tai jau ne mūsų dalykas. Koki vardą jie užsipelnys mūsų visuo-menėje, tai irgi jau ne mums juos baltinti ar teisinti.

Karė prieš Sandarą buvo ir yra vedama per kitą mūsų sriovę, būtent per klerikalų partiją. Bet ta sriovė visgi dar nenuėjo prie fiziškų destrukcijų, kokias mums rengia mūsų broliai socialistai. Worcesterio atsitikimas jau ne pirmas. Tas pats atsitiko Waterbu-ryje, Conn., per prakalbas p. Širvydo, ir vėliaus p. Lutkausko, taipgi panašiai socialistai norėjo padaryti per p. Širvydo prakalbas Binghamtone, N. Y. tik ant jų nelaimės patįs socialistai tenai nukentė didelį nepasisekimą.

Prie ko tai davedė socialistų lai kraščiai, bekurstydami, savo pase-kėjus!

Kaip Worcesterio „TRIUKŠMADARIAI“ MUSŲ SUSIRINKIMĄ ARDĖ.

Balandžio 16 d. š. m. Worcester-ryje, Mass. A. L. T. S. 16 kuopa laikė savo pirmąsias prakalbas. Kalbėtojais buvo g. J. Baniulis iš Bostono ir g. A. Blažys, g. M. Šalčius ir g. M. Palčanavičia iš Worcesterio. Pirmininkavo gerb. A. Bernota.

Kalbėtojais pasakėjo apie ALTS. atsiradimą, jos programą, apie lietuvių atsiradimą Amerikoje, apie lietuvių politiką Europoje ir Amerikoje, apie visuomenės darbą vietoje ir tt. Nei vienas kalbėtojas savo kalboje neužgavo ir

Balandžio 16 d. š. m. Worcester-ryje, Mass. A. L. T. S. 16 kuopa laikė savo pirmąsias prakalbas. Kalbėtojais buvo g. J. Baniulis iš Bostono ir g. A. Blažys, g. M. Šalčius ir g. M. Palčanavičia iš Worcesterio. Pirmininkavo gerb. A. Bernota.

Kalbėtojais pasakėjo apie ALTS. atsiradimą, jos programą, apie lietuvių atsiradimą Amerikoje, apie lietuvių politiką Europoje ir Amerikoje, apie visuomenės darbą vietoje ir tt. Nei vienas kalbėtojas savo kalboje neužgavo ir

Balandžio 16 d. š. m. Worcester-ryje, Mass. A. L. T. S. 16 kuopa laikė savo pirmąsias prakalbas. Kalbėtojais buvo g. J. Baniulis iš Bostono ir g. A. Blažys, g. M. Šalčius ir g. M. Palčanavičia iš Worcesterio. Pirmininkavo gerb. A. Bernota.

Kalbėtojais pasakėjo apie ALTS. atsiradimą, jos programą, apie lietuvių atsiradimą Amerikoje, apie lietuvių politiką Europoje ir Amerikoje, apie visuomenės darbą vietoje ir tt. Nei vienas kalbėtojas savo kalboje neužgavo ir

nejėidė nei vienos kitos lietuvių sriovės, partijos ar organizacijos; ypač dar pabrėžė, kad vardan savo programoje pabrėžtųjų plačiųjų demokratybės principų gerbimą ir toleruosią visas visuomenės srioves ir organizacijas. Visiems, kas turi bent kiek supratimo apie elementarius laisvės principus, turėti būti aišku, kad atsiradimas tokios organizacijos, jei jau neminimas yra, tai bent jau neklaidomas ir pakenciamas.

Tačiau vietiniams triukšmadariams ir nekuriams socialistams nepatiko naujosios organizacijos atsiradimas jų pašonėje ir jie išanksto savo slaptuose pasitarimuose nutarė diskredituoti ją Worcesterio visuomenės akyse pirmame jos pasirodyme. Tam tikslui jie pasiryžo šokia ar tokia kaina pakelti gale jos praktiką skandalą, kuomet publika bus kviečiama prisirašyti prie kuopos, kad tokiu būdu atbaudžius publiką nuo prisirašymo, ir savo pasiryžimą, pamynę visus visuomeninės etikos ir laisvės principus įvykdė.

Viso skandalo istorija buvo tokia.

Pabaigus kalbėti g. M. Šalčiui, kuris karštai ragino išrašyti į Sandaros kuopą ir nespėjus dar paskelbti prisirašymo tvarkos, tuojaus pašoko keletas žmonių su klausimais. Gerb. pirmininkas žinodamas gerai, kad tie klausimai išanksto sugalvoti Sandaros diskreditavimui, bet manydamas, kad jie bus rimti ir prisidės prie Sandaros principų išaiškimo ir gerbdamas svetimą nuomonę, leidžia, kad ir ne laike užduoti tuos klausimus.

Pirmas užduoda klausimą p. Matišaitis. „Kokių esą, būdu Sandara vykdydysianti plačius demokratybės principus?“ Jam atsako g. M. Šalčius, kad apie tai buvo aušinama buma visą laiką besiskindant Sand. programą ir taktiką. Po to prašo leisti užduoti klausimą p. A. Bušas, bet jis užduoda ne klausimą, o pradeda prakalbą apie tai, kad Sandara esą negalinti vykdyti plačiųjų demokratybės principų, nes Philadelphiajoje susivaziavo 74 biznierių ir be plačiųjų minių tarimo paskelbė tuos demokratybės principus. Jam atsako g. J. Baniulis, kad Sandariečiai gerai žinodami mūsų visuomenės pasidalinimą į 3 srioves, negalėjo visų lietuvių kviešti į savo įsteigiamąjį susivaziavimą, betgi visiems kas tik norėjo prisidėti prie jų, nebuvo užkirstas kelias dalyvauti jų susivaziavime. Toliau užduoda klausimą p. Bakanauskas: „Kas ingaliojo g. R. Karužą važiuoti į Europą?“ Jį atsako M. Šalčius, kad jis pasinaudoja Sandaros ingaliojimu, nes Philadelphiajos susivaziavime Sandariečiai išsiuntė sau valdybą ir jai davė teise savarankiai elgtis visose ypatinguose atsitikimuose. Ta teise g. R. Karužą pasinaudodamas ir važiuoja Europon. Po to p. Bakanauskas, neįsigaudo nei normalio leidimo, pradeda tokia prakalbą kaip p. A. Bušas, tik gale savo kalbos išvardija Sandaros darbą „mulkinimu“. Jam atsako gerb. J. Baniulis ir M. Šalčius. Pastarasis ypatingai užgrotestuoja prieš išvadinimą Sandaros darbo „mulkinimu“. Tuomet paskundusių eilių publika, kuri susijedė daugiausiai iš vietinių „socialistų“ ir šiaip triukšmadarių, imi šaukti, trypti; p. Bakanauskas, p. Šeštokas ir p. A. Bušas, šį kartą visai nei nesipyrė pirmininko žodžio, pašisto nuo savo vietų ir pradeda kasžinoti ir rėkti. Kalbėtojai ir pirmininkas nori sustabdyti triukšmą, bet visi

vietais triukšmadariai su paminėtais „vadais“ priesakyje nedžia to padaryti. Tuomet pirmininkas, matydamas negalėjus gerųjų numalšinti triukšmo, paskelbė prakalbą uždarytas ir prašo pasišalinti visų išskiriamųjų, kurie nori prisirašyti į Sandarą ir Sandaros kuopos narių, nes tur. prasidėti kuopos mitingas, bet triukšmadariai nepagaliau šio reikalavimo, nei tad, kad Sandaros kuopa turėjo pasisamdžiusi svetainę, buvo jos šeimyninke ir turėjo pilną teisę to reikalauti ir kad jie svetimame name kėlė skandalą, susigrudė pas duris ir ten ilgai dar šukavo ir eržėjo. Tik po ilgų prašymų, pagaliau išsiskirstė.

Kur čia laisvės principų gerbimas? Kur prisilaikymas visuomeninės etikos? Kur gerbimas svetimos nuosavybės?

Ir tai taip elgiasi žmonės, kurie statosi save „laisvės“ karžygiais! Taip, mat, jie supranta laisvę! Šitai, lietuvių visuomenės etikos ir laisvės principus įvykdė.

3 ALTS. 16 k. Valdybos nariai.

ALTS. AUGA.

Netik mes, bet ir mūsų priešai tai pastebė, kad Sandara auga. Iki šiol kiekviename „Vien. L.“ numeryje buvo galima pastebėti, kad įvairiuose miestuose miesteliuose vis naujos ir naujos ALTS. kuopos dygsta ant Sandaros lauko. Smagus tai apsišūskimas. „Draugas“ ir „Laisvė“ sarkastiškai stebisi, kad ALTS. auga su „nenormališku greitumu“. Taigi, tas faktas liudija, kad lietuvių visuomenė Sandarai prijaucia didindama jos eiles savo nariais, kuomet tuomi pačiu sykiu Liet. Soc. Sąjunga puola žemyn savo nariais. Ir kodėl taip atsitinka? Ugi todėl, kad lietuvių visuomenė (ir net rimtesni ir dangiaus protaujanti L. S. S. nariai) sandarėje mato ne kokį siaurą partavišką, bet platų užbriektą tikslą ant Sandaros lauko, kuris siekia mūsų tautos — tai yra — visų mūsų brolių gerovę. Vadovams iš „Laisvės“ nesmagu darosi, rimčiaus protaujanti žmonės negalduoda „Laisvei“ vesti savęs už nosies, ir netiki į jokių „Laisvės“ bei kitų panašių organų inkalbinėjimus, bet jau patys mūsų žmonės vadovaujami savo loonu protu, prisidėdami prie veikimo tautinės gerovės.

Apskritai, todėl, ginčytis su panašios rūšies (kaip kad vadovai iš „Laisvės“) neapsimoka, nes tai būtų veltus eilkojimas laiko. Mes sandariečiai, neatsižvelgiant į tuščius kitų plepėjimus, stengkimės didinti Sandaros eiles. Šiandien mes galime pasidžiaugti tuom, kad pirma, turime veiklą ir energišką mūsų Sandaros pirmininką p. R. Karužą; antra, — kad visai lietuvių rimtoji inteligentija šiandien dirba an Sandaros lause ypatinguose atsitikimuose. Ta teise g. R. Karužą pasinaudodamas ir važiuoja Europon. Po to p. Bakanauskas, neįsigaudo nei normalio leidimo, pradeda tokia prakalbą kaip p. A. Bušas, tik gale savo kalbos išvardija Sandaros darbą „mulkinimu“. Jam atsako gerb. J. Baniulis ir M. Šalčius. Pastarasis ypatingai užgrotestuoja prieš išvadinimą Sandaros darbo „mulkinimu“. Tuomet paskundusių eilių publika, kuri susijedė daugiausiai iš vietinių „socialistų“ ir šiaip triukšmadarių, imi šaukti, trypti; p. Bakanauskas, p. Šeštokas ir p. A. Bušas, šį kartą visai nei nesipyrė pirmininko žodžio, pašisto nuo savo vietų ir pradeda kasžinoti ir rėkti. Kalbėtojai ir pirmininkas nori sustabdyti triukšmą, bet visi

P. A. Deltuva.

DELBI ČARTERIO.

Balandžio 21, 1916.
Brockton, Mass.
Gerbiamas ALTS. pirmininkas R. Karuža:
Nekuriams šio miesto lietuviams, prijaučiantiems Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai įvykdėm taip sau susirinkimą Bal. 12 kuriame turėjom pasikalbėjimų apie sutvėrimą ALTS. kuopos šiam mieste, t. y. Montelloje. Tokiu būdu keli susirašusieji nariai prašėm vykdyti užmanytoji darbą.

Mums dabar pirmiausia reikia čarterio, be kurio mes negalim nieko pradėti veikti visuomenėje ir organizuoti. Todel kreipiamės prie ALTS. centro valdybos, kad mums prisistumėt čarterį greičiau, kaip galima, tuomet mums bus atviras kelias mūsų darbui; galėsim tada organizuotis, kviedami organizatorius ir daugindami narių skaitlių. Meldžiu prisistū čarterį arba duot kokį nors atsakymą.

Su tikra pagarba,
ALTS. Montello kuopos.
Raštininkas Jurgis J. Samsonas.
217 Sawtelle ave.

Prierašas. Sandaros vice-pirmininkas p. Lutkauskas perdavė man šį laiškėli, kurį indedu laikraštin, nes turi viešą formą. Tamistų kuopai prisieina Sandaroje No. 24 (beje, kas iš vientaučių kituose miestuose pasiskubė sutverti sekančią kuopą — skubin kitės, nes gausite labai žymų numerį!).

Kaslink čarterio, tai tiek galima pasakyti. Pakol kas mes čarterio dar neturime ir negalėsim jo turėti, iki priimsime Sandaros programą ir konstituciją, — apie ką jau senai darbuojamasi. Jeigu kur negalima būtų laikyti susirinkimų be čarterio tai galima būtų laikinai prisiglausti po čarteriu vietinių kitų draugijų ar kuopų, k. v. SLA. ar TMD. Bet mes abejojame, begu kas gali kildyti ramius susirinkimus be jokių čarterių.

J. O. Širvydas.
ALTS. Fin. Sekr.

T. M. D. REIKALAI

BESIARTINANT TMD. SEIMUI.

Nuo paskutinio TMD. seimo praslinko jau du metai. Tie du metai buvo visam pasauliui neapsakytai sunkūs. Lietuvių tauta šiais laikais iškentė ir dar tebekenčia gal sunkiausias dienas savo istorijoje. Tie dvieji metai Amerikos lietuvius išskaidė į srioves; gal, tai jiems išeis ant gero, o gal ir ant blogo; šiandien sunku kas apie tad pasakyti. Bet tokiai organizacijai, kaip TMD, — tai tas skaldymas Amerikos lietuvių neatnešė daug gero. TMD. per pareitus du metu turėjo lengvą darbą, kad palaikius save nuo puolimo. Tuojaus po pereito TMD. seimo kilo neužsiganėdintis TMD. tarpe abėjų kraštutinių sriovių, (mat TMD. centralinė valdybė ton išrinkti tautininkai.) Ir todėl ir viena ir kita sriovė pradėjo karštai agituoti sutverti tarpe savo sriovės panašias į TMD. organizacijas. Žinoma, su tuo skirtumu, kad tose organizacijose galėjus uždėti savo partvyškę cenzūrą. Socialistai sutvėrė savo L. D. L. D. Klerikalai sutvėrė savo katalikų Spaudos Draugiją (kaip jie ją pavadino), — nors tai, tiesą pasakius, yra klerikalų spaudos draugija. Nors tos naujai sutvertos partvyškos draugijos nespėjo parodyti savo darbštumo, ir neišleido net nei vienos partvyškos knygelės, vienok jos atėmė nemažai veikėjų iš TMD.

Susitvėrus kraštutinių sriovių tomis draugijoms į jas išėjo pirma buvė TMD. veikėjai. To dar negama. Tautinė sriovė pradėjo organizuotis ir todėl tautinės sriovės veikėjai buvo per visą laiką to organizavimo reikalais užimti, ir jie mažai galėjo ką pagelbėti TMD. plėtojimuisi. Paliko visas darbas C. V. Ši pastaroji tai išdirbo su pagalba energiškiųjų TMD. narių.
Nepaisant tų visų kliučių vie-

nok TMD. žymiai padidėjo. Atsiraudo narių tarpe puikių tėvynainių, kuriems ištikro apšviėtis reikalas lietuvių tarpe tikrai rupi. Ir Centro Valdybai su šiais nariais besidarbuojant, mūsų draugija plėtojosi neblogiausiai kaip iš atskaitų nariai galėsit patėmyti.

Dabar artinasi Seimas, tai norėčiau viešai tarti porą žodžių.

Visos TMD. kuopos, kurios tik gali, tegul prisitūnia į seimą savo delegatus su kuopų instrukcijomis ir įnešimais, kad delegatai atvažiaų seiman žinotų ko atvažiaų ir ką seime veikti.

Visi nariai prieš seimą gerai draugijos dalykus apsvastykite, kokios reformos draugijai yra reikalingos ir čia ant seimo apie jas plačiai aptarsime.

Taippat TMD. nariai prieš seimą turi apsvastyti tinkamiausius žmones į Centro Valdybą ir seime juos išrinkti, o po seimui jiems pagelbėti veikti draugijos labui, o nekeikti jų ir ne pravardžiuoti po seimui.

Senoji Valdyba vargiai benorės pasilikti ant toliau ir todėl nariai gali dabar apsvastyti tinkamiausius žmones į naująją Valdybą, o atėmančiame seime išrinkti.

PIRMAS 1916 METŲ LEIDINIS.

Pabaigoje balandžio, Žemaičio spaustuvė atėduos pirmą 1916 metų leidinį, kuris bus tuojaus siuntinėjamas kuopoms. Tai šių metų pirmas leidinys bus nariams teikiamas dar prieš seimą.

Antras leidinis „Technikos Tebukai“ jau prirengtas spaudon ir tuojaus bus paduotas spaustuvai; „Kultūros Historija“ jau ingi baigiama rengti spaudon. C. Valdyba doro viską, kad tik padarius kuonodanguis. Bet C. Valdyba bus labai žingeidū, kiek TMD. nariai Centro Valdybos dar bui prijaucia. Kiek TMD. nariai padidims iki s. mu draugiją naujais nariais. Dr. A. Zimontas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Baltimore, Md. TMD. 11 kp. lai kė savo susirinkimą, pagal reikalavimą gerb. mūsų pirmininko d. ro A. Zimonto. Narių buvo susirinkę gana nemažs skaitlius. Kp. pirmininkas atidarė susirinkimą pirmiausiai skaitė laišką nuo g. TMD. pirmininko. Laiškas skambėjo gana puikiai, — ir matėsi, kad visi nariai buvo užganėdinti iš taip gana puikių raštų, kuriuos prižada nariams. Kiek buvo susirinkime narių visi iki vienam užsimokėję už 1916 m. ir taipgi už apdarus po \$1.00, o kurie nebuvo susirinkime, tai tapo išrinkta pora vyrų, kad perėjus per tuos, išlokuoti metinę mokesčių ir už apdarus.

Toliaus sekė svarstymai iš organo. Kaip matėsi organe „V. L.“ kad nekuriė svarsto apie įvedimą pašalpos bei posmertinės į TMD. Mes, TMD. 11 kuopa, aptarėme, kad tas mūsų draugijoje nenaudingas, nes delto, kad mus draugija platina tik apšviėtą ir į TMD. gali prigulėti žėdnas bei vienas, o jeigu įvesim pašalpą li goje bei posmertinė, tai jau aiškiai pasirodūtų, kad tada ne visi lietuviai galės prigulėti... Nekurie buvo įnešė, kad TMD. išleistos knygos būtų vieno didumo. Tą mūsų kuopa patvirtina, nes tai būtų labai puikus dalykas, kad tas galėtų įvykti.

Taipgi nekuriė kuopos kalbėjo, kad pačios kuopos nutartų kiek reiktų mokėti daugiau į TMD. per metus, kad visos knygos būtų apdarytos. Mūsų kuopa tą pavadė centro Valdybai nuspręsti, nes žmogus nebuvęs tokiuose

reikaluose, tai mažai ką gali ir spręsti apie jų vertę.

Toliaus. Delegatai iš Konferencijos šelpimo nukentėjusių nuo karės pranešė, kad antra diena vėlykų — gautas leidimas rengti „Lietuvių Dieną“ ir rinkti aukas po visą miestą del nukentėjusios Lietuvos — diena yra rengiama, tik reikalavo aukų rinkėjų. TMD. 11 kp. nariai visi iki vienam apsiėmė eiti tą dieną.

Pabaigus susirinkimą, visi džiaugėsi, kad susirinkimas buvo skaitlingas ir rimtas, tad ragino vienas kitą kad atėmantį susirinkimą galėtų taip susirinkti ir atsivestų kiekvienas naujų narių.

TMD. 11 kp. pirmininkas:
Jonas Kablis.

Bellshill, Skotija. Jau antras mėnesis kaip TMD. 141 kp. persikėlė iš Hamilton į Bellshill. Priežastis kuopos persikėlimo, kad per porą metų kuopa molatos vėkė, bet iš jos veikimo galima buvo matyti tik jos puolia. Mat Hamiltone nėra perdaugiausiai lietuvių, ir tie patįs dar pasidalinę į kelias partijas, ir čionai gyvuojančiai TMD. kuopai, buvo sunku gyventi; galima buvo matyti, kad tos partijos jos neukentė, ir iš jos tyčiojosi. Kuopa keletą kartų buvo surengusi prakalbas, kad patraukus daugiau prie savęs, bet viskas buvo per nieką, ir neturėjo čionai kuopa progos plėtotis. Reikia paminėti, kad hamiltoniečiai tai dar yra labai tamsūs lietuviai ir toli atsilikę nuo kitų Skotijos apgyventų vietelių.

Pas hamiltoniečius labai išsiplėtojęs girtuokliavimas ir kortavimas. Turi jie ir Blaiybės skyrių, ir S. Sąjungos, bet per Blaiybės rengiamus vakarėlius susieina visi aplinkiniai girtuokliai ir drožia. O kada parengdavo TMD. kuopa vakarėli, vesdama tvarką, ir parodydama kaip reikia lietuviams apsieiti vakarėliuose, girtuoklių neišleisdavo už tai iš jos tyčiodavos; girdi: „ponų vakaras, mes čia negalime eiti.“ Vėsur dar tokių mūsų lietuvių yra, kurie prie blogo papročio taip imprate, o prie geresnio tai ištolo bijo, ir nei manyti apie geresni nenori. Matydama vietinė kuopa, kad negalės Hamiltone ilgai išgyventi ir negali savo užduotis atlikti; antra vėl, kad prie kuopos prigulėję daugiausiai iš Bellshillės ir iš kitų vietų, o hamiltoniečių liko kuopoje tik trys, todėl per susirinkimą nutarė petkelti kuopą į Bellshill, kur galės plačiau bent kiek veikti. Dabar kuopa turi pilnai užsimokėjęs už šiuos metus 21 narių.

20 kovo buvo kuopos susirinkimas Bellshill, L. T. Draugijos svetainėje, prisirašė prie drjos trys nauji nariai: J. Račiukaitis, O. Kušlūtė, K. Sirutienė. Perskaityta Centro pranešimai. Pasiskyrė mokytis du veikalū, kad po vėlykų sulotsti. Taipgi kuopa nutarė laikyti bertaiminius susirinkimus su prakalbomis ir aiškiniama draugijos tikslo. Iš pažinoros TMD. auga ir Skotijoje. Tik tai dar reikia daug tam pasišventimo ir darbo, o galima būtų ir daugiau ką šiton dirvon pasėti. Todel, gerbiamieji TMD. nariai, sukruksime platinti šią vienintėlę apšviētos draugiją ir Skotijoje; prisidėdami prie savo brolių amerikiečių, dirbkim visi išvien, nes gana aiškiai pamatėme kokią naudą mūsų darbas atneša mums ir visuomenei.
J. L.

Kuomet sunku išrinkti vieną iš dviejų, visuomet rinkis geresnį. Įsimylėję tai vis vien kaip degtukai, užsidega ir nustoja galvelių.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ PRIE TMD. SAUSIO, VASARIO IR KOVO MĖNESIUOSE, 1916 METUOSE.
(Tęsa).

- Kp. No.
51. Glasgow, Scotland, Ribelis K., Dervaitienė J., Šipokas J., Šukis K., Kudirka P., Brušas A., Lebedienė M., Andriukaičiai J., Balčionas K., Baranauskas P., Pūkslingaitis A., Linartas J., Čiapintė A., Grigaitis J., Paulauskas J., Plaušinis Pr., Juzaitis M.
52. Rochester, N. Y. Žilinskiūtė J., Braknis J., Šmigelskis A., Simaitis K.
53. Grand Rapids, Mich. Budrikas J., Stalingis M., Beržinis V.
54. Milwaukee, Wis., Sakalauskas B.
55. Sheboygan, Wis., Trepėnūtė S., Čižauckiūtė O., Kacevičius A., Budrevičius J., Jutis K., Ragaišūti M., Čižauckas Pr., Rimkus P.
56. Westville, Ill., Bartkienė O.
57. Nashua, N. H., Indriunas P., Briedis M., Karsokas A., Svakla J.
58. So. Boston, Mass., Pečiulis J.
59. De Kalb, Ill., Mazilokiak J., Šnapstis P., Raila S., Revotas J., Aleliunas J., Čekavičius A., Kareiva J., Vrubliaukus S., Krištapaitis M., Kušlička J., Čekatauskas A., Keciariš M., Motekaitis J., Pušnikis Vl., Volavičius N., Kėla S.
60. So. Manchester, Conn., Kvašis A., Vaičiūnas J.
61. Donora, Pa., Šopis J., Klimavičius J., Butkus P., Gajauckienė P., Moekevičius A.
62. East Chicago, Ind., Oavildėnas L., Stepanauskas J., Rimutis J., Zagaris Vl.
63. St. Charles, Ill., Žukauskas J., Mackevičius B., Kersulis J.
64. Chicago, Ill., Puišis J., Kudis K., Valaska M. G., Staškunas Ig., Vitas J., Jomantas S., Vaišius J., Puodžiūnas J.
65. Portland, Ore., Beišinas S., Tranas J., Williams V., Valėtiūnas Vl., Grigaliūtė O., Gudaičūtė O.
66. Philadelphia, Pa., Briedis K., Kelias Vl., Rutkauskas J., Maslauskas J., Barkauskas Z.
67. Pavieniai: Bartaševičius A., Locius A. K., Paevičius Ig.,
Viso naujų narių 336.
J. Žemantauskas,
TMD. Sekretorius.

Tik ką išėjo iš po spaudos nauja graži apysaka.

NAUINGO ŽMOGAUS GYVENIMAS.

Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.

Čion aprašoma kaip Jurgiu- kas mokinosi, ką jis išmoko ir paskui kiek jis daug gero padarė mūsų žmonėms. Jurgiu-ko gyvenimas turėtų būti pavyzdžiu mūsų jaunimo gyvenimui. Todel jaunimui, kad išmokti kaip reikia gyventi, reiktų butinai tą knygutę perskaityti. Joje atras visus savo gerus darbus kaip veidrodyje.

Neprošalį ją perskaityti ir mūsų senumenei, kuri joj ras kaip auginti jaunimą, kaip atspėti savo vaikų geidulius. Knygelė parašyta apysakos formoje, skaitosi labai lengvai ir suprantamai. Kaina tokios puikios ir turiningos knygutės labai prieinama — tik tai 15c.

Reikalaukite „V. L. ADMINISTRACIJOJ“
120 Grand st., B'klyn, N. Y.

PUKIAUSIA FOTOGRAFIJŲ GALERIJA
RAPHAEL STUDIO
 R. KRUCZAS, Savininkas
 795 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
 Telephone 4026 Greenpoint

**JUOKŲ
 SKYRIUS**

Teisybės iš dugno.
 — Kas tai yra dabartinė dramaturgija? Tai mokslas išguldyti savais žodžiais svetimas min-tis.

Du dalykai nuo daugelio bėdų išgelbsti, tai namie sėdėjimas ir namų turėjimas.

Priežodis, kad buk protingas nusileidžia, turbūt durniaus' sa-galvota.

Jeį kas pametė metrikus, tai tegul nemano, kad antru kart reikės gimti, kad gyventi.

***

Pasiteisino.
 Girtas tarnas paduoda ponui viršutinį žiponą.

Pomas niekaip nesuranda rai-kovių, pagaliaus apsižiūri ir ta-ria.

— Kvailį, tu man paltotą pa-duodi apačią augštin.

— Ne, gal tamista stovi koj-mis, augštin, bet aš gerai pa-duodu žiponą.

***

Kas kaip miršta.
 Kunigaikščiai, baronai, grafai persikelia gyventi pas savo pro-tėvius.

Dudoriai, klemetistai, flejtistai išleidžia paskutinį kvapą.

Aktoriai ir moteris nutyla am-žinai.

Prekėjai ir bankieriai suveda skaitlėnes su gyvenimu.

Namų savininkai persikelia gy-venti į amžiną gyvenimą.

Prokuroras, teisėjus ir advoka-tus Dievas pašaukia ant paskuti-nio teismo.

***

Kas veikiama restoracijoje.
 Prekėjas geria, kad nuslopinti pelno troškulį.

Reporteris ančių belaukdamas maıtinasi raigytais agurkais.

Advokatas užsiima valgymo procesu.

Daktaras sau pats mąsto ko-kios gyduoles reikės imti kad valgiui neužsinuodyt.

Rašytojas pasirašo po sąskaita.

***

Žino kaip gyventi.
 Pati (vyrui). — Jonai! Tik iš-ėjo iš po spandos kninga, kaip apšivedusiam laimingu būti. Nusi-pirkęs perskaityk.

Vyras. — Nei nemanau skaity-ti. Aš ir be kningos žinau kaip laimingu būti.

Pati. — Žinai? O kaip gi?

Pats. — Visai paprastai. — rei-čia persiskirti.

***

Didelė nelaimė.
 — Ar netiesa, kaip tas netikė-tai su Jonu atsitiko.

— O kas ar jis numirė?
 — Dar blogiau.
 — Iš proto išėjo?
 — Dar blogiau.
 — Tai kas?
 — Apsivedė!

***

Paiškinio.
 — Tėte, kas tai yra sportanti?
 — Tai taip linksminties, kad kiekvieną valandą galima sau sprandą nusisukti.

PINIGAI
 Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.
 „Vie. Liet.“ Ofise
 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

TEMYKITE.
KLEMENSAS VILKEVIČIUS
 „Vienybės Lietuvninkų“ keliau-jantis agentas
 Lankysis šitose apie linkėse: Teretville, East Windsor, Conn. Westville ir Greenfield, Mass. Hoosick Falls, Mechanicsville, Troy, Albany, Sche-nectady ir Amster-dam, New York.
 Kl. Vilkevičius
 Yra mūsų ingaliotas rinkti „Vien. Liet.“ prenumeratą, ir iško lektuoti nuo senų skaitytų. Taippat per Kl. Vilkevičių galite duoti knygų užsakymus, apgarsinimus, ir spaudos darbus. Kl. Vilkevičius yra mūsų atsakomybėje.
 „Vienybės Lietuvninkų“ Administr.

**PAGRAŽINKIT
 KAMBARIUS**

NIEKAS taip nepagraži-na kambarių kaip puikus paveikslai. Paveikslas

‘PRIE LIUOSYBĖS’

tai butinas kambario pa-gražinimas. Šis paveiks-las yra 28 colių pločio ir 22 colių ilgio.

JAME nupiešiama kaip laike didžiosios rusų re-voliucijos žmonės plėšia rusų ištaiigas; kaip pri-verčia viršaitį — valdžios šalininką — suminti caro paveikslą; kaip merginos neša vėliavas.

PAVEIKSLAS nupieš-tas 6 spalvomis, gambiausių piešėjų. Tokis paveiks-las tai gyva atmintis re-voliucijos laikų.

DABAR tų labai didelių paveikslų parduodame la-bai pigiai — tik už 50c. su prisiuntimu.

Reikalaukite **ADMINISTRACIJOJE**

**DIDELIS
 SUVALKIJS
 ŽEMLAPIS
 (Mapa)**
 Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colių. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyk-las, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubėžių tarp lenkų ir lietuvių ir daugel-į kitų dalykų.

“Geriausias žemlapis lietu-vių kalboj. — Persistato labai puikiai.” — Taip atsi-liepė apie jį visi laikraš-čiai.

Kaina **VIENAS DOLIARIS** su prisiuntimu į namus.

Reikalaukite pas **J. J. Paukszis & Co.**
 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Reikalaukite adresuokite:
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
 120 GRAND STREET,
 BROOKLYN, NEW YORK.

Visiems žinotina

NEJUDINAMA NUOSAVYBĖ IR ASEKURACIJA.

Yra dideli šios galdnės žmonių reikalavimai. Žino-dami šį faktą, mes — J. J. Paukszis & Co., pasiryžome imti atsakomybę pasitarnavime mūsų vienautičiams šiuo-se reikaluose: insigijime *Nejudinamos nuosavybės* ir *Asekuracijos*.

Mes parduodame *NAMUS, LOTUS, FARMAS* ir *AKRAIS*, tokiose vietose, kur geriausiai pirkėjui tinka. Ypatinę atyda atkreipiame ir *SPECIALISKAI* prižiurime, kad *TITULAS* būtų tyras (Clear). Kad pardavimo aktai (deed) būtų gerai ir pagal teisės para-ryti.

ASEKURUOJAME bei inšuriname nuo ugnies: na-mus, rakandus ir visokius kitus nuo ugnies asekuruo-jamus daiktus.

ASEKURUOJAME gyvastį, sveikatą ir parupina-me *ABELNOS ATSAKOMYBĖS* palisus, sulig *EM-PLOYERS LIABILITY* akto.

ASEKURUOJAME krautuvų langus, šarvuoto stiklo (Plate Glass).

ŽODŽIU SAKANT, pas mus galite gauti *ASEKU-RACIJĄ* visose jos srytyse, už pigiausias premijas, kaip tik galima. Atsiminkite, kad mūsų pareiga yra tarnauti *ASEKURACIJOS NORINTIEMS*, o niekam kitam.

NOTARY PUBLIC (rejentas). Visoki legališki raštai bei dokumentai, su didžiausia atydzia išpildomi ir paliudijami. Darome *DAVIERNASTIS*.

Visuose virš paminėtuose reikaluose kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

Rodos ir patarimai, kiekviename reikale suteikia-mi. Todel kreipkitės pas

J. J. PAUKSZTIS & CO.
 REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS.
 120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje *Žemių Dulks* telpa daug puikių užimančių apysa-kačių, geriau saktant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: **Du** atsitikimu-abu nelukėtu. **Antras: Po** tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų *šiaudinę bazuželę*, kaip lietuvis nors vargą neš-damas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas **Dubisos, Ne-muno** ir **Šešupės** pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,
 Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmiau uždainuoja:
 Mergyte mano,
 Tekėk už manęs,
 Tai tu nežūsi,
 Varge nebūsi, ir tt.

Trečioji: **Naktibilda**. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas **Myli-masias**.

Ketvirtoji: **Vakaruškos svetainėje**. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksmi-nasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian mergužele,
 Eik šian lelijėle, ir tt.

Penktoji: **Slapta pasiuntinystė**. Puikus anekdotas piršlio n-ėjus pas merginą su vaikinui. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,
 Čia tavo mergelė,
 Švari, verpėjėlė,
 Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymelyje indėta po kelėtą dainelių. *Žemių Dulks* butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, kores-pondentui — žodžiu saktant kiekvienam. *Žemių Dulks* tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiądien.

Prekė šios daug reišikiančios kningos labai žema — vos 50 centų. Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaukite adresuokite:
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
 120 GRAND STREET,
 BROOKLYN, NEW YORK.

KRASOS DEŽUTĖ.
 Prakalbų Mylėtojas. Jūsų žinutė pilnai tinka, bet nedėdame delto, kad kitas korespondentas plačiai apie tai rašo. Labai aci.

K. Aksomaitis. Taippat kaip augė-čiai.

M. Stakėnas. Jūsų paskaita tilps „V. L.“ kiek vėliau. Labai aci.

M. R. T—da. Feljetonas „Garsus“ geras. Sunaudosime kiek vėliau. Labai aci.

P. J—as, Palknis, M. Truska, Ko-lekcija, J. Kudonavičia, K. Aksomai-tis, E. Čikagietis ir kiti. Jūsų raštelius sunaudosime sekantini N.

A. A. B. Z. Labai aci. Tilps sekan-čiame N. Tik truputėlį per ilgus straipsnius.

K—kas. Atsiprašome. Nei „Naujie-nas“ nei ką kitą taip koloti negali ma. Nedėsimė.

P—sis. Butų daug geriau, jei ta-mista vietoje eilii ką nors kitą ra-šytumėte. Rašote apie muzas, bet jos tik ausis ir mintį drasko. Kad eiles rašyti reikia pirmiau išmokti eilevi-mo taisykles.

Merkinetis. Jūsų straipsnelis tilps sekančiame N. Jokiu budu nesupjome ir šį. Labai melstume panašius straipsnelius tankiau prisijūsti. Labai aci.

A. A. ROZALIJA KAZLAUSKIENĖ.
 Balandžio 23 d. 1916 m. pasimirė Rozalija Kazlauskienė Simsburj, Conn. a. a. Rozalija Kazlauskienė pribuvo į Ameriką 4 d. Balandžio 1909 m. Gyvena Simsburj, pas savo dukterę Marijoną Bucevičienę. A. a. Roz. Kaz-lauskienė mirė 23 d. Bal. 11:30 val. vakare. Laidotuvės atsibuvo 26 d. Balandžio. Su bažnytinėmis apeigoms mišios atsibuvo 9:30 val. ryte. Pa-maldos atsibuvo Aurių Bažnyčioje da-lyvavo 3 kunigai, Tariffville, Conn. Vėlionės kunas tapo palaidotas ant šv. Bernardo kapinių, Tariffville, Conn.

Vėlionė paliko didžiausiamė nuliudi-mė 5 sunus, 3 dukteris ir 17 anu-ku.

Vyriausias sunus Motiejus turi 1 sunų ir dvi dukteris, kurie gyvena Bloomfield, Conn. Antras sunas Tamoišius turi 1 sunų ir 2 dukteris. Trečias sunas Petras dvi dukteris, ir dukte Juzafina turi vieną sunų ir vieną dukterį, Marijona Bucevičienė turi vieną sunų. Visi gyvena Simsburj, Conn.

Šeštąs sunus Juozapas Kaz. turi 2 sunus. Gyvena Bridgeport, Conn. Septintoji dukte Ona Staniulienė turi 2 sunus ir dvi dukteris. Gyvena Grand Rapids, Mich. Aštuntasis sunas Ant. Kazl. dar neženotas gyvena Bloomfield Conn.

Tebuna mūsų numylėtai motinai A. a. Roz. Kazlauskienėi lengva ši Amerikos žemelė.

P. Kazlauskas,
 R. F. D. Box 104 A. Simsburj, Conn.

Vietinės Žinios

Velionio P. Draugelio laidotuvės

Kaip jau rašėme perėitame „V. L.“ N, kad numirė plačiai žino-mas tautietis Petras Draugelis. Jo laidotuvės atsibuvo perėitą ketvergą. Turbut Brooklyne dar nebūvo tokių didelių laidotuvių lietuvių, kaip kad P. Draugelio. Sunku ir laukti, kad kada nors tokios būtų, nes vargu rasis kitas toks žmogus, kurį apskritai visi taip mylėtų.

Kiek laidotuvėse dalyvavo žmo-nių, tai sunku pasakyti. Vienų ka-rietių važiuo virš 75 ir 4 automo-biliai. Laidotuvėse dalyvavo veik visi įžymesni lietuvių intelligen-tai.

Vainikų ant velionio kapo bu-vo paaukauta nuo:

1) Nuo **Familijos** su užrašu „Tėvui.“

2) Dukte Ona Draugelintė „Tė-vui.“

3). „Vienybė Lietuvninkų“ se-kančių užrašū: „Petrai, Mirei, bet Tavo darbai gyvuos.“

4). Dr. J. Šliupas „Ilsėkis Pet-rai. Laisvadvasi,“ nuo Jono ir Eglės Šliupų Seranton, Pa.

5). TMD. drg. 3-čia kp. su už-rašu: „Lietuvos Mylėtojai.“

6). „Harmonijos Choras.“

7). Draugystės Martino Liute-rio.

8). Brooklyno Lietuviai Biznie-riai.

9). Nuo A. Šurpskio „Drau-gėmi.“

10). Nuo A Friend.

11). Nuo Liquor Association.
 12). Ben. Ass'n. Brewing Co.
 13). Sympatsy of Gree & Son
 Co.
 15). Nuo Devoe Family.
 16). Nuo Bensonó.
 17). Nuo F. Rylak.
 18). Nuo „Tautiečių Kliubo A. L. T. S. pirmos kuopos.

Velionis tapo nulydėtas ant Kalvarijos kapinių, ir palaidotas be jokių bažnytinių apeigų.

Ant kapinių p. J. O. Širvydas trumpai pratarė apie velionio Pe-tro Draugelio gyvenimą ir ką jis nuveikė.

Mažai lietuvių turi tokių ver-telgų kaip velionis Petras Drau-gelis, kuris visą laiką skleidė kiek galėdamas lietuvių dvasi-ą, kuris platino lietuvišką lite-raturą ir kuris visuomet labai jau triai atsiliiepė ant įvairiausių mūsų tautos klausimų.

Velionio P. Draugelio svetai-nėje atsibudavo dideliausios svar-bos susirinkimai, joje buvo su-tvėrta A. L. T. S., joje buvo su-tvėrta daugelis kuopų ir organi-zacijų. Pas jį su visokiais reika-lais lietuvių rado sau prieglaudą.

Jis svetainę susirinkimams, to-kioms organizacijoms, kurios ku-odavdo už Lietuvos reikalus du-davo veltui ir pats prisidėdavo.

Mažai mes turime tokių žmo-nių, kokių buvo velionis P. Drau-gelis. Lai buna lengva jam ši Amerikos žemelė.

SLA. 5-to apskričio susivažiavi-mas. Kvičėiu visas 5-to SLA. apskričio kuopas į apskričio 8 susi-važiavimą, kuris atsibus Gegužės 21 d. Cliffside, N. J. Svetainėje S. Pouzenc ant Walker ir Third gatvių. Susivažiavimas prasidės lygiai ant 1 val. po pietų. Mel-džiame nesivėlyti. Kuopos malonės kuoskaitlingiau prisijūsti į ši susivažiavimą atstovų, nes yra daug svarbių reikalų. Ypač svar bu pasitarti ir padaryti įnešimus į visuotinąjį SLA. susivažiavimą, kuris šimet atsibus Pittsburghe, Pa.

S. Pauža.
 5-to apskričio sekr.

Gegužinės. Šį pamedelį Lietuvių Draugijų Sąjunga parengė gegu-žinį apvaikščiojimą. Apvaikščio-jimas prasidėjo iš Tautiško Na-mo. Apvaikščiojime dalyvavo vidutinis žmonių burys. Buvo nėšami užrašai prieš karę ir kapi-talizmą. Tarpe marsuojamųjų bu-vo veik pusė moterų ir merginų. Kad diena buvo graži, tai susi-rinko daug žmonių parodos pasi-žiūrėti.

Vakare tautiškame name buvo prakalbos.

L. Gymnastiko Kliubo balius atsibuvo perėitą subatą. Buvo „Grand March“. Žmonių buvo gana daug. Visas balius gana tvarkiai atsibuvo.

Lietuvaičių 54 unijos skyriaus balius atsibuvo perėitą nedėldie-nį Tautiškame Name. Žmonių bu-vo pusėtinai.

Susirinkimas. Ateinantį nedėl-dienį bus New Yorko Liet. Ukėsų Kliubo susirinkimas. Po susirinki-mi bus prakalbos apie 1 gegu-žės. Kalbės p. J. Šaltis.

SLA. 213 kp. susirinkimas. at-sibus šios pėtnyčios vakare (ge-gužės 5 d.). Visi kviečiami susi-rinkti, nes daug svarbių reikalų yra aptarti.

Balius. Ateinančios subatos va-kare geg. 6 d. SLA. 249 kuopa turės balių šidlausko svetainėje 734 Third Ave. Dainuos „Harmo-nijos“ choras.

Didelė paroda. New Yorke Gegužės 13 d. bus didelė paroda. Tos parodos tikslas, kad priverstų Ameriką ginkluotis. Parodoje, sakoma, dalyvausią 150,000 žmonių.

Gavo leidimą vesti: Justinas Kristaponis, 105 Grand Str., su Maria Varniute, iš ten-pat.

Jonas Jusaitis, 200 No. 5th Str., su Anelia Rehiute, 501 Grand Str.

Didelis Koncertas.

Birutės Choro vadovystė St. Simkaus ir dirigento A. Kaminsko. Koncerte dalyvaus 6 chorai susidedantieji iš 150 dainininkų. Atsibus subotą 13 gegužio (May), 1916 m. L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison ave., Harrison, N. J.

Pradžią 7:30 val. vakare. Po koncerto bus šokiai lietuviški ir angliški. Įžanga ypatai 25, 50 ir 75 centai. Visus kviečia Rengėjai

10-Metinis Didelis JUBILEJINIS BALIUS.

Parengtas Moterų šv. Onos Draugystės atsilibus Subat, 13 gegužio (May), 1916 m. Prasidės 6-tą val. vakare Lenkų šv. Mykolo salėje, 11 Harvard Str., Lawrence, Mass.

Į šį balių yra užprašytos visos Lawrence Draugijos (be skirtumo pažiūrų), kaip moterų, taip ir vyrų. Naujausias šokius, amerikoniškus ir lietuviškus griež Lietuvoskuo Beno Orkestra.

Todėl užprašome visus Lawrence, Haverhillio, Lowellio, Nashuos, Bostono ir kitų apielinkių lietuvius ir lietuvaites, kaip jaunas, taip ir senus atsilankyti į šį didelį, Jubilėjinį rupestingai ir gražiai parengtą balių. Tai pirmutinis bus toks gražus pasiilksniminio vakaras.

Salė šokiams didelė, švartai ir tt. Bus visokių žaislų, skanių gėrimų ir užkandžių. Kiekviena draugystė ineidama į salę gaus pogrąžų kvietką. Ateikit visi! Įžanga tik 25c.

Nuosirdžiai kviečia visus sv. Onos Draugystės KOMITETAS. (19)

Rusų Komitetas New Yorke Dalies
Suvienytų Draugijų New Yorke ir apielinkės
Pageibai Pabėgėlių Rusijoje
rengia Nedėlioje, 7 GEGUŽIO, 1916 metuose
ant Webster Hall, 119-125 E. 11th St., New York, N. Y.

IŠKILMINGA KONCERTA-BALIŲ
Pradžią 3 val. po pietų. Orkestra p. A. Mačino.
KAINOS TIKIETŲ: 35c., 50c., 75c. ir \$1.00.

Tikietai pasiduoda ofise p. G. Kunašausko, taipgi ant vietos einant į salę.

Visas pelnas skyriamas pilnai ANT NAUDOS PABEGĖLIŲ.

Nevirškinimas,

užkietėjimas, skilvio nemalimas, sustirusios kepenis ir toki simptomai, kaip liėživio aptraukimas, apetito netekimas, abelna neveiklumas, mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai sergančiu. Kodėl neimti

SEVERA'S

Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balzamas) laiku ir tokiu budu neleistu ligai toliau išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir labdaringa. Jisai yra atstancios vertės toniku. Jisai padaro vidurius reguliariškai veikiančiais, paliuosuoja nuilsimą, atgavina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo raminančioji veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame karštyje ir drugyje. Jisai sustiprina silpnuosius ir yra patiriamas moterims jų sirguliuimuose. Kaina 75c už bonką.

Pilvo Skaudėjimas. Mr. M. Sobkowiak, Coburg, Westville, Ind., parašė mums: "Mano patį turėjo pilvo skaudėjimas. Pamašus jai Severos Gyvybės Balzamo, skaudėjimas sustojo."

Pirkdami vaistus, prašykite Severos vaistų ir butinai reikalaukite, kad duotų jums tai, ko jūs reikalaujate. Aptiekos parduvinėja Severos Vaistų. Jeigu jūs aptiekorius neturėtų jų vaistų, kurių jūs reikalaujate, tai užsisakykite jų tiesiog iš mūsų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETRO-SPECT AND PROSPECT.
parašyta Dr. Jono Šliupo.
Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimtaučiams.
Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stam-pomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

GERIAU NEGU BUVO TIKĖTA.

P-as John Firment, iš Bow-ersville, Pa., draugas skyriaus N 181. P. S. K. J. rašo mums šitaip: — „Guodotinas Mr. Triner: Dėkavoju Jums už jusų Limimentą, aš norėčiau sakyti, kad nei nemislįjau, kad Triner's Linimentas prašalins nugaros skausmą taip greit, kaip ištikrųjų atsitiko. Mano nugarą skaudėjo ir aš mėginau visokių plasterių, bet jie nieko nepaagelbėjo. Aš nusipirkau Triner's Liniment'o ir mano moterei antru kart su juom mano pečius patrynus, jau daug geriau jaučiausi. Aš rekomenduojau visiems jo nusipirkti." Triner's Liniment yra neapsakomai geras, atsitikimuose, reumatizmo, seiatice, lumbago, štyvų kaulų ir tt. 25 ir 50 c. aptiekose. Per pačią 35 ir 60c.

Kada atsitinka vidurinės ligos, kaip va: indigestion, constipation, nustojimas apetito, kvaitulys, galvos skaudėjimas, arba t. p. Inkrit Triner's American Elixir of Bitter Wine. Aptiekose Prekė \$1.00. Jos Triner, Išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda Lotas, labai geroje vietoje East New Yorke. Aplinkui jau namai stovi. Eleveitariai ir karai ant vietos; davyžavimas į visur praanks. Cienia Loto \$850, bet galima bus gauti ir už mažiaus, nes savininkas nori butinai parduoti, eina į bizni. Kas norėtų pirkti lotą ir statyti namą, tai eia kaip tik bus gera proga. Kreipkitės pas: J. J. Paukštis & Co. Real Estate and Insurance Brokers 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (19)

LIETUVIAI VIENYKITĖS IR GELBĖKITE TAUTIEČIUS LIETUVOJE!

Gerai žinomas jaunas lietuvis artistas-piešėjas, A. J. Dulbis, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveiksleis telpa šiame N. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuviu nuo karės.

Prekės: Paprastųjų atviručių, 2 už 5c. 6 už 15c., tuzinas už 25c. Galima gauti „Vien. Liet.“ redakcijoje ir visose didesniosiose knygų krautuvėse arba siųskite užsakymus su stampomis pinigais, arba „Money Order“ pas: A. J. DULBIS, 43 Holly Str., Flushing, New York. Agentai meldžiamis kreiptis pas išleidėjų; jiems bus nulėidžiama tam tikras nuosimtis.

Farmos! Farmos!

- Ant farmos geriausia yra gyventi, nes nėra bedarbės nei bado, nėra vejančio boso.
  - 130 akrų žemės. 95 akrai yra ariami, kur auginama cibuliai bulvės, avizos, rugiai ir tt.
  - Pereituose metuose naudos parduota už \$3,000. Prie šios Farmos lieka visi ukės įrankiai-padaragai, mašinos ir tt., nes savininkas kraustosi į Pittsburgh'ą užimti inžinieriaus vietą. Šitoji Farma yra 10 minutų kelionės nuo miestelio su 3,000 gyventojų, o 8 mylios nuo Hudson, N. Y.
  - Kaina \$7,000. Inmokėti reikia tik \$2,000, likusieji \$5,000 ant morgičiaus.
  - 150 akrų žemės. 100 akrų ariamos, 50 akrų miškas ir ganyklos. Grinčia turi 10 kambarių, geras kluonas (barn), 2 arkliai, visos ukio mašinos ir vištos parsiduoda su žeme. Kaina tikta \$4,300
  - Inmokėti reikia \$2,000. Tolu-mas nuo geležkelio stoties Canaan, Columbia County, N. Y. tiktai pustrėcios mylios.
  - 300 akrų žemės. 200 akrų ariamos, 20 akrų miško, 80 akrų ganyklos. Pustrėcios mylios nuo geležkelio stoties, 6 mylios nuo Hudson, N. Y.
  - Kaina \$7,000. Inmokėti reikia tikta \$2,000, likusieji \$5,000 ant morgičiaus.
  - Rašykite delėi platesnių žinių pridėdami 2 centų stampą atsakymui ant šio adreso:
- P. MIKOLAINIS.
R. F. D. 2, HUDSON, N. Y.

DAINOS IR BALIUS.
240-ta kuopa SLA. So. Brooklynė rengia puikų vakarą, kuris atsibus 6 diena gegužio 1916 m. Sidlausko svetainėje 734 3rd Avenue, kamps 24 gatvės. Prasidės 7 valandą vakare. Įžanga 25c. Gerbiamas „Harmonijos“ choras yra pasizadėjęs padainuoti keletą dainų, po dainų tęsis šokiai. Visi yra nuosirdžiai kviečiami.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda grosėris labai geroj vietoj, biznis eina gerai, priežastis pardavimo silpna sveikata. Apyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Ke-turi metai kaip biznyje. Norint sužinoti kreipkitės sekančiu adre-su, o gausit pilnas informacijas apie pirkimą:
J. Ambraziejus.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y

REIKALAUJAMA darbininkų ant Oysterinio laivo.

Mokestis gera: \$35 ant mėnesio ir visas pragyvenimas. Valgis, guolis dykai. Laiveliai kasdien sugrįžta į prielanką. Darbininkai turi liuosus vakarus ir šventadinius. Darbas yra sveikas, nes ant tyro vandens oro važinėjama. Atsiuokite pas: The H. J. Lewis Oyster Co., Foot of Pembrok Street, Bridgeport, Conn. (19)

REIKALINGAS jaunas vyras prie medžio išdirbimo. Darbas pagelbėti abelnai visur po dirbtuvę. Atsiuokite: Superior Wood Turning Co. 365 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA DUONKEPYKLA (bakery) biznis išdirbtas. Norinti iš-igyti puikią keptuvę atsiuokite ant šio antrašo: Jonas Viskris, 217 Commerce Str., New Haven, Conn. (21)

PIGIAI PARSIDUODA gaminis inžinas septynių arklų jėgos. Šitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anūjas. Greit atsiuokusiam šitas inžinas bus parduotas visai pigiai; atsiuokite ant sekančio antrašo: Vin. Struogis, 155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

PAJIESKAU pusbrolio Jono Butkaus, paeina iš Kauno gub., Saulių pavieto, Baisagalos parapijos Pepaly so-džiaus jau 15 m. kaip Amerikoje. Malonėkite jis ar kas kitas apie jį žino atsiuokti laisku ant šio adreso už ką busiu labai dėkingas:
Julijonas Markauskas, Box 148, Somersville, Conn.

PAJIESKAU savo kumo Vinco Pukio paeina iš Kauno gub. Raseinių pav., Sartininkų vals. miestelio Vainoto. Pirmiaus dirbo mainose. Apie 7 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas malonėkite pranešti ant šio antrašo: Miss Ona Murauckaitė, 315 Walnut Str., Newark, N. J. (19)

REIKALAUJAMA operatorių į mąskinių dirbtuvę, gera mokeitss, darbas ant visados, dirbtuvė randasi puikioj vietoj. Atsiuokite pas: Tauber, Ryt-tenberg & Co., 9520 Atlantic ave., Brooklyn, N. Y. (netoli East New York Station). (19)

KIEKVIENAS GALI BUTI FOTOGRAFISTU

Ką tik išėjo iš spaudos pirmą lietuvių kalboj knygą, iš kurios kiekvienas gali lengvai išmokti fotografystės amato. Priešyskite \$1, o gausite šią knygą. Siuntimą apmokame. Adresuokite: NORTH END PHOTO CO. 376 Selkirk Ave. Winnipeg Non. Canada.

UŽDYKA!!!

Lietuviškas Sieninis Kalendorius su Katalikiškėmis, Tautiškomis ir Amerikoniškėmis Šventėmis
Kas prisius tiktai 5c stampomis persiuntimo išleidoms, tas aplaikys UŽDYKA puikų Lietuvišką Sieninį Kalendorių.
Rąšykite tuojaus adresu: S. P. TANANEVIČIUS "KATALIKO" LEIDEJAS 3249 So. Morgan Street Chicago, Illinois

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu! Uždėjimas kepuraitės 22 k. .... \$5.00 Užplombavimas 50c. ir angščiam. Išvalymas .... 50c. Užplombavimas auksu .... \$1.00. Skaudanti dantį duok ištraukti ryte, o vakare duok apžūrēt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporeijų lekeijas ypatingai ir per laiskus pagal „Dvidešimo šimtmečio sistemą.“ Pristatau petrinas į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:
L. G. KAZIUNAS.
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y. (22)

PAJIESKAU Adomą Jaketo paeina i Kauno gub., Kavarsko parapijos, kaimo Žibučių. Turiu albai svarbų reikalą meldžiu atsiuokti jis pats arba kas apie jį žino sekančiu antrašu, Juozapas Talutis, 243 Wayne str., Jersey City, N. J. (18)

TIK MALIAUSKO IR VIDZIUNO KRAUTUVĖSE

gausi atsakančius Fornišius ir pigiai. Mes neruošiam brangiaus Lietu- viams už ke palaukiam pinigų, kad ir ant išmokėčių po \$1 įsauviate viena žema prekė. Išitėmyk gerai abu mūsų adresses:

M & V FURNITURE CO.
637 3RD AVE. BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIOS Farmos

Norintieji pirkti gerų farmų su būdinkais, Sodais, apšetais laukais ir neišdirbtos geros žemės nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausiu, teisingiausiu farmų pardavėjai. Mes vienintėliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apygyvendinome 360 lietuvių fermerius, kurie turi dvi ukiskas draugystes ir kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ukininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiasioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miestelio Ludington, Michigan valstijoje, Ma son county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų par duoti, ant kurių galime kelis tukstantus lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojaus indėdami už 4 centus krastos markių, o mes prisiusime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokite, (Jul. 13, '16)

A. KIEDIS & CO.

PEOPLES STATE BANK BLDG. SCOTTVILLE, MICH.

DAINOS
Mišriems kvartetams arba Choram, III asinivins. Kningutė No. 25. Telpa šios dainos: 1) Gaudeamus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Sukčiai; 4) Kad Dievuliai duotų; 5) Bijūnėlis; 6) Dega ugnį Chorams atiduoda- ma 30 knygų už \$5.00

Išleido: Lietuv. Muzikos Konservatorija. Ad.: M. PETRAUSKAS, 395 W. Broadway, S. Boston, Mass.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui

Tuoju įtrink D-ro Richter'io **PAIN-EXPELLER**
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas Tikras tikta su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. buteliktas visose aptiekose arba stačiai nuo F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
1 „ 3 po pietų
6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3RD ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVIČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kamps Second St.
Ligonius prima: ryto nuo 8-2 po pietų nuo 1-2:30 ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kamps Roebing Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cemento. Įdeda naujus; uždėda kepuraites iš auksu arba porcelėno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOŠIS DR. RBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telephone 1430 Branch Brook
X RAY APARATAS
Angelo R. Bianchi M. D.
Specialistas vaikams
Valandos:
iš ryto nuo 7 iki 9
po piet nuo 3 iki 5
vakare nuo 7 iki 8
104 Seventh Avenue
Kamps Sheffield Street
NEWARK, N. J.

VLADO LEŠCINSKO
Aptiekoj Drugstoryje galima gauti „Vienybė Lietuvnikų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenumeruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telephones: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marcy Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

GEORGE MATULEVICH
Lietuvis Advokatas.
Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsiima vedimu provų visuose teismuose. Ofisas ruimuose
NATIONAL STATE BANK BLDG.
810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagalbstime. Iš kitur atvažiuosiems ligoniams parpinam vietą, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžūrėsim ir duosime prietelišką rodą. Pataravimas visai pigus. Neuzmirskite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
Kalbame lietuviškai.

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie padodate man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gro-matoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna ma-nų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriušio provoje prieš Rea-dingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio iš-grajintų kitų provų.

(Advokatas) B. S. Yankaus, 154 Nassau St., New York, N. Y.

Lietuviškas Fotografistas ir Maliorius Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekę J. STOKIS 177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMEGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA" Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina Už visą mėną tik \$2.00 Už pusę metų tik \$1.00

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS! Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMA? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIOUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų. REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tikrai už \$1.25.

VIENATINĖ SVETAINĖ 734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Baliaus, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius: atkeliusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę. Taipgi suteikiu draugiškus patarimus. PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA: Skanus Alus, gardi Arielka, Elius, visoki Vynai ir kvepentai CIGARAI. Wm. SHEDLOW'S 734-736—3rd Ave. SOUTH BROOKLYN, N. Y. Telephone 1295 South.

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZ. O. SIRVYDAS 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Deviernostis, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

GERA PROGAI Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00 Vaikų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c Aritmetika mokinimuisi ro-kundų, su paveikslais (apdaryta). 35c Viso \$1.60 Kas atsitys iškirpes šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. P. Mikolainis Box 62 New York City

Thomas Vermalas 186 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Didžiausia krantuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdai: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžių sakant visko galima gauti, kas tik yra reikalinga pasirėdymui. Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA Svariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas. Atvažiuojant svečiai iš kitų miestų ir vietiniais atsilankyti, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikia lausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkeliusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: A. DIRŽULAITIS 102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsima varymu provų visuose teismuose. Offisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

Macys & Marcin Furniture Co. LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius. Telephone 2372 Greenpoint. PIGU! PIGU! Mes parduodame forničius mokant ant savaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00. Nepamirškite mūsų krantuvės, ateikite persitikrinti. MACYS & MARCIN Furniture Co. 198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

HERMAN APELER SALIUNAS Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai 398 Grand Street kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y. Telephone 3076 Stagg.

Dr. SALETAN & POSNER SURGEON DENTIST 313 BEDFORD AVE. KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y. 10 metų toj pačioj vietoj. Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris nepripildžia jokio skaudėjimo. Patarnaujame kožnam atsakančiai ir susikalbame visoms kalboms. Užganėdinimas užtikrintas

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ Muzikališku Instrumentų Visokio skyriaus Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite: J. Girdes 103 Grand St. Brooklyn, N. Y. Telephone 4659 Greenpoint

Nik. P. Zelwis Lietuviškas graborius. Balansuotojas ir laidotuvis Direk-torius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynomis. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale. Telephone 1881

Geriausia dovana drangams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS" "DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos Lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Rusų ceozura "DRAUGA" | Lietuva įleidžia "DRAUGAS" atsiema met. \$2, pusel m. \$1: Užsienuose metams \$3, pusel metų \$1.50 DRAUGAS PUB. CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Ill. Telephone Drovers 6114

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS) Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas SALIUNAS Sveikiausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvepentai Cigarai. Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas. JONAS MATHUS (Lietuvys Savininkas) 342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS. (Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS. Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laisvais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, priimama ypatingai į visas Valstijas ir miestus su lyg pareikalavimu. Adresas: KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jeigu neturi, o nori turėti — ir nepažįsti, o nori apsipažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk mūsų knygynne puikios didelės knogos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (Guzučio). KAINA 50c. Ši kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laime. Vargdieniai parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekantįs aprašymai: 1. — Rugiapūtė — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio; 2. — Užlėpta žybuoklė — vaizdas, apipiešias Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų; 3. — Šilava-Šidlava — gyvas aprašymas šidlavo stebuklingos vietos — atlidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampu; vieni ateina Dievą garbinti, kiti gi apgaudinėti ir tt.; 4. — Pirmas Pasimatymas — jaunikačio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte; 5. — Dvaro Plotai; 6). — Doktoras Kairevičius; 7). — Kalėdos — vaizdingiausias rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų. 8). — Ubagai ir jų Puotas; 9). — Dvarponių Darbai iš baudžiosvos laiku; 10). — Kazirinkai; 11). — Loterija.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ją savo kningynėlį. Piningus siuskite „Money Order“iu ir tt. „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

Robertas Gabrecht's CAFE KASDIEN Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba Puikiausią užėga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai. 355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y. Telephone 3674 Stagg

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO "RUSSKAYA ZEMLYA" kuris išėina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksai dienos klausime. K A I N A: Suvien. Valstijose, metams \$3.50; pusel metų 1.80; trims mėnesiams 1.00. New Yorke ir užsienin metams 6.50; pusmėcinių 3.50. Užsirašydami adersuokite: "RUSSKAYA ZEMLYA" 231 E. 17th St. New York, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE SIDNEY F. MILLER WHOLESALE LIQUOR DEALER IMPORTER 116-118 UNION AVENUE NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y. Telephone 3278 Stagg

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žaliavų ir žaliavų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausias vaistas arba karčių vynu dėl skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, rėmeni, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvartą cystalo spirito ir tiek pat vandens, arba išvirtų cystalo vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampus North 4-tos gatvės.

Trejos Devynerios Lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios“ yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaujama aptiekose, bet jei nerastie, tai rašyti žemiau paduotam adresu, pristatysiant 85 centus, o tuoj pat apsiųs.

NEPAMIRŠKIT

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselionms, Baliams, Teatams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikus Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepentis cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų.

Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
117-119 Grand Str.,
Telephone, 1102 Washington

12 dideliu ir 12 mažu,

PRETELIAI LIETUVIAI

FRYMOUR CLUB WHISKEY

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 50c.

Apdarytas 75c.

I. J. Paukštis & Co.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu **Pain Expelerio**

Galit askausmu giltine pragninti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greito palengvimo ir pastovėjimo skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Temykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITI!"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė išymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateti" pamatyti, vieną numerį siunčiame dyka. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 2320 Greenpoint — Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagraubus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Paršandau karietas laidotuvėms, veseljoms, krikštyms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU**

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

M. Mierzwinski

uzlaiko dvi didelas **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jauņų Parsiukų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kudų Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint

41 Avenue A Kampas 3-rd Street NEW YORK, N. Y. Tel. 2174 Orchard

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **EMERSON** ir kitų. Reikalaujate damas užėik.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apieikti guodintiems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancierius

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 5311 Greenpoint.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291-Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdinti.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauliją \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurio nori pasidēt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europo keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja багаžą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinėsimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Mgr.
90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS

Nuo 9 iki 11 rito	2., 4 po piet.
7., 8 vakaro	9., 11 rito
NEDELIONIOMIS	1., 4 po piet.

SAULE THE SUN

Du-kart nedėlinis laikraštis

magiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

UBINA KAS UTARNINKA IR PETNYCIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

EURO. Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 marklų.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Priek tam pilnai užsimokėjus netytojai kas metas gauna DOVANĄ suikų Kalendorių

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South AL.
MAHANAY CITY, PA

Velyku šventei

Užrubežiniai ir vietiniai Vynai, Brendė, Arielka ir Kordialas.

Patariame imti geriausius gatunkus.

H. & H. REINERS

Graham Ave., Stagg Street and Humboldt Street,
BROOKLYN, NEW YORK.